

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KAFA

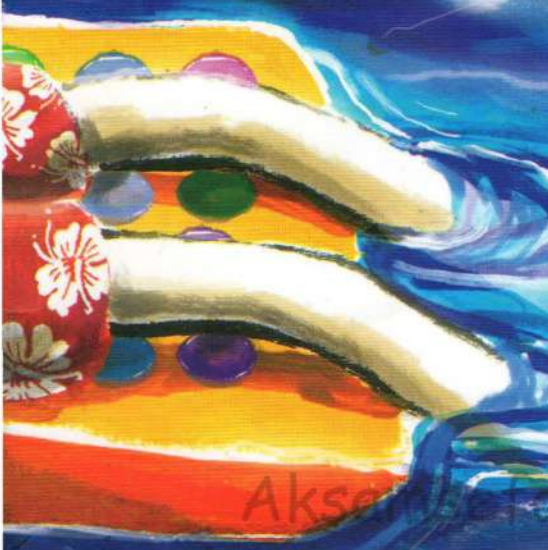
ÖZEL
YAZ
SAYISI

bi dünya...

yaz

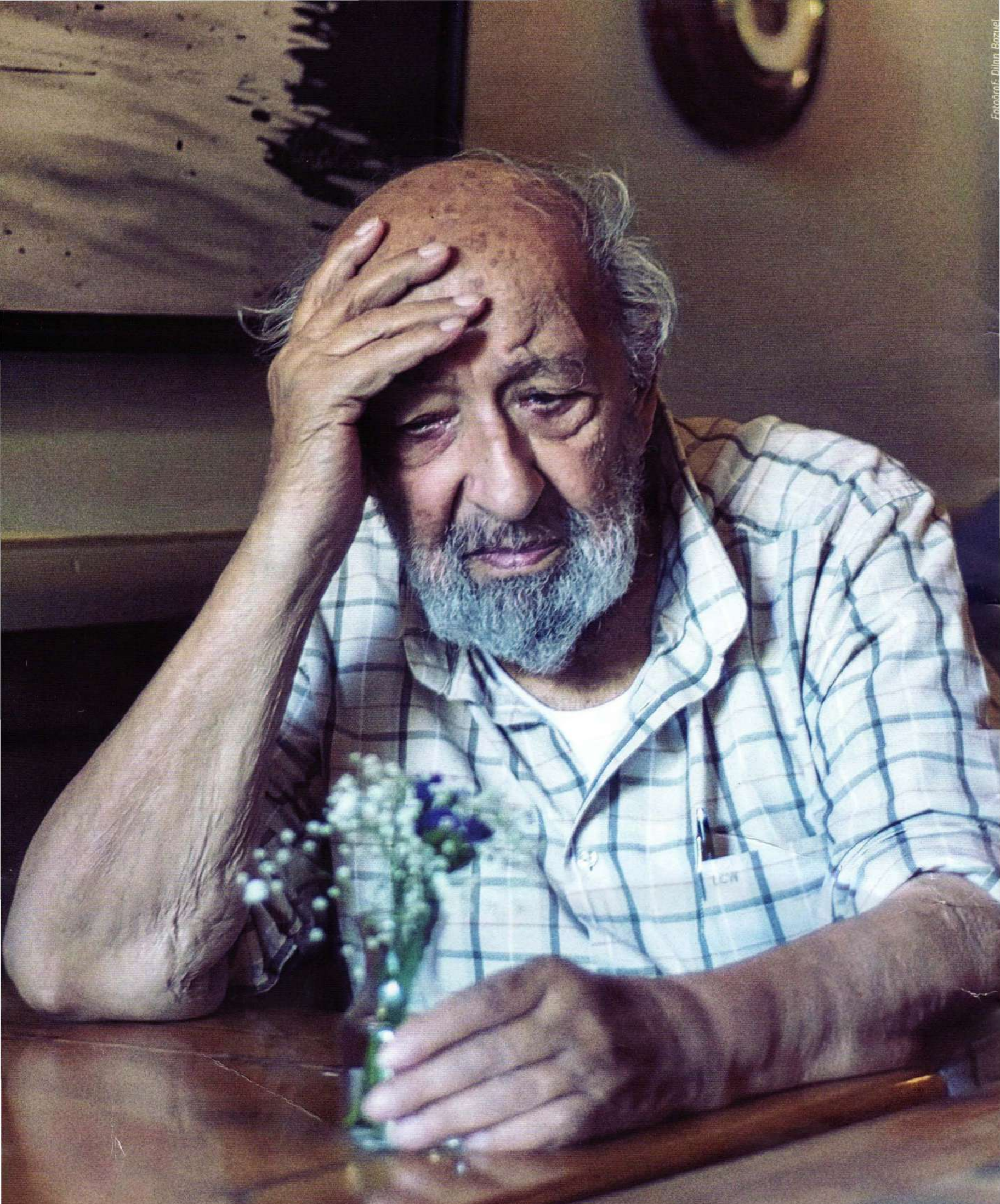

Sezen Aksu - Cem Yılmaz - Beren Saat - Ferhan Şensoy - Türkan Şoray
Yılmaz Erdoğan - Ata Demirer - Gülse Birsell - Kenan Doğulu
Gülşen Bubikoğlu - Kartal Tibet - Aydın Boysan - Ara Güler
Müjdat Gezen - Şevval Sam - Gökhan Özoğuz - Haluk Levent
Rutkay Aziz - Müjde Ar - İlker Kaleli - Okan Bayülgen
Teoman - Selami Şahin - Zafer Algöz - Özkan Uğur - Musa Eroğlu
Mazhar Alanson - Cahit Berkay - Rasim Öztekin - Tarkan

2018 - Özel Sayı
Fiyat: 15 TL
KKTC: 16 TL

Aşk, insanı mesut eder. Orada bir bakış vardır, bir şeyler hissedersin kadının yüzüne bakınca... Onlar önemlidir. Bunu anlayan kaç kişi var? Bunu anlamak için insan olmak lazım, kütük olmamak lazım. **Çok kütük var artık.**

Ara Güler

KAFA Dergisi'nin yolculuğu 4 yılı geride bıraktı. Bu süre içerisinde yüz binlerce insana dokunduk, güzel dostluklar biriktirdik. Bunu elbette büyük ölçüde siz değerli okuyucularımız sayesinde yaptık. Ama bir de en az siz okurlarımız kadar değerli yazarlarımız vardı. Onlar, bu derginin değerine değer, anlamına anlam kattılar. Sürekli yazılarıyla ailemizin bir parçası olan yazarlarımız gibi, varlıklarıyla bizi onurlandıran konuk yazarlarımız da oldu. Kimi zaman mikrofonu bırakıp kaleme sarıldılar, kimi zaman beyazperdenin ışıklarından sıyrılıp, bir kağıda duygularını döktüler. Yaptıkları bizim için çok kıymetliydi çünkü en iyi bildikleri işi bırakıp, yazı yazına nezaketini gösterdiler. Size bu derginin sayfalarından seslendiler. Biz de KAFA Dergisi olarak konuk yazarlarımıza teşekkür mahiyetinde dolu dolu bir Yaz KAFASI çıkarmayı düşündük. Konuk yazarlarımızın birbirinden güzel yazılarından bir seçki oluşturduk. Tüm okurlarımıza bol güneşli, mümkünse bol gülümsemeli ve bol okumalı bir yaz dileriz.

KAFA

2018 - Özel Sayı - Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi
Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayıncı: KAFA Grup Yayıncılık Ltd. Şti.
İmtiyaz Sahibi: Candaş Tolga Işık Sorumlu Müdür: Mert Çanga
Genel Yayın Yönetmeni: Ayça Derin Karabulut
Görsel Yönetmen: Dorukhan Varlık Tasarım: Nazlı Kaplan
Kapak: Cem Güventürk Okuyucu Temsilcisi: Emrah Akbaş
Yayın Danışmanı: Gökhan Dağıstanlı - Reklam Grup Başkanı: Hande Gün

Adres: Koşuyolu Mah. İsmailpaşa Sok. No:44 Kadıköy/İstanbul
Tel: (0216) 428 9 888 Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. 29 Ekim Cad.
İhlas Plaza No: 11/A 41 Yenibosna / Bahçelievler / İstanbul
Tel: (0212) 454 30 00 Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22
www.kafadergi.com - bizyazin@kafadergi.com
reklam@kafagrup.com

KAFA Dergisi'ndeki tüm yazı, çizim, esri ve karakterlerin yayın hakları saklıdır.
Yayınevi, yazar ve çizerin yazılı izni alınmaksızın
hiçbir yazı ve basılı görsel yayın organında ve sanal ortamında kullanılamaz.

Akşamsefası

- 1 Zafer Algöz
- 5 Yılmaz Erdoğan
- 6-7 Türkan Şoray
- 8 Rasim Öztekin
- 9 Cem Yılmaz
- 11 Aydın Boysan
- 13 Tarkan
- 14 Şevval Sam
- 15 Ata Demirel, Müjdat Gezen
- 17 İlker Kaleli
- 18-19 Yeşilçam'ın en güzel "kötü" abileri
- 20-21 Yeşilçam'ın en güzel "kötü" kadınları
- 23 Gülşen Bubikoğlu, Rutkay Aziz
- 24 Kartal Tibet
- 25 Müjde Ar
- 26 Cahit Berkay, Haluk Levent
- 27 Gökhan Özoğuz
- 28 Musa Eroğlu
- 29 Hasan Saltık
- 30-31 Gülse Birsell
- 32 Beren Saat
- 33 Teoman
- 34-35 Özkan Uğur, Cahit Berkay, Ahmet Güvenç, Celal Güven
- 36 Ozan Akbaba
- 37 Kenan Doğulu
- 38 Okan Bayülgen
- 39 Ferhan Şensoy
- 40-41 Selami Şahin
- 42-43-44 Mazhar Alanson - Cem Yılmaz
- 46-47 Ara Güler
- 48-49 Sezen Aksu

Zafer Algöz

haşırt the black board

Allah o Fransız mutfağını yerle yeksan etsin... Tepsi gibi koca bir tabak geliyor. Ortasında güvercin boku gibi bir şey! Yemeğin adı kendinden büyük. Çocuklar mal mal yüzüme bakıyor...

Öztürk Serengil'le 1986 senesinde Çeşme'de tanıştık. Biz genç tiyatrocular yaz tatilinde otelin su sporları, eğlence, animasyon ve halkla ilişkilerinden sorumluyuz. Öztürk Serengil ise otelin dışında bir mekan açmıştı. Adını hiç unutmuyorum. Grek alfabesiyle yazılmış bir tabela ve üstünde koca harflerle ÖZTÜRKAJ KELAJ yazan bir mekan... Hemen her akşamüstü yanımıza geliyor ve anlattıklarıyla herkesi kırıp geçiriyor. Müthiş deli bir adamdı.

Bir gün dedi ki;
- Yevvrummm ben size HAŞIRT THE BLACK BOARD AT THE SEASIDE'ı anlattım mı?
- Abi o ne demek?
- Deniz kenarında uzun atlama çocuğum... Dedi ve anlattı.

İzmir Alsancak'ta deniz kenarında genç bir yatırımcı lüks bir Fransız restoranı açıyor. Açılıştan aylar önce Öztürk Abi'yi nerede görse; "Abim açılışı sen yapacaksın, şeref verirsin abi, onur duyarım abi, gurur duyarım abi, sensiz olmaz abi..." Bir aksilik oluyor Öztürk Abi gidemiyor açılışa. Çocuk yılmıyor. İzmir'de nerede karşılaşsalar yapıyor; "Misafirim ol abi, lütfen abi! Mekanımı şereflendir abi..." Restorana gitmek bir türlü kismet olmuyor. Aylar sonra İstanbul'dan Öztürk abimin misafirleri geliyor. "Yahu acaba nereye gitsek?" diye düşünürken aklına geliyor: Yevrucuğum gelin sizi Fransız restoranına götürüyem, diyor. "Hem başka lezzet tadarız, hem de mekan sahibine aylardır mahcubuz, çocuğu şereflendirelim." Öztürk Abi anlatmaya devam ediyor:

Bir cuma gecesi mekana girdik. Ambiyans şahane... Manzara öpajj... Ama dükkanda kimse yok. Dedim ya mekana haciz gelmiş ya da cenaze var. "Kimse yok mu?" diye seslendim. Birden Muzaffer Tema gibi karizma bir şef geldi. Full papyon! Baba belli ki vestiyerde uyuyordu uyandırdık Muzaffer Abi'yi... "Buyrun efendim nereye oturmak istersiniz?" dedi. "Ulen zaten her yer bizim, kimse yok!"

Geçtik aynalı bir masaya oturduk. Garsonlar, komiler bir yerlerden yıldırım gibi yetiştiriler. Mekan sahibi gence haber salınmış. O da geldi: "Canım abim nihayet şeref verdin. Emret abim. Dükkan senin abim!" Masayı donattılar. Henüz ortada yemek yok ama masa kılıç kalkan ekibi gibi... İç içe tabaklar, bardaklar, çatallar, bıçaklar, kaşıklar, peçeteler... Full aksesuar! Menüye bakıyoruz. Hiçbir şey anlamıyoruz. Her şey Fransızca. Mekan sahibi yardımcı oluyor, "Getir oğlum, götür oğlum,

hadi çabuk oğlum!" Allah o Fransız mutfağını yerle yeksan etsin... Tepsi gibi koca bir tabak geliyor. Ortasında güvercin boku gibi bir şey! Yemeğin adı kendinden büyük... Çocuklar mal mal yüzüme bakıyor. "Öztürk Abi biz bunları hangi çatalla hangi bıçakla yiyeceğiz?" "Yevrumm paniğe gerek yok, dışarıdan içeriye doğru geleceğiz. Her boş tabağa çatallı, bıçağı bırakın. Sıradakiyle devam edersiniz." Arada mekan sahibi brifing veriyor. Düşüncelerimizi soruyor. Biz istemeden siparişler ve ikramlar yağıyor.

Neyse tatlılar, kahveler, konyaklar falan derken yemekler bitmek üzere... Kalkıp gideceğiz, işimiz gücümüz var. Sağ elimi kaldırıp hesap isteyeceğim. Bir baktım mekan sahibi yok. Şef garson Muzaffer Abi'yle göz göze geldik. Delikanlılıkta "hesap" diye elini kaldırıysan o hareketi tamamlayacaksın! Ya da elini kışına sokucesin...

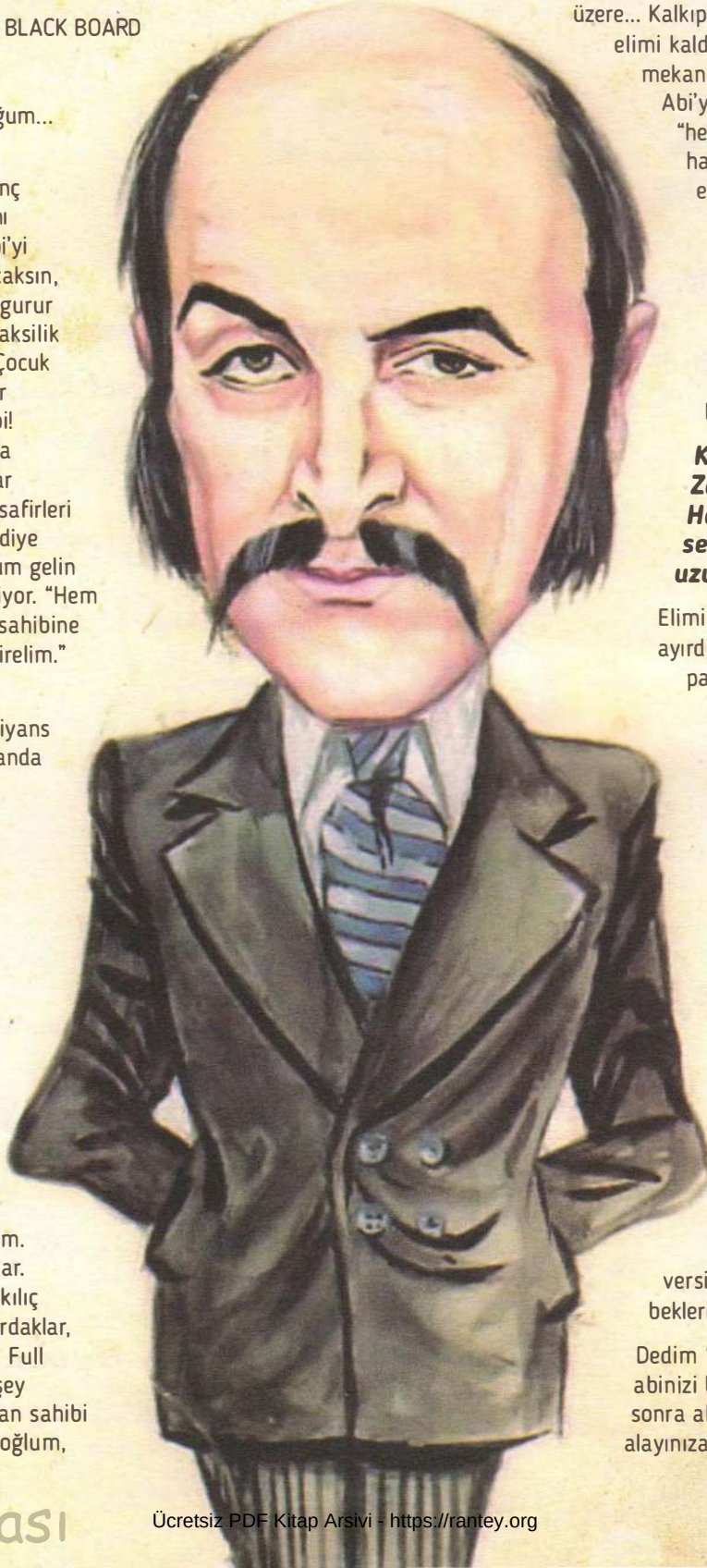
"Heesaaappp garsonnn!!!" Muzaffer Tema tak diye bir topuk selamı çaktı: Emredersiniz efendim! Hesap bir geldi. Meydan Larousse gibi koca bir kitap anasını satayım. Hesaba bir dikiz yaptım. "Hiiiiii anneciğimmmmm!" Burada sordum, "Kazık mı Öztürk Abi?"

Kazık bunun yanında kürdan kalır Zafer'im, bildiğin Roma Mızrağı... Haşırt the black board at the seasidel Yani deniz kenarında uzun atlama...

Elimi pantolon cebime attım. Kumar için ayırdığım kedi kafası gibi lastikli balyadan paraları çekip tak tak tak diye koca deftere attım. Muzaffer Tema'ya da sağlam bir sakal... Nasıl olsa olan olmuş babayı üzme gerek yok. Arkadaşlar bize böbrek üstü bezimize kadar keseyi yaptılar. Ortadan kaybolan mekan sahibi birden çıkageldi, "Abiciğim şeref verdin, onur duydum. Gurur doldum, her zaman beklerim, burası senin..." Dedim "Yeevruumm bütün personeli topla, teşekkür edeceğim." Aşçı, garson, komi, bulaşıkçı... Kim varsa geldi. Manga gibi hizaya geçtiler. En baştan sarılıp, öpüşüp, merasime başladı, "Yeevruumm her şey için teşekkürler. Hakkınızı helal edin. Öpajj, öpajj..."

Mekan sahibi atıldı, "Allah uzun ömür versin üstadım, burası senin. Her zaman beklerim. Daha çok görüşeceğiz."

Dedim "Sanmıyorum yeevruumm... Öztürk abinizi bu dünyada ziyadesiyle s*ktiniz. Bundan sonra ahirette görüşürüz. Hakkınızı helal edin, alayınıza ÖPAJJJ..."

Yılmaz Erdoğan

Düş Yollara

KAFA Dergisi ikinci kuruluş yıl dönümü için benden bir yazı istediğinde "kafa değiştirme" üzerine bir yazı yazmak istedim. KAFA'nın karşılığı İngilizce'de "mood" gibi bir şey oluyor. Mood dediğin de yaşadığın hayatın sendeki duygusal karşılığı. Ben eski kafayı değiştirip daha organik kafalara yönelmeye başlayalı beş yıl oldu galiba. Önce otlarla tanıştım. Tarım disiplini dışında, tümüyle tanrısal bir ilhamla boy veren tüm bitkilere ot diyoruz biz. Bu iki harfle geçiştirdiğimiz alemin ne kadar derin ve ne kadar çok şifalı sırlar barındırdığını bilmiyordum. "Çılgın" bir fikirle başladı her şey. İstanbul'daki ofisimizin yirmi metre karelik bir bahçesi vardı ve zemin ahşapla kaplanmıştı. Söktük tahtaları. Sürdük tarlayı ve organik gübre ekledik. Başka da hiçbir şey yapmadık, hiçbir şey ekmedik. Derken filizlendi önce toprak, sonra büyüdü bitkiler. Kısa bir zaman sonra "ot bürüdü" bahçemizi. En yakın kitapçıya gittim ve birkaç tane şifalı bitkiler kitabı aldım ve incelemeye başladım. İnternetin imkanları ve sonsuz dünyasında bir araştırmaya başladım. İki ay sonra saydığım da tam kırk dört çeşit şifalı bitki boy vermişti bahçemde: Hindiba, ebegümeci, yaban turpu, deve diken, kuşyemi, gelincik, papatya, semizotu ve daha neler neler. Bu "otlardan" hangisini gugıla sorsan öve öve bitiremiyor. Her biri bin derde deva. İki sayfa sürüyor mesela sadece ebegümecinin muhteiyatı. Meğer bizim "ot bürüdü" dediğimiz yere, Rabbim eczane açmış haberimiz yok! İyileşmenin, güzelleşmenin, şifanın kaynağı olan bitkilere ot diyoruz. Hatta bununla da yetinmiyoruz "yaban" otu diyoruz. Ortada yabanileşen, var olmanın temel prensiplerine ve amacına yabancılaştıran birileri var evet ama onlar otlarımız değil biziz. Hindiba'yı ele alalım mesela. Hangi ot biliyor musunuz bu? Hani güzel, yeşil bir dalın ucunda sihir gibi bir top oluşur. Üfleriz onu ve havada uçuşur pamukçuklar... İşte o mucizevi bitkinin adı hindiba ve tıbbin kurucusu olan İbn-i Sina ağbimizin yazdığı bir "Hindiba Risalesi" var. Koca usta üstüne risale yazmış ama biz üflüyor geçiyoruz konuyu. Birak verdiği şifayı, adını bile

Ağaçla, çiçekle konuşana manyak, hiç kimseyle iletişim kurmayan, komşusunun adını bilmeyene insan deniyor şehirde.

bilmiyoruz hindibanın. Ve kentlerde ve "özel" veya "tüzel" okullarda çocuklarımızı eğitiriyoruz. **Hayat Bilgisi diye bir ders var ama gözünün önündeki hindibadan haberi yok bu hayatın.** Çileği ağaçta yetişen bir meyve zanneden (aa değil miymiş??) kuşaklar yetişiyor okul betonlarına basarak. Kimseyi kınamıyorum elbet, bir toprak evde ve bir bahçede doğmuştum ama ben de işin sonunda şehir telaşında kaybolmuştum. Ta ki şu bizim bahçe deneyini yapmaya kadar. Dönüşüm arayış getiriyor ve arayan da buluyor. Ya da tersinden söyleyelim. Dönüşmeyen aramıyor, aramayan da haliyle bulamıyor. Nicedir Köyceğiz cennetinin bir sakiniyim ve her gün toprağa basıyorum sakın sakın. Sığla ağaçlarının gölgesinde ve şehir değmemiş nehirlerde yüzüyorum. Bir şehir kaosundan ayrılma cesaretini gösteren herkes için yurdumun her yeri müminini bekleyen cennet. Şöyle bir adam hayal ediyorum: İstanbul trafiğinin bir yerinde -yani cehennemin bir köşesinde- bekliyor... Bekliyor... Bekliyor... Sonra soruyor kendine... Neredeyim, ne yapıyorum ben? Ne yapıyorum bu şehirde? Ne "yaşıyorum" bu şehirde? Aslında sadece yapıyorum, yaşamıyorum. **Zaten gürültüden kafa kalmadı arkadaş. Bu şehir kulağımın dibinde avaz avaz bağıyor durmadan, yirmi dört saat!** Ve karar vermiyor. Bu cinnetten çıkmalı bir cennete ulaşmalı! Önce kravatını çıkarıyor, atıyor arabanın arka koltuğuna ve ilk bulduğu sapaktan sapıyor. Ayrılıyor "ana yol"dan. Ve hesapsızca sürüyor arabasını... Mesela Tekirdağ tarafına gidiyor. Hesapsız bir yolculuk bu, tam nereye gittiğini kendisi de bilmiyor... Mürefte'ye geliyor mesela. Şaşıyor. Çünkü oturduğu eve bir buçuk saat mesafede bir üzüm vahası, bağlar dünyası olduğunu bilmiyor. Hemen anlıyor hakiki hayatın kodlarını: Bir küçük taş (hatta daha da güzeli toprak) ev, bir avuç bahçe, şifalı bir rüzgar ve ilaç gibi berrak sular... **Sonra hayvanlar, diğer vardaşlar. Var olma ortak paydasında buluşan herkes vardaş.** Yola devam eder isterse ya da işte Mürefte, işte

Saroz, Gelibolu... Çanakkale... En küçük noktasına kadar Ege... Dünyanın en güzel kızı, Akdeniz. Nereye giderse gitsin insan yurdumda, yeter ki düşsün yollara! Ağaçla, çiçekle konuşana manyak, hiç kimseyle iletişim kurmayan, komşusunun adını bilmeyene insan deniyor şehirde. İlk fırsatta terk et güzel kardeşim orayı. Şu ne zamandır konuştuğunuz proje var ya... Uzaklara gidelim, bir köye yerleşelim. Ya da hadi gel köyümüze geri dönelim... Gidin. Düşün yollara... Kentten köye göç zamanı şimdi. Bir ara hepimiz bir araya toplanmaya karar verdik ve yaptık. Milyon milyon buluştuk şehirlerde. Biz bulduğumuz için şehir dendi zaten oralara. Olmadı. Güzel şeyler de oldu tabii ama sonu güzel olmadı. Yorgun zihin ve karbon gazı trafiğinde sıkıştık kaldık. Bu benim demin arabada darlandığını hayal ettiğim adam var ya. O artık bir köylü. "Yeni Köylü" diyoruz O'na. Şehrin bilgisini köyün yapabilgisiyle birleştiren, organik olmayana selam vermeyen bir adam bu. Çünkü düştü yollara. Vedalaştı eski kendisiyle ve yenisini yarattı. Değiştirdi desem yetmiyor dönüştü desem kulağıma hoş gelmiyor. DELİŞTİ bizim adam. Kafayı da kıldı adam rotayı da! Ve "senede bir hafta cennet" modelinden "forever cennet" modeline geçtil. Düş yollara benim çok daha iyisini hak eden aklım. Kuzeye git, güneye git, burası Türkiye, Anadolu, her köşesi cennetim, neresine gidersen git. Adres basit. Çiçek açan, sular akan, toprağa çıplak ayakla basılan bir yer... Evladına kendi ektiği domatesi yedirdiğin bir yer... Düş yollara güzel kardeşim. Hak ettiğin hayat "bir ev, bir işyeri, bir avm kahvesi" değil. Ya hakiki bir ağaç gölgesinde sebze kurutalım ya da şehrin dehlizlerinde organik pazar arayalım. Korkma, düş yollara... Gittiğin yere, delişerek gidersen, geride bıraktığından çok daha fazlasını bulacaksın. Ölmeden ölmeyi becerirsen, yeniden doğacaksın. Düş yollara benim güzel kardeşim, yolu bulacaksın.

“asya olsam ben de cemşit'i seçerdim”

Sevgi neydi? Sevgi iyilikti, dostluktu, sevgi emekti... Böyle bitiyordu Selvi Boylum Al Yazmalım. Yıllar sonra Yeşilçam'ın Sultanı Türkan Şoray'a “Asya'nın yerinde siz olsaydınız ne yapardınız” diye sordum. Hiç tereddüt etmeden cevap verdi: “Ben de Cemşit'i seçerdim. Tıpkı filmdeki gibi emek vereni, sahip çıkkanı, elini uzatkanı...”

● En çok neyi özleyorsunuz?

Annemin kokusunu... Hüzün hissettiriyor, mutluluk, iç ezikliği... Çünkü onu kaybettim.

Ayça Derin Karabulut

● Türkan Şoray nasıl bir ailede büyüdü?

Mutsuz bir çocukluk dönemi geçirdim. İnsan ailesinden birtakım örnekler alır tabii. Ama insanın kişiliği yaşam tarzına, yaşam koşullarına göre değişiyor, gelişiyor. 12-13 yaşına kadar kendimi tanımaya çalıştım. O yaşlara kadar beni yönlendirecek bir şey olmadı. İlgisiz bir baba vardı. Annem, aşırı sevmesine rağmen bir yaşam savaşı içindeydi. Çalışıyordu. Sinemanın benim kişiliğimi bulmamda çok büyük etkisi oldu. Ben kimim, neyim, nasıl bir kişiliğim var, yıllar içinde öğrendim.

● Baba eksikliği yaşadınız mı?

Annem çok kuvvetli bir kişiliği olan kadındı. Baba yokluğunu hissettirmemeye çalıştı, başarılı da oldu.

● Rüçhan Adlı ile birlikteliğinizin 19 yıl sürmesinde baba eksikliğinin de bir rolü olmuş mudur?

Olabilir. Çok gençtim. Geri dönüp bakınca ben de öyle düşünüyorum. Kendimden 23 yaş büyük bir insanla beraberdim. 17 yaşındaydım. Aşk, güven, bütün duygular karışıkta herhalde...

● Size ilk kez kim “Sultan” dedi?

Bilmem, onu ben de merak ediyorum. **O lafı duyunca utaniyorum. Fakat son yıllarda biraz daha alıştım.** Allah'a çok şükür yıllardır seyircimizle, insanlarla öyle sıcak bir gönül bağımız oluştu ki onların sevgisinin ifadesi olduğunu düşünüyorum o lakabın... Söylediklerinde utaniyorum hala ama... Alıştım.

● “Selvi Boylum Al Yazmalım” filmi 100 yılın en iyi Türk filmi seçildi. Bugünlere geleceğini düşünüyor muydunuz o zamanlar?

Hissediyordum. Bazı filmler vardır, oyuncu, set ekibi, herkes onu hisseder. O öyle bir film. **200'ün üstünde film çektim, çok azında bunu hissettim. “Bu film başka bir film” diyordum.** Her şey dört dörtlüktü. Ekip olarak çok kenetlendik. Ben bir anda Asya olmuştum. Antalya'da Oymapınar Barajı'nın çevresinde çalışmıştık. Lojmanlarda kalıyorduk, ekip bir ay boyunca hiç ayrılmadı. Repo gününde bile beraberdik. Oturur sahneleri konuşurduk. Ve kimsenin bilmediği bir şey daha var mesela; filmin finali çekmeye başladığımızda belli değildi. Çekim sırasında çıktı.

● Siz filmin sonunda “aşk kazansın” istemişsiniz, doğru mu?

Evet, ben direttim. Bana geldiler Atif Yılmaz ile Ali Özgentürk... Atif Yılmaz bana “Fıstık” derdi. “Fıstık, finalde Kadir'le sizi buluşturmayacağız” dedi. Ben öyle şaşırdım ki... Çok alışmışım Yeşilçam'da çünkü; çiftler ya birliktedirler, mutlu son olur ya da beraber ölürlər. Önce çok yadırgadım. İtiraz ettim, nasıl olur diye. Ali Özgentürk baya ağırlığını koydu. “Ben bavullarımı toplar giderim” dedi. Ben de bir gün düşündüm, bana da çok etkileyici geldi o hali... Aytmatov'un romanında böyle değildi çünkü... Bizim final yorumumuz çok güzeldi. Sevgi ve emek... Ve hala gönüllerde bir film. Selvi Boylum Al Yazmalım.

● Kadir İnanır Türkiye'nin en yakışıklı oyuncularından biri... Sizi çok yakıştırıyorlardı. Kadir İnanır'a hiç mi gönlünüz kaymadı?

Kadir İnanır'ın dünya sinemasındaki aktörlerden hiçbir eksiği yok. Son derece yakışıklı, son derece yetenekli bir arkadaşımız. Resim olarak birbirimize çok yakıştık. Onun için bizi birçok filmde birlikte oynattılar. Belki o film süresi içerisinde o aşk duygularını hissediyor olabilirsiniz, evet. O konsantrasyonla alakalı bir durum. Ama profesyonel olunca bu durumu ayırt edebiliyorsunuz. Yani sette, kamera sırasında gerçekten aşık oluyorsunuz. Bu herhalde bu tür aşk filmlerinde birçok oyuncunun hissettiği bir şeydir. **Kamera motor dediği zaman karşınızdaki insan hayattaki en büyük aşkınız oluyor. Ama sahneler bitip eve gidince, o aşk da bitiyor.**

● Türkan Şoray Asya olsaydı; İlyas'ı mı seçerdi, Cemşit'i mi?

Cemşit'i seçerdim. Tıpkı filmdeki gibi emek vereni, sahip çıkkanı, elini uzatkanı...

● “Mine” filminde çok cesur bir kadını oynamıştınız. Şimdi olsa o cesur sahneler yine çekilir mi ve siz yine olsa yine oynar mıydınız o filmde?

Tabii ki yine oynarım. Mine, 80'lerdeki feminist akımın, kadın özgürlüğünün, kadın hareketlerinin filme yansımaysdı. Toplumdaki değişim sinemaya da yansıdı. Dolayısıyla kadının cinselliğine sahip çıkması, tabuların yıkılması dönemi. Kadın dergileri daha özgürce yazmaya başlamıştı. Kadın dayanışması hep o döneme rastlar. Atif Yılmaz toplumsal gelişmeleri çok iyi takip eden bir yönetmendi. Ve kadına güzel bakan bir erkekti. Dolayısıyla bu tür filmlerin öncüsü oldu. Biz de değişime ayak uydurmak zorundaydık. Benim son direnme noktam “Ah Güzel İstanbul”du. Benim oynamamı çok istemişti Ömer Kavur. Fakat beni seyirci bir yere koymuştu ve rahatsız oluyordu aşırı sahnelerimden. Dolayısıyla seyircimi ön planda tutuyordum ben. Ah Güzel İstanbul'da hala o düşünce içindeydim. Ömer Kavur bana teklif etti filmi, kamyon şoförüyle bir genelev kadınının aşkıydı. Çok cüretkar sevişme sahneleri vardı. Çok tereddüt ettim. 4-5 defa Ömer Bey'le konuştuk, “Yapamayacağım” dedim. Sonra Müjde Ar oynadı. Müjde Ar'ın sinemaya girişi filmidir. Çünkü onun kaybedeceği bir şey yoktu o zaman. O rolle girdi sinemaya. Yeniydi. Ama ben seyircimin sevgisini kaybetmekten korktum. Aradan bir yıl falan geçti, baktım seyirci de değişmeye başladı. Kadın cinselliği normal ve konuşulur hale geldi. Ben de değişime ayak uydurmak zorunda hissettim ve o dönem Mine'nin teklifi gelince, kabul ettim. Çok doğru bir projeydi Mine... Kadın özgürlüğünü güzel anlatan 3-4 filminden biridir. Edilgen bir kadinken, zincirlerini koparan, başkaldıran bir kadın çok güzel anlatılmıştı.

● “Türkan Şoray Kanunları” nereden çıktı?

“Türkan Şoray Kanunları'nı kendim yıktım!”

Kanun değil onlar, madde. O bir yakıştırma oldu artık. Sadece benim anlaşılmama koyduğum maddelerdi onlar. Çünkü koymazsam baş edemezdim. **Bir sahne teklifi geldiği zaman benim yapabileceklerimin bir sınırı vardı. O sınırı belirlemek içindi o maddeler.** Çok enteresan şeyler yaşadım ben. Bir filmim vizyona girdi mesela, evli bir kadını oynuyorum. Koca arabada, eski sevgilisi de arabada... Eski sevgili arkadan saçımı okşuyor. Amaan bana ne telgraflar geldi: "Sen nasıl oynarsın, evli bir kadınsın yakışıyor mu?" falan gibi... Bir oyuncu her rolü oynamalı, her şeyi yapmalı deniyor. Ama sinemaya başladıktan sonra toplumla aramızda öylesine bir aşk doğdu ki... Ben seyircimi hüsrana uğratmamalıydım. Bu insanlar benim canım oldu. Ben onların canı oldum. Türk toplumunun örf ve adetleri gereği biraz da... Ben çok geleneksel bir aileden geldim. Anneannem namaz kılardı. Eski Osmanlı Sokağı'nda büyüdüm, cumbalı bir evimiz vardı. Yetiştirilme tarzım öyleydi. Toplumun değer yargılarına ters düşmemem gerekiyordu. Onun için kendimi korumaya almam gerekiyordu. Serbest bıraksam filmlerde aşırı sahneler gelecekti. Ama tabii toplum değiştiği ben de bunların artık değişmesi gerektiğine kanaat getirip o kuralları "Mine" filminde yıktım. **Kendi koyduğum kuralları, zamanı gelince kendim yıktım.** Şimdi hala Türkan Şoray Kanunları diye bazı oyuncular kendi tarzlarını belirtirken de söylüyorlar. Ben dışarıdan gülüyorum artık tabii. Çünkü artık o kanunlar yok.

● Sizin hayalinizdeki Türkiye nasıl bir yer?

İlk önce gelir dengesi olan bir ülke. Arada uçurumlar olmayan bir ülke. Herkesin kapısını açık bırakabildiği... Birbirine güvenen, birbirini seven insanların olduğu bir toplum. Eğitim düzeyi yüksek bir ülke... İnşallah çocuklarımız herkesin kardeşçe yaşadığı bir ülkede, o günleri yaşarlar.

● 24 yıl aradan sonra "Uzaklarda Arama" filmiyle tekrar yönetmen koltuğundasınız. İlk yönetmenliği "Dönüş" filminde yapmıştınız. Şimdi de kızınızla ortak bir film yaptınız.

Çok heyecanlıyım. Yaptığınız her şeyi heyecan ve tutkuyla yaparsanız başarılı olursunuz. Setlerde soluk aldım hayatım boyunca... Yaşadığımı hep setlerde hissettim. Şimdi bana yeniden oksijen verildi, soluksuz gibiydim. Onun etkisiyle müthiş coşkulu ve heyecanlıyım.

Hissettiklerim o kadar karmakarışık duygular ki... Kızımın bir üretim aşamasında beraberim. Güzel bir şey olduğu zaman göz göze geliyoruz, o ayrı bir mutluluk. Onun beğenmesi çok önemli. Bana çok güvendi. O kadar başarılı yönetmenlerimiz var ama o annesine güvendi. Hem bana büyük sorumluluk verdi hem de büyük bir mutluluk. Onun kariyerinde benim de bir payım olması lazım. Artı olarak Türk sinemasına ve seyircime duyduğum sorumluluk var. Çünkü **bunca yıl sonra ortalama veya kötü bir film yapma hakkımız yok. "Niye?" derler.** İçime sindi film. Yeşilçam geleneğinden geldiğim için, bu filmin de Yeşilçam tadında olmasını istedim. Duygu yoğunluğu çok olsun istiyorum yani. Filmler insanlar için yapılıyor. İnsanlar duygu yüklüdür. Ben de duygulara hitap etsin istiyorum. Duygusal, yer yer de matrak sahneler olsun istiyorum. Çok güzel bir ekibim var. İnanılmaz şanslıyım. Ne istiyorsam onu buluyorum filmde.

Tek başınıza beste yaparsınız, roman yazarsınız, onlar kişisel bir yaratıcılık. Ama film çekemezsiniz. Dünyanın en iyi yönetmeniyim de deseniz, ekibiniz iyi değilse bence güzel bir film yapma şansınız olmaz.

● Filmin adı "Uzaklarda Arama" nereden çıktı?

Dramatik bir sahne var. O sahnede kız o şarkıyı söylüyor. Oradan koyduk ismi. Muğla'daki bu köyü plato haline getirdik, meydana bakkal ve kahvehane yaptık. Filmdeki pavyon 2,5 ayda yapıldı. Müthiş uyumlu, birbirini seven bir ekibim var. En güzel işler sevgiyle oluyor zaten. E tabii bir de kadının girdiği her yerde, her şey güzelleşiyor. Benim heyecanım da onlara geçiyor. Mesela güzel bir sahnede herkes alkışlıyor bir anda, oyuncuyu, kameramanı... Böyle bir havada çektiğimiz filmi. Onur Ünlü çok güzel bir senaryo yazdı. Onun büyüğü bir dünyası var. Onu çok iyi kavradım. Artık bundan sonrası seyirciye kaldı. Biz elimizden geleni yaptık.

● Kızınız Yağmur, bir röportajında "Bazen ben onun annesiyim" demişti. Annelik size anne olmak dışında başka neler öğretti?

Gerçek ve güzel bir dünya olduğunu, büyük hırsların çok lüzumsuz olduğunu öğretti. Hayatın çok güzel bir yönü olduğunu, sevginin yüceliğini öğretti. Ne kadar verici olabileceğinizi, içinizdeki aşkı, sevgi yoğunluğunu anlamamı sağladı. Belki sevmeyi öğretti yeniden... Yağmur'a kadar insanları ve yaşamı seviyordum. Ama Yağmur'dan

sonra yaşamı daha çok sevmeye başladım. Güçlü olmayı öğretti bana. Onun için güçlü ve her zaman sağlıklı olmayı en çok...

● Daraldığınızda sığındığınız liman kimdir?

Kızımdır. Çoğu zaman kimseye anlatamadığımı ona sarılarak, onun sıcaklığını hissederek anlatırım. Ben başımı onun göğsüne koyarım, ona sığınırım.

● Yaptığınız bütün işlerde zirvedeydiniz. En heyecanlandığınız film hangisi oldu?

Her filmime başlamadan önce heyecan duydum. Ben 200 filminden sonra bile zor bir sahnede heyecandan titrerim.

● Beraber oynamaktan en çok hoşlandığınız aktör kimdi?

Hepsiyle arkadaş gibiydik biz... En zor sahneleri birlikte atlatırız. Destek oluruz, kollarız, koruruz. Oyuncular arasında bu dayanışma hep olmalı. Bunu bütün oyuncularla yaşadım ben. Ama mesela **Ekrem Bora beni çok güldürürdü, matraktı. Ediz Hun daha ciddi ve kibardır. Tarık çok matraktır. Kadir'i bir tek ben anlardım.** Aniden öfkelenirdi mesela ama ben anlardım. Dünyanın en yumuşak insanıdır aslında. Ailemizden çok birbirimizi görüyorduk. Hepsıyla inanılmaz bir sevgi yoğunluğu içinde çalıştık. Ve de işin güzel tarafı yıllarca bu bitmedi. Şimdi karşılaştığımızda hala aynı şekilde sarılıyoruz birbirimize...

● Sizce iyi oyuncu kimdir? Bir oyuncuyu iyi yapan nedir?

İyi oyuncu her şeyden önce hayatın içindeki doğallığı yansıtabilen biridir. Hayatı tanıması, gözlemci, kendi kabuğunda yaşamayan, dış dünyaya algıları açık, ne olup bittiğinin farkında olan ve bunu oynayacağı karakterle buluşturup kendi duygularıyla harmanlayabilen kişidir. Eğitim de önemlidir ama ben sinema oyunculuğu eğitimi almadım. Tecrübe çok önemli. Sonsuz bir yoldur bu. Gittikçe öğreniyorsunuz. **Öğrenmenin sonu yoktur oyunculukta. Ben oldum dememek lazım ama tecrübeyle beraber amatör ruhu da kaybetmemek gerek.** Mükemmelin de mükemmeli var. Mümkün olduğunca doğal ve birebir o karakter olabilmektir önemli olan.

● Hiç pişmanlığınız var mı? Keşke dediğiniz bir şey...

Ohoo... Keşkesiz insan yoktur. İnsanız hatalarımız olur. Hele gençlik yıllarında insanlar bilmeden yapılmayacak şeyler yapılabiliyorlar. Yıllar sonra keşke diyorsunuz. Ama büyük pişmanlıklar değil. Ben her şeye rağmen çok güzel bir hayat yaşadım. Özellikle sinema... Benim hayatımda çok büyük bir yer kaplıyor. İyi ki bu işi yapıyorum. Dünyaya yeniden gelsem yine sinemayı seçerdim ve oyuncu olurum.

Rasim Öztekin

tüm zamanların en güzel kafa'sı

Yıl 70 küsurlar... Bob'la henüz bir teşrikimesaimiz olmamış. Biz o zamanlar çok keskiniz...

Yeşil parka giyilecek, atkının boшта kalan ucu soldan omuza atılacak...

Birinci sigarası tütürülecek, Cem Karaca ve Mahzuni'den gerisi lümpen...

Biz o yıllar "ot sevgisini" tamamen vejetaryenliğine vermiştik, meğer Rastafanmış. (Bunu da yeni öğrenmediysem adiyim. Kel olmamdan kaynaklanıyor.)

Biz buralarda devrimci mücadele verirken, "No women, No Cry" ne demek lan!

Biçimci değiliz biçimlendirilmemiş. O yıllarda iPhone keşfedilmemiş, iletişimsiziz...

Marley'in yer döşemesi olarak hayatımıza girmesi de bu yüzdendir.

30'lu yaşlarda öğrendik, meğer devrimciymiş, anti-kapitalistmiş, anti-emperyalistmiş.

Baba adammış bu Bob... 40'lı yaşlarda da öğrendik, Jamaika ve Afrika halklarına kıyaklarını...

Yaş 45... **"Bob Marley Faruk"** diye, lümpen bir tip olarak çıktı karşıma...

Ben Koskoca Bob Marley'i nasıl oynarım, bir lümpen gibi...

Rol emretti mi? Boynumuz kıldan ince...

Cem Yılmaz

yazı

Mağaraya elimde kömür parçasıyla telaşa girdim. Her şeyi aklımdan hemen çıkarmak istiyordum. Ter içinde kalmış kürkümün kokusu beni boğacak gibiydi.
Neyse. **“Edebiyat için daha erken”** diyerek derin bir nefes aldım. “Süsleme” dedim kendi kendime “Olanları bütün açıklığıyla anlat” Duvara doğru yaklaşıp, kömürü sürterek iki çizik attığımı hatırlıyorum. Bayılmışım.

Ayıldığımda kabilenin piçlerinden ikisini “eki ekii” diye gülüşerek mağaradan çıkarken gördüm.

Kömüre bakındım.

Ayağa kalkıp toparlandım.

Duvara çizdiğim iki çizgiyi boynuza benzeterek tamamlamış, öküz çizmiş, ta nerelerden binbir zahmetle getirdiğim kömür parçasını da çalmış, siktir olup gitmişlerdi.

Çok kızdım, ağlayacak gibi oldum.

Bir daha da ortalık yerlerde yazı yazmamaya karar verdim.

Ne zaman bir yere çizik atsam, ya biri üstüne bir çizik daha atıp ağaç, kuş yapıyor ya da hiç işi bilmeyenler karalayıp geçiyordu.

Halbuki, büyük bir avdan dönüyorduk. Neler olmuştu neler. Dört mızrakla saldırmamıza rağmen hayvan hepimizi yarıp kaçmış, bir kardeşimiz düşüp yürüyemez hale gelmişti. Yanına gittik hiç konuşmuyor, ses çıkarmıyordu.

Biraz itekledik, dürttük ve anladık ki eski neşesi yok ve ölmüştü. Konuşmalar oldu. Üzıldüm çok.

Bir anda ayı büyüklüğünde köpekler saldırdı. Herkesi yediler. Gözümün önünde.

Zor kaçıp mağaranın girişine koştum.

Ah işte bunları yazacaktım, bayılmasaydım.

Bir de bu bayılma çıktı, üçtür oluyo bu bana. Yediğimiz gıdadan mı bilmiyorum. Bir böyle her şeye bayılma.

Neyse yazımı bok edip kaçan çizgiciler.

Çizgicilere uyuz oluyorum.

Hiçbir derinlik yok çizdiklerinde. Varsa yoksa kuş, ağaç hele hele bu birkaç zamandır geyik.

Tak bir mızrak bir geyik.

Aman ne de seviyor herkes.

Geçen bir mağarada tam yirmi kişi bakıp bakıp bunlara gülüşüyorlardı.

Biri “Ay ne güzel renkler” der, beriki “Vay öküzü nasıl çizmiş, aynı...” falan. Aman işte bildiğiniz şeyler.

Ben yazarak anlatalım derdindeyim. Yazalım diyorum arkadaş.

Yazı zahmetli geliyormuş. Vay kim okurmuş diyorlar.

Bi ara çok yürüdüm, dört dağ geçtim.

Geldiğim yerde ateş yaktılar meyve verdiler.

Konuştuk çok.

Bilge bir erkek vardı.

Müsaade var mı deyip mağaraya sevgi dolu kabilelerini ve misafirperverliklerini anlatan bir dörtlük attırayım dedim.

Taş sert, elimdeki kömür de nemli. Nasıl kayıyor elimden vıcır vıcır.

Gece bunlar yatınca az bi ateşle ışık yaparak yeminle sabaha kadar devam edip dört satırı güç bela bitirdim. Uyandılar. Vay bu da ne demek oluyor. Mağaraya insan bir resim çizer. Sen kime hava yapıyorsunuz falan derken izah edene kadar zor kaçtım.

Bilge erkeğe dedim ki “Hocam siz bari...” “Arkadaş bu senin yaptığın kışını yıkarken taştağını boklamak, ne duvarı murdar ettin” demez mi.

Hassiktir lan diyip çıktım. Dün gece “Hoş geldin Tanrı misafiri, hemen ateşe odun atın” dediğinde ben de bu yavşağı

bilge zannettiğimden utandım.

Dört dağ yolu geri yürüdüm.

Okumuyorlar.

Kafa yormuyorlar zannederdim.

Ah meğerse okuyamıyorlarmış.

Bunu dün bir çobandan öğrendim. Çok üzıldüm.

Dere kenarındaydım. Biraz suya girmek, yıkanmak falan.

Yaklaşan bir sürünün arkasında çobanı görünce kürkümü geri giyip edep yerlerimi kapadım.

Ne biliyim bana öyle bir his geliyor, birinin yanında sevmiyorum çıplak gezeyim.

Giyindim. Hava nasıl sıcak, kürk tam bir bela.

Selam verdim çobana.

Çoban “Hiç esmiyor” dedi. Gülüştük.

Koyunlar dolandır, bazısı suya meylederken

ağacın altına geçtik oturduk.

Biraz meyvem vardı ikram ettim.

Çoban koyunlardan bahsederken devamlı “keçi” diye hitap ediyor, komik duruma düşüyordu.

Bozmadım.

Şapırdatarak şeftalisinin tadını çıkarırken keyfini bozmayacak şekilde -hazır neşeli yakalamışken- dedim “Çoban sana bir şey sorsam?”

“Ne demek” dedi.

Yanımdaki kömür parçasını taşa sürterek nükteli bir şekilde

“Bak bakalım bunu okur musun?” diyerek “koyun” yazdım.

Çoban durdu, gülümsedi

“Koyun mu abi?” dedi.

Nasıl mutlu oldum yazdığımı okuyabilmişti.

Durur muyum yapıştırdım cevabı.

E dedim hem koyunu biliyorsun neden bu gariplere “keçi” diye hitap ediyorsun?

Çoban acı konuştu...

“Hocam yazdığın koyundur ama gördüğün keçidir kusura bakma.”

Utandım... “Keçi” daha önce hiç görmemiş, hiç de “keçi”

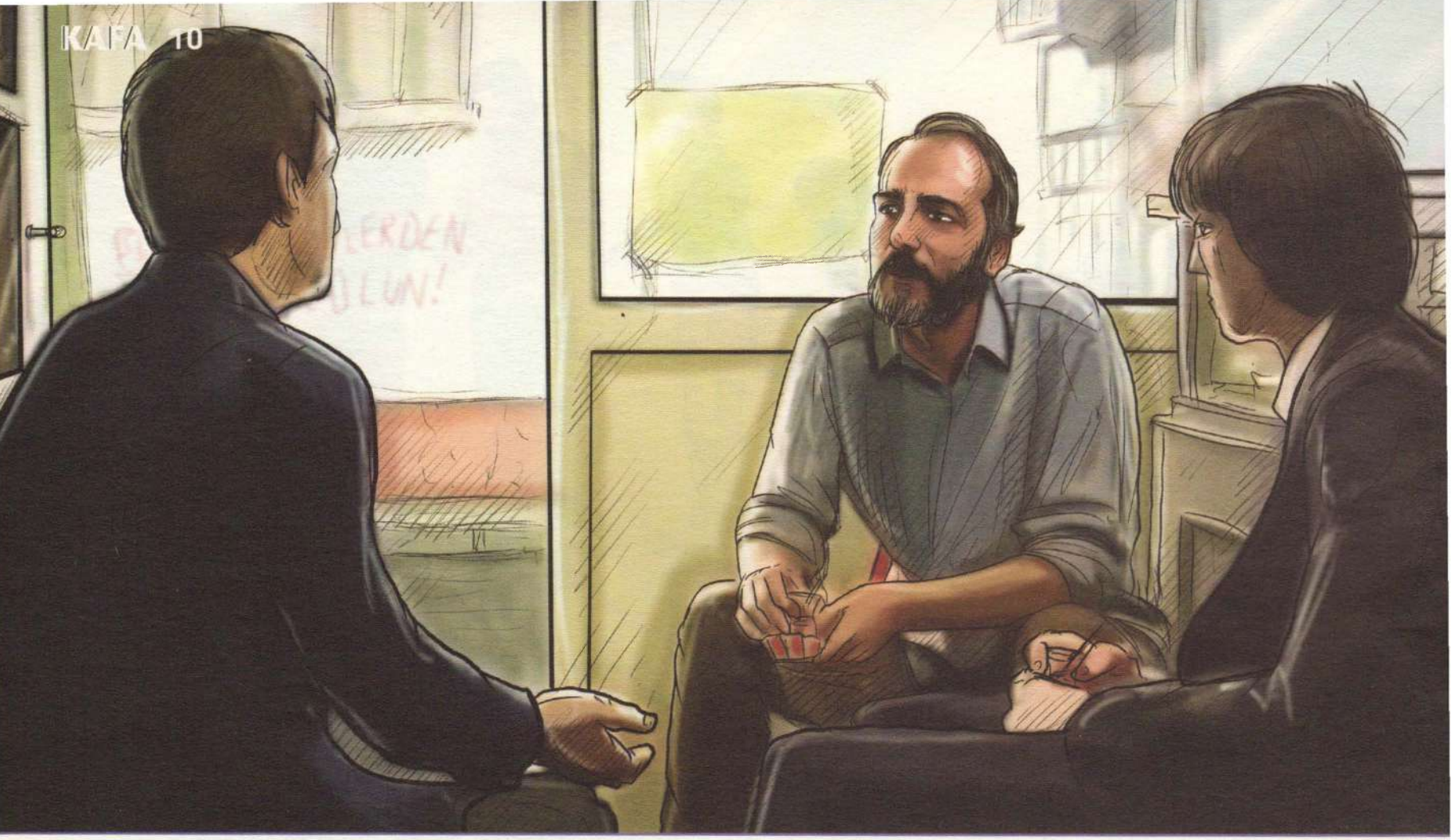
yazmamıştım. Ben bunları komple “koyun” zannediyor,

öyle şifreliyor yazıyordum. Utandım. Giyinik olduğum halde.

Çoban giderken **“Abi yazı bir şifredir, okuyana kadar”** dedi.

Dört dağ uzaktaki bilgeyi bir küfürle anıp

kürkümü çıkardığım gibi derhal suya atladım.

çoğalırsan halk olursun

- Devrimi kimle yapacaksınız?

- Silahla.

- Neyle yapacaksınız demedim. Kimle yapacaksınız dedim.

- Halkla.

- Halkla, peki kim bu halk? Kimler?

- Halk işte. Sen, ben, annem, babam, bakkal, manav...

- Bu saydıkların devrimci mi?

- Henüz değil ama olacaklar, zaman içinde.

- Peki, bunların arasında sağcı olanlar yok mu?

- Vardır tabii.

- Onlar halk değil mi?

- Devrime karşı gelenden halk olmaz abi.

- Okuldaki sağcı öğrencilerin kaç zengin çocuğu? Kaçının babası fabrikatör?

- Yok abi, bizim okulda yoktur öylesi. Selçuk var babası yoğurtçu, İhsan var babası pazarcı di mi Osman?

- Turan'ın babası pazarcı.

- Bak bu saydıkların senle benle aynı sosyal çevrenin insanları. Ekonomik durumları da aşağı yukarı bizimki gibi... Senin sofranda ne varsa onların sofrasında da o var.

Sen ne giyiyorsan onlar da aşağı yukarı aynıını giyorlar. Yani onlar da halk.

- Gidip öpüşelim o zaman abi.

- Gerçek milliyetçiler emperyalist bir saldırı karşısında antiemperyalist bir tavır takınırlar, sosyalistler gibi.

Bugün bizim ülkemiz de emperyalizmin kiskacında, o zaman sence burada bir ortak buluşma noktası yok mu?

- Onlar Amerika'nın çıkarlarına hizmet ediyorlar ama...

- Çünkü milliyetçiliği komünizme karşı gelmekten ibaret zannediyorlar. Sakın sen de devrimciliği sağcı militanlarla savaşmaktan ibaret sanma. Herkesin savaş başlatmak için bir nedeni vardır. Ama savaş başladıktan sonra amaç unutulur.

Savaşın acımasız gerçeği kalır geriye. Adalet duygusunun yerini intikam duygusu alır.

Karşı taraftan öldürdüğün birisi o tarafı bir kişi eksiltir belki ama seni çoğaltmaz.

Ama onu kazanırsan çoğalırsın. Çoğalırsan halk olursun.

Aydın Boysan

sarhoştum, hatırlamıyorum

Bir ömrü güzel yapan rakamlar değil, yaşanılanlardır. Güzel hayat, kötülükleri olmayan hayat anlamına gelmez. Acıları da ruhen hazmetmesini bilen bir hayat demektir.

94 seneyi geride bırakırken şöyle bir dönüp bakıyorum da güzel bir hayat yaşamışım yahu. "Adama bak, 94 senedir yaşıyor, tabii ki güzel olur," diyenler çıkabilir. Unutmasınlar ki bir hayatı güzel yapan rakamlar değil, yaşanılanlardır. Güzel hayat, kötülükleri olmayan hayat demek değil. Acıları da ruhen hazmetmesini bilen bir hayat demektir. Benden üç yaş küçük kardeşim öldü ya! 23 yaşında... Veremden öldü. Başka kardeşim de yoktu. Bir taneydi, gitti. Daha buna benzer neler neler var. Ama hayatı bir bütün olarak kabullenmekten başka çare yok. Kötülükleriyle, iyilikleriyle birlikte her hayat kendine mahsus bir çerçevedir. O içindeki resmi yansıtır sadece, o kadar... **Hayatımı güzel kılanlar arasında bir oğlum var mesela... Ama oğlumdan da şikayetim var ha. Şikayetim ne mi? İhtiyarlıyor yahu! 60'ı geçti...**

Başka ne mi var? Karım var yahu... Rakıyla 76 senedir, eşimle 66 senedir evliyim. Demek ki evlenme kararını almak için 10 sene kafayı çekmek gerekiyormuş. Evlilik son derece önemli bir müessesedir ha. Kişilere, yaşlara, yaşam biçimlerine, görgülerine göre değişik bir takım etkiler vardır evlilik oluşumunu etkileyen... Bütün herkes için aynı şekilde bir formülü katiyen yoktur. Akıllıca olabiliyor bu evlilik işi ama akıl kullanmak ille de hisleri kullanmamak anlamına gelmiyor tabii. Bir de akli hiç kullanmadan sadece hislerle davranmak var, işte o da aptalca bir iş. Özetle evlenmek, aşık olmak yetmiyor. Duyuyorum bu çağın gençleri "Evlilik öldü" diyorlar. Ama evlilik ölmez, ebedidir. Onu öldürmeye çalışan insan tabiatındaki mendeburluktan doğan farklardır. İnsan tabiatının güvenilmez yalpalamalarındandır... Kaypaklıktandır... Karımla 1949'dan beri evliyiz. Tutuldum ona. Görür görmez değil, biraz vakit geçirdik tabii... Hala da aşığım. Bunu anlatmak çok zor iş. İki doğru insan yanlış bir evlilik yapabilir. Bu başka hikaye. İki aptal insan da çok doğru bir evlilik yapıp birbirini zehirlemeden ömürlerini tamamlayabilirler. En önemli şey: Saygı ve sevgi... İkisi de şart. Ama bunun birisi olmazsa öteki topallar. İkisi de aynı anda olmalı. Ve çok zor ikisinin aynı anda buluşması... Bir de üstelik iki kişi var evlenen. Başka şartlardan, başka yaşamlardan, başka kafa çalıştırma biçimlerinden gelmişler. Kolay değil! Sabır da şart. Evliliğin en güvenli dayanaklarından biridir sabır. Önce birbirine sabretmek... Sonra onların çevreyle yaşama biçimlerindeki davranışlarına sabretmek. Hayatımı güzel yapan bir başka yoldaşım ise yazmaktır. 63 yaşımdan sonra

başladım ben yazmaya. Hala da yazıyorum. Terk edilir bir iş değildir yazmak.

"Güzel bir hayat yaşadım" dedirten başka ne mi var? Rakı yahu! Sarhoşluk... Sarhoş, hoş kafalı adam demektir. Sarhoşluk kötü bir şey değil, iyi bir şey de değil. Kişisine göre... Herkes kendine göre içer, kendine göre sarhoş olur veya olmaz. Ben çok sarhoş oldum. Ohoooo... **Daha evvelsi akşam sarhoş oldum yine. Ertesi gün "Çok mu içtiniz?" diye sordular. Bilmiyorum ki yahu, hatırlamıyorum. Sarhoştum!**

Bak şunu da söyleyeyim, sigara denen meretten kurtulmak hayatımı güzel kılmıştır. 50 yaşımı bitirdiğim gece bıraktım sigaray. İlk günler aradım ama iyi ki bırakmışım dedim sonra. Aradan uzun yıllar geçti, iki kere akciğer kanseri ameliyatı oldum. Ameliyatı Aydın Aytaç yaptı. Sigaray bıraktığımdan neredeyse 20-25 sene sonraydı. Aydın Aytaç bana inanmadı o zaman. Ameliyattan sonra geldi, "Amma çok sigara içmişsin ha!" dedi. Sigara medeniyetin katilidir, hain ve alçaktır. Mendebur bir şeydir sigara. Sakın ha içmeyin. Sakın ha. Bunu da ders alın diye anlatıyorum. Alkolle 100 yıla yaklaşıyorum nerdeyse. Alkolden bir şey olmadı bak...

Hep sorarlar "Nedir rakının adabı?" diye... **Adam gibi içmektir rakının adabı... Yani, ölçüyü kaçırmadan içmek.**

Ama bundan da bir anlam çıkarmak caiz değil. İçene bağlı ne olduğu. Bir kişi için de her akşam aynı ölçü değildir. Garip bir iştir, değişir. Bendeniz mesela bazen ölçülü bazen de akordu bozuk deli gibi içerim... Ve hala böyledir bu. Ben sadece rakı içmiyorum. Her şeyi içiyorum. Şarap, bira, votka, viski... İçilen alkolün kimyada sınırlı bir yeri var. Herkese tıpatıp aynı tesiri yapar diye düşünülmesi doğru değil. Onun için ölçüyü kaçırmamak lazım. Ölçü her kişinin kendisine göre değişen bir yetenek. Benim ölçüm de gününe göre değişir. Ben akşamcı değilimdir.

Vaktiyle genç yaşımızda akşamcılık ettik ama sürekli akşamcılık ilişkisi kötü bir şeydir.

Keyfi kalmaz işin. Gündüzü gecesi yok. Bir hafta iki hafta hiç içmem üç gün arka arkaya içerim mesela. Ayarım yok. Ama bereket öyle! Yoksa karıştırdı ortalık...

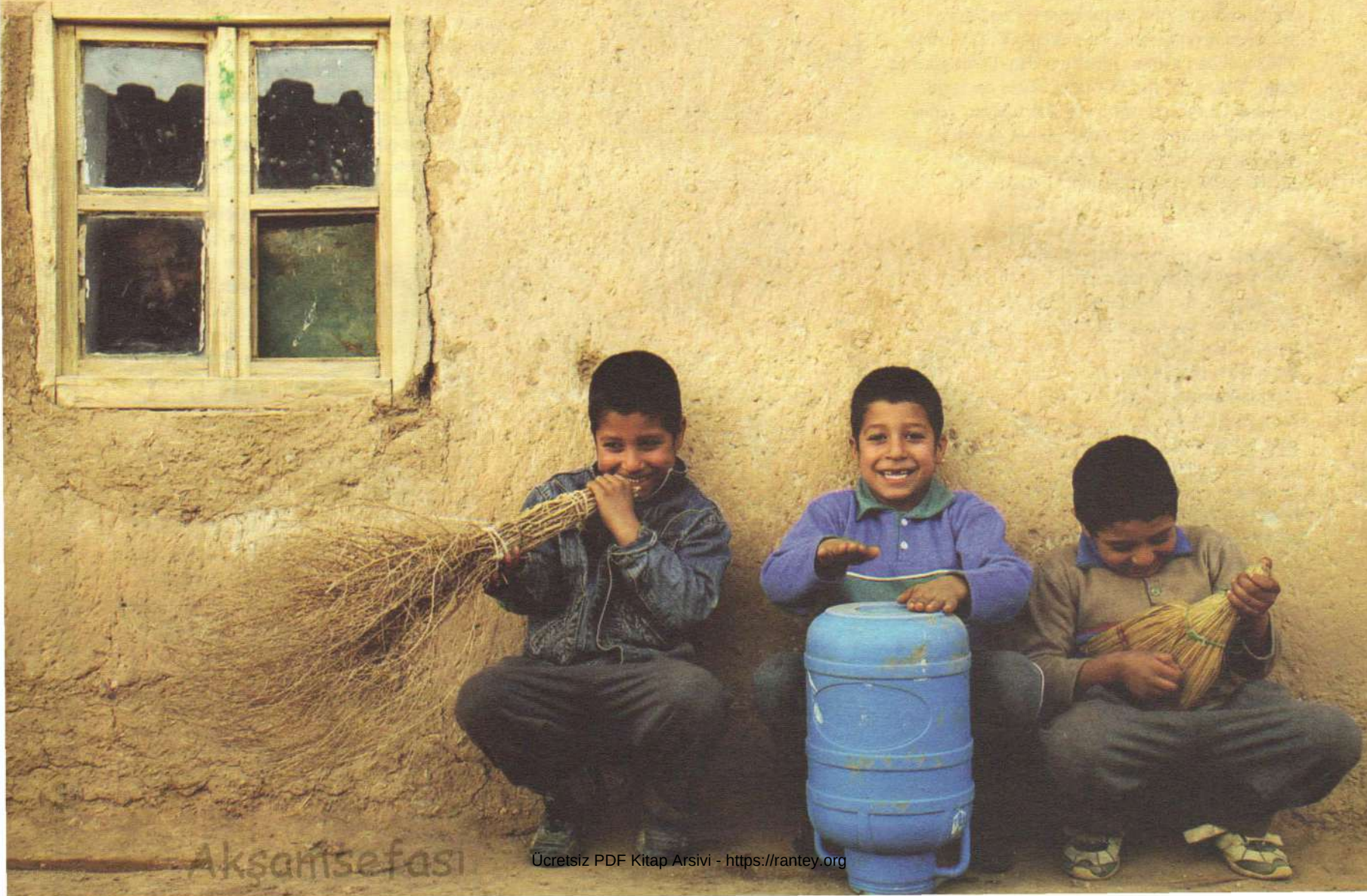
Geçenlerde uzun süredir görmediğim birine rastladım "Bu kadar içiyorsun, yine iyisin," dedi.

"Bilmem. Kim bilir, belki daha iyiydim de bu kötü halimdir" dedim.

Anlamadı. "Hadi gel seni rakı içmeye götürüyem," dedim. Ağzı kulaklarına vardı köftehorun.

“Bu fotoğrafı 2009 yılında Şanlıurfa/Ceylanpınar’da hayvancılık yapılan Koçer köylerinin bulunduğu mezrada çektim. Köylülerin çay daveti üzerine içeride beklerken, bir an dışarı çıkmak istedim ve yerde duran bidonu görünce kendi çocukluk anılarımdan da yola çıkarak çocuklarla şarkı söylemeye başladık. O kadar keyifli bir andı ki belirli bir süre fotoğraf makinemi elime almadım çocuklar utanmasın diye. İçeride sesi duyan dedenin bakışıyla da sarıldım makineme... Ortaya çıkan tablo buydu. Üstelik çocukların yaptıkları müzik de dinlenmeye değerdi.”

Ümit Kavak

DOĞUMUNUN 100. YILINDA

Mikrofonu tutuşuna,
Kadehlere vuruşuna,
şarkıya her girişinde,
Her yeniden doğuşuna...

Tarkan Tevetoğlu

kimse ona benzemeyecek...

Müzeyyen Senar, hem sesinin kimseye benzemez tınısı ve rengiyle hem yorumculuğundaki ustalığı ve samimiyetiyle Türk Sanat Müziği'nin sönmeyecek nadide bir yıldızıdır. Kendisiyle bir düetimizin olması ve bu eserin ebediyete hatıra kalması ise benim için bir onurdur...

Müzeyyen Senar bir ekoldür, bir efsanedir.

Tarihe ve kalplere adını altın harflerle yazdırırken bir kadın olarak şöhret yolundaki zorlu mücadelesinde güçlü duruşu, doğrularından taviz vermeyen kişiliği, önüne konulan engellere meydan okuyuşu, birçok konudaki cesareti ve tabuları yıkışı takdire şayandır.

Önünde saygıyla eğiliyorum.

Ama o, benim gönlümde kendisini tanıdıktan sonra taht kurdu esas. Bu kadar büyük şöhrete rağmen onun mütevazılığına ve saf kalabilmişliğine vuruldum en çok. Eğer gerçekte kim olduğumuzu unuttur ve kibrimize yenilirse şöhret insanı olumsuz yönde değiştirir ve öz benliğinden uzaklaştırır. **Şöhret, benim canım Müzeyyen ablamı bırakın değiştirmeyi; kendine, özüne daha da yaklaştırmıştı.**

Bu az görülen ve örnek alınması gereken bir durumdur.

Ben de şöhretle ilgili aynı duygu ve düşüncelerde oldum ve o da bunu hissetti bence.

Ve belki de bu yüzden çok kısa sürede kalpten kalbe o sahici bağ kuruluverdi aramızda.

Onu daha yakından tanımak, anılarını dinlemek; ondan hayata, insana dair birçok şey öğrenmek isterdim ama son yıllardaki rahatsızlığı sebebiyle bu maalesef gerçekleşemedi. Yine de onu ziyaret ettiğim zamanlarda bakışları ve gülüşüyle bana sevgiye ait her duyguyu hissettirdi.

Gözleri bana her şeyi anlattı...

Ben Müzeyyen ablamı çok sevdim ve onu hiç unutmayacağım. O şimdi şarkılarıyla yaşamaya devam edecek ve biliyorum, kimse ona benzemeyecek...

Şevval Sam

kristal'im...

İşte o çocukluğumun karanlık odalarını ısıtmış, hayatıma kazınmış en güçlü izlerden biriydi kristaller ve o zaman tanımlayamadığım pırıltılı müzik ise, yıllar sonra hayatıma kristal bir ses olarak girdi... Müzeyyen olarak...

"Gözlerim kırışmış, ağlamaktan, gülmekten...
Bir aşk makamı içimde... Müzeyyen... Müzeyyen... Müzeyyen..."

Mücevherat merakım yoktur ama parıldayan objelere karşı hep bir zaafım oldu küçüklükten beri. Çocukluğum, eskiden hemen her evde bulunan kristal avizeleri seyretmekle geçti. Saatlerce ışığın dansını izler; renklere ayrılmasına şaşırır, rengarenk ışıltılarda hayallere daldım. Bir de içimde kristallerin pırıltılı bir müziği çaldı ve ne olduğunu tanımlayamazdım. Gerçi tanımlamaya da çalışmazdım. O da an'ın içinde bir akış, bir olma haliydi zira ve o saflık, o hesapsızlık hali çocukken daha bir mümkündü. İşte o çocukluğumun karanlık odalarını ısıtmış, hayatıma kazınmış en güçlü izlerden biriydi kristaller ve o zaman tanımlayamadığım pırıltılı müzik ise, yıllar sonra hayatıma kristal bir ses olarak girdi... Müzeyyen olarak... Genç kızlık dönemimde yaşıtlarım, zamanın popüler şarkılarını dinlerken, Müzeyyen Hanım'ın eski kayıtlarını bulmak için nasıl da kapı kapı dolaştığımı hatırlıyorum. O yıllarda biri bana Müzeyyen Hanım'ın 1954 kayıtlarını verdi ve ben o kaseti öyle bir "içtim" ki kaset artık çalamaz olduğunda bile içimde her saz, her söz kusursuz bir biçimde çalmaya devam ediyordu. Onunla ruhsal, organik bağım da o dönemde kuruldu. Yıllar sonra Kalan Müzik sayesinde diğer arşiv kayıtlarına da ulaştığımda hazine bulmuş gibiydim. Bir elim "Benzemez Kimse Sana"da, bir elim "Dil Yaresini Andırarak Yare Bulunmaz"da... Ya da "Ah'im Gibi Ah Var Mı Acep Ah'lar İçinde"de... Zenginliğin tadını çıkarıyordum.

Müziğe geç başlamış ve hayalini anca 33 yaşında gerçekleştirebilmiş biri olarak, ilk albümüm "Sek" çıktığında, mutluluktan ve heyecandan ölüyordum. Lakin Klasik Türk Müziği'nin benim için en özel ismi tarafından beğenileceği aklımın ucundan geçmezdi. Bir gün bir radyo programına giderken annem aradı. **Kızı Feraye Abla annemi aramış. Müzeyyen Hanım'ın beni dinlemekten çok keyif aldığını, sadece beni dinlediğini ve herkese de albümü hediye ettiğini söylemiş. Bunu duyunca oturduğum yerde başım önce bir döndü.** İlk anda algılayamadım. Bunu hiç beklemiyordum. Bir hayalimin "hayal" haline o kadar alışmışım ki o hayalin gerçekleşmesiyle hangisinin hayal, hangisinin gerçek olduğu birbirine karıştı birden. Hemen Bodrum'a ziyaretine gittim. Ona bir şarkı söylememi istedi. Değil şarkı söyleyecek, konuşacak kadar bile nefesim yoktu heyecandan. Bir Antakya türküsü olan "Altın Tasta Gül Kuruttum"u söyledim... diyeceğim ama gerçekten de söyleyemedim. Yanında kaldığım süre boyunca sadece ve sadece onu seyrettim; enerjisini izledim. Tanrısal hediyesi, onu yıllarca icra etmiş olması, tecrübeleri, aşkları, acıları, şarkı söyleyerek kendini şifalandırışı... Hep yüzünde kendime hikayeler aradım, nasıl izler bırakmıştı gözlerine yıllar ve o yıllardan, hayalimde yaşadığım kimlerle buluşmuştum aynı zihinde, aynı hatıralar çekmecesinde? Gözlerim, kalbim, ruhum, kulaklarım sonuna kadar açık, baktım, dinledim, izledim.

O zamanlar sağlığı, dimağı iyiydi. Bana bir hikaye anlattı: "Senden de ufaktım, Sadi Işılây beni Deniz Kızı Eftalya'ya götürdü ve:

- Bak kızım, bu kadın Türk Müziği'nde çok önemli bir sanatçıdır. Elini öp, el al. Elini öptüm, elini aldım. O gün Eftalya Hanım hasta yatağında yatıyordu. Hayata bak... (dedi ve bir an daldı. Sanki kısa bir an'a tüm hayatının sorgusunu sığdırır gibi görece bir zaman algısı geçti gözlerinden.) Aradan 70 yıl geçmiş, bugün ben hasta

yatağımda yatıyorken, sen benim elimi öpmeye geldin. Yolundan ayrılma çocuğum, çok güzel söylüyorsun. Benim gibi." dedi. "Benim gibi"nin altında asla "en ben" gibi kibirli bir yıldız edası değil, tam tersi müthiş bir bilgelik ve sevecenlik vardı. "Bu hayat beni bir hediyeyle ağırladı, aynı hediyeyle sana da vermiş, tadını çıkar ve kıymetini bil, yolundan ayrılma" anlamına geliyordu "benim gibi." Çünkü bu yolun hakkını en çok da o vermişti... O gün, Radi Dikici'nin kaleme aldığı biyografi kitabını imzaladı bana. Onu da bir dikişte bitirdim. Tıpkı onun rakıyı tek yudumda devirmesi gibi. Yaşadığı döneme göre ne kadar güçlü, ne devrimci bir karaktermiş. Çok hoşuma gitmişti; kitabında: "Aah ah! Koca parası yemek nasip olmadı" diyor. Yüzündeki ifadeyi tahmin edebiliyorum. O müstehzi gülüş, elmayı tek eliyle ikiye bölen gücünde tezahür etmiş ve adeta: **"Bana müzik yeter; kimseye ihtiyacım yok bu hayatta çok şükür"** demesinin bilekçesi gibiymiş. Ah Müzeyyen! Ne çekmişim meğer yokluğunda, ne dolaşmışım kapı kapı sana ulaşmak için; ne aramışım çocukluğumun kristallerinin pırıltısını. Ah! Müzeyyen'im, kristalim... Her dinlediğimde ışığı gökkuşağına çeviren billur ses. Yaşadığın döneme şahitlik ettiğim için ne kadar şanslıymışım. Hele ki senin -annemin deyişiyle- iltifatına mazhar olmak benim için ne büyük bir onur. Ah canım benim... Emin ol, ne yaparsam yapayım, yolumdan ayrılmadan, bana verilmiş hediyeyle unutmadan, -evet, kesinlikle senin gibi!!!- ve bilekten değil ama yürekten... verdiğim sözü tutacağım. Sen de aşk makamında çalacaksın içimde hep... ama bileceğim ki hiçbir zaman, hem yerin dolmayacak hem de asla hiç benzeyemeyecek kimse sana... Sen bir yerlerde çaldıkça kristaller parılayacak.

Ata Demirer

duyuyor musun bak ne çalıyoo...

Üniversite yılları fena aşığım bir kıza... Yangın yeri yani o derece. İşin kötüsü şarkılarımız olmaya başladı. Soğuk bir şubat günü ayrıldık.

"Duyuyor musun bak ne çalıyoo..." Galiba hayatım, hep bu cümlelerin etrafında döndü... Veya bu soru cümlesi dönüp dolaşıp benim hayatıma oturdu kaldı.

İlk duyduğum yılları hatırlıyorum. 10 yaşlarındayım. Bursa Altıntaş'ta bir yazlığımız var o vakit, minik bahçeli bir ev, annemle babamın üstüne titrediği erik ağacı... Sarı yaz bastırınca kalbim gümbürder, kapağı Altıntaş'a atacağımız anın heyecanı boğazımı kuruturdu. Malum deniz var, kuş var. Sabah denizde saatlerce vakit geçirir, inşaat demiriyle dil balıkları yakalardım. Öğleden sonra da sıra sapan ve kuş ikilisinde...

Akşam olunca işte bu cümlelerin sırası gelirdi, "Orhancım duyuyor musun bak ne çalıyoo..." Masalar kurulmuş yazlık evlerde... 80'li yıllar... Komşuluk dibine kadar. Bir bahçeden köfte bir bahçeden balık kızartması kokularına anason karışmış, 10 yaşında bunlar ne yapıyor diye bakıyorum. Bahçeden bahçeye kadehler kaldırılıyor bu cümleyle...

"Orhan Abi bak ne çalıyoo..."

Kadehler kalkar selamlar çakılır. Harika bir şeyler dönüyor ama tam uyanamıyorum. **Adamlar arazi güzel! Bahçelere aşk basıyorlar, sefa basıyorlar.** Sonra rahmetli anneannem seslendi anneme bir gün: "Ayy Ayten açsana şu radyoyu kızım bak ne çalıyo duyuyor musun..." Muazzez Abacı mikrofondaki **"Kırpıklarının gölgesi güllerle bezenmiş"** diyor, anneannem, annem birer sigara patlatıyorlar hemen. Gözlerinde bir efor parlaması mıydı gördüğüm bilmem...

Yıllar geçiyor; fark ettiğim tek şey sade bende değil bu cümle, herkesin hayatına oturmuş yatıya kalmış.

Ne zaman şarkı söylesem birilerinin cümlesi oluyor. "Aysel bak Ata ne söylüyo duyuyor musun... Telefona söyle söyle yaa... Bağır bağır."

Aysel ne durumda kim bilir? Askerdekini mi özledi? Ne geldi aklına? Üniversite yılları fena aşığım bir kıza... Yangın yeri yani o derece. İşin kötüsü şarkılarımız olmaya başladı. Soğuk bir şubat günü ayrıldık. **Acı tam gaz, elim yüzüm yamuldu acıdan, neyse...** Kış geçti bahar geldi karşılaştık, sohbet etmeye çalışıyor dil ama içerisi 170'le gidiyor. Bir ara kalbim işi bırakacaktı o derece... Baktım sarılınca ağlamaya başladı, kızı telkin etmek için bir şey söyleyeyim dedim "hebele hübele sis pıss" falan sesler çıktı ağzımdan. Tükürük bezi çoktan işi bırakmış. Neyse zar zor "Ne oldu?" dedim. Hiç unutmam, parmağını çay bahçesinin küçük radyosuna doğru uzattı: "Duyuyor musun ne çalıyo" dedi. "Müzeyyen Senar" diye boğuk bir ses çıktı içimden gerisi yangın...

Ben şimdi Burgazada'da Barba'da oturuyorum, az fava az da hamsi söyledim. Beş gemisine kadar hayattan koparmaya çalışıyorum ne çıkarsa.

Az önce

Rıza bir

albüm koydu.

Duyuyor musun

ne çalıyo

Müzeyyen Abla?

"Güzel bir göz

beni attı bu derin

sevdaya..."

Rıza'nın selamı

var, "Ruhuna

değsin," dedi.

Müjdat Gezen

müzeyyen ablam...

Fatih'teki evimizin önünde bir korna sesi duydum. Dışarıdan üstü açık spor bir araba içinde bir şoför ve arka koltukta Müzeyyen Senar...

Bebek Camii'nden O'nu son yolculuğuna uğurlarken, gözlerimin önünden bir film şeridi gibi geçti yetmiş yıllık yolculuğumuz... "Müzeyyen Senar Işıl'dan şarkılar dinlediniz... Kendisine sazlarıyla refakat edenler: Hakkı Derman, Şerif İlçi, Şükrü Tutar ve Necdet Gezen'di." 1940'lar evimizin oturma odasındaki RCA marka radyo hep açık olurdu. Çünkü Müzeyyen Senar şarkılar söylerdi canlı yayında. Annem genellikle mutfakta yemek yaparken eşlik ederdi O'na. **"Yine o menekşe gözler aralı ya da 'Düş ben gibi bir aşka, sadakat ne imiş gör.'**

50'li yılların başları... Bir gün Fatih'teki evimizin önünde bir korna sesi duydum. Dışarıdan üstü açık spor bir araba (Amerikan arabası) içinde bir şoför ve arka koltukta Müzeyyen Senar: "Necdeet, aşağıya gel, Florya'ya benim eve gidiyoruz." diye sesleniyordu. Babamla Müzeyyen Abla çok iyi arkadaşlıklar. Yıllar sonra Tarabya Villa Zarif Yazlık Gazinosu'nda assolist Müzeyyen Senar, komedyen Müjdat Gezen. Beni odasına çağırdı. Tuvaletini sıyırdı. Kalçasını göstererek: **"Şu çukur yeri görüyor musun? İşte onu baban yaptı"** dedi ve başladı anlatmaya: "Sahneye çıkacağım ateşten yanıyorum. Doktora telefon ettik. İğne yazdırdı. Nöbetçi bir eczaneden ilacı aldık. İğne yapacak kimse yok. Baban: 'Ben yaparım Müzeyyen' dedi. İğneyi yaptı. 'Daha önce yapmış mıydın?' diye sordum. 'İlk defa yapıyorum.' dedi. Ateşi biraz düşürüp çıktık sahneye. Ama o iğne yeri düzelmedi böyle çukur kaldı."

Feraye ve Ömer'le sık sık telefonlarız. Bodrum'a gittiğimde eve uğurdım. O artık tekerlekli sandalyeyle salona gelebiliyordu. 80'li yıllarda pembe bir

tekne almıştı ve onda yaşıyordu. Benim Florya'da yazlığım vardı. Tekneyle gelir, haber gönderir, ben de botla teknesine giderdim. Eski günleri yad ederdik. Dayımın gazinosu olan Turkuaz ve Novotni'de assolist olarak çalışırdı Müzeyyen Abla. Babam ona saziyle eşlik ederdi. Aynı kadroda Hamiyet Yüceses, Perihan Altındağ, Zehra Bilir de olurdu. Üç-dört assolist aynı kadroda...

"Çilingir Sofrası" adıyla iki long play yaptık. Ben onunla hem sohbet ettim, hem darbuka çaldım, hem şarkılara eşlik ettim. O plaklar satış rekorları kırmıştı. Müzeyyen Senar, Türk Sanat Müziği'nde bir ekoldür. Zeki Müren, Bülent Ersoy gibi sanatçılar ondan esinlenmişlerdir. Üslubu, özellikle gazino kültüründe inanılmaz güzeldi. İlk yıllarında İstanbul Radyosu'nda emisyonlarındaki sesiyle anlatılamaz... Sevgili dinleyiciler... Müzeyyen Senar'dan şarkılar dinlediniz... O sesi hiç unutamayacaksınız...

Sevgili Deli Kardeşlerim..!

Sevgili deli kardeşlerim,
maalesef ben "O" değilim. Ama umudunuzu kaybetmeyin çünkü bir gün,
bir gün o gelecek. Sefil ruhlarımızın karanlığına bir güneş gibi doğacak. Evet gelecek!
Ben o değilim. Ama o gelecek. Belki karlı bir gecenin ortasında ya da serin bir bahar sabahının
ilk ışıklarında o gelecek!

O gelecek!

O gelecek! Önce inkar edecekler onu.

Yalnızca gerçek aşıklar tanıyacak. Binlerce, on binlerce aşık onun gelişiyle yeniden,
bir kez daha aşka düşecek. Geceleri evine ekmek götürmek için yol kenarında bekleyen hayat
kadınlarını o kurtaracak. Ganyan bayilerinde bir umuda, bir hayale aldanmış umutsuzlara
o umut olacak. Her gün aynı ruhsuz hayatı yaşayan insanlara,
bir tane hayatları olduğunu o hatırlatacak.

İşte o bize aşkı yeniden öğretecek. Aşkı bize yeniden öğretecek...
İşte o gün gecekondlu mahallelerinin çamurlu sokaklarında misket oynayan çocuklar
kafalarını kaldırıp gökyüzüne baktığında bambaşka bir aydınlık görecekler.
Akıllılar... İşte o gün akıllılar delirecek, gerçek deliler itibar görecek.

Haklıyla haksız o gelince anlaşılacak. Bekleyin... Onun gelişini bekleyin.
İşte o gün siz ve ben yeniden buluşacağız. İşte o zaman siz beni takip edin.

Hayır ben o değilim... Ama sizi ona ancak ben götürebilirim.

O geldiğinde beni susturamayacaklar. Beni unutmayın kardeşlerim...

Onun gelişini bekleyin. O gelecek.

İlker Kaleli

hatırla...

En çok sakladığınsındır ya... En az yatırım yaptığın yerden ele verirsin kendini. Her anlamda. Çalışmadığın yerden çıkan soru gibi. En iyi bildiğin yerden gelmeyen sözlü gibi...

İnsanların karakterleri, gizleri, söyleyemedikleri ve manayı her aradığında bulamadığın yüzlere karşı, ayakkabılarındaki hikayeleri... Tam önümde oturuyor. Sırtı dönük. Aramızdaki gergin bekleyişi ikimiz de hissediyoruz. Yarım kalan hesaplaşmanın seyiren tansiyonu içinde ne olacağını düşünüyoruz. Biliyorum. Sadece kafasını patlatmak istiyorum. Henüz yeni keşfetmeye başladığım duygu fırtınalarının en keskin ucuyla ilk karşılaşmam ve terleyen ense, kızarıklık yüzüm ve derin bir anlayamama hali dışında hiçbir şey düşünemiyorum. Saçlarını görüyorum. Kafasının arkasından, ensesinden aşağı doğru tarıyorum gözlerimle. Saldırıya uğramışlığın şaşkınlığı ve kırılmalılığı dibe çekerken, atılıp savaşıma dürtüsü ellerimi ve parmaklarımı istemsizce titretiyor. Her şey çok gerçek ve her şey çok fazla ilk defa... Beyaz yaka, mavi önlüğün altındaki omuzlar. Aşağı doğru devam ediyorum, gri kumaş pantolon ve sonunda yere bir karış yükseklikte kalmış ayakkabıları. Küçük, siyah, tüm gün hiç açılmaması için iki kat düğümlemiş bağcıklarıyla, parmak uçları içe dönük iki tane küçük ayakkabı.

Gözlerim daha önce hiç bu kadar çok beyaz yakalı, mavi önlüklü çocuğu bir arada görmemiş. Kulaklarım hepsinin aynı anda çıkarttığı yüksek frekanslı çığlık benzeri seslerin tahribatına engel olmak için kulak zarının kasılıp sağlam durmaya çalışmasıyla uğuldamaya başlamış, kendisine "Öğretmenim" dememizi isteyen, keçeden yapılmış koyu yeşil etekli kadın benimle yakın olmak istediğini ağzına oturttuğu gülümsemeyle sembolize ederken, gözlerindeki ona itaat etmemem halinde beni çok büyük tehlikelerin beklediği ve ondan çok korkmam gerektiği, ne olursa olsun onun söylediklerini yapmam gerektiği konusundaki ciddi uyarı ve tahammülsüzlükle iyice içime dönmüştüm. Çevreyi gözlemleyip bir an önce var olma stratejisi oluşturmak zorundayım. **Evden çok uzakta hayatın ilk zorlu dalgasını yemiş bulunmaktayım.** Çocuk iri, çocuk terli, çocuk saldırgan, çocuğun adı Kaan. Filmlerden izleyip ezberlediğim Van Damme ve Bruce Lee hareketlerinin hiçbirini hatırlayamıyorum, çok yalnızım...

İlkokul sıraları üçer kişilik, sınıf 75 kişi, ben 6 yaşındayım ve önümde oturan çocuğun ayakkabılarında hüznü, masumiyeti ve "vicdan"ı keşfediyorum. Tam 6 dakika önce birbirimizin boğazını sıkarken incelen seslerimiz ve adrenalin dolu terlerimizle sıralara geri dönmüştük. Tam önümde, yere değmeyen ayakkabıların üstünden yere uzanan bir ipin sallandığını gördüm. Ayakkabılarından birinin bağcığı açılmıştı. Peki ya diğeri? Henüz okuma-yazmayı sökmeye çalışırken bu bağcıkları bağlamayı kim becermişti?

İşte o an o çocuğun ayakkabılarının üstünde bir kadın gördüm, benimkileri de bağlarken ağlayan, gözümün içine bakan, benim için uyumayan bir anne... O kavgacı, şımarık, züppe çocuğu özenle hazırlayıp giydirmiş, temizlemiş ve onu çok seven bir anne... Bir şey oldu. İçim burulmaya başladı. Anlayamadım yine. Sistem bozulmuş, daha üstün bir duygu yükselişe geçmişti. Artık ona karşı öfke dolu olamıyordum,

halbuki kendimi korumak için buna ihtiyacım vardı ama olamıyordum. Ve o günden beri hala karşımdaki insanların ayakkabılarına baktığımda içim sızlar. Onların tüm masumiyetine, çelimsizliklerine, içten içe duydukları korkuya ve savunmasızlıklarına her seferinde gözlerim dolar. **Çünkü onlar bir zamanlar çocuk olan o ayaklar ve bir zamanlar bir annenin o çocuk için sadece iyi olmasını dilediği ve hayata emanet ettiği ayaklar.** Ve o ayaklar ki insanların en sevmediği, değer vermediği yerleridir.

En inceliksiz kullandığı yerleridir ayaklar. Hiç eller gibi ustalaşmaz, ağız ve gözler gibi yalan söyleyemez, omurga gibi sağlam durma numarası yapamazlar. Yere nasıl basıyorlarsa öyle dururlar ve gerçekte kim olduğunu en iyi onlar anlatırlar.

Yazık... Ayaklara pek az kıymet verir insanlar. Üstüne başına bir şey almaya gittiğinde acil ihtiyaç değilse hep son sıradadırlar. Uzun süre dayanacak olan, her şeyle giyilebilecek olan alınır, üstte giyilenler hep ön sırayı alırlar. Belki de biraz göz seviyesinin altında kalıyor diye ve biz olduğumuza inandığımız kişi olduğumuzu karşıımızdakine inandırmak için önce gözler, sözler ve kıyafetlerden başladığımızdır.

En çok sakladığınsındır ya... En az yatırım yaptığın yerden ele verirsin kendini. Her anlamda. Çalışmadığın yerden çıkan soru gibi. En iyi bildiğin yerden gelmeyen sözlü gibi... Yolda yürürken gördüğün o terk edilmiş ayakkabı... Ya da Hrant Dink'in son fotoğrafındaki ayakları, sahile vurmuş o bebeğin ayakkabıları ya da hiçbir şeyden haberi olmadan kim bilir nereye varmak için evinden çıkmış bir yerlere yetişmeye çalışırken, yanı başında patlayan bombayla parçalanmış ve geriye kalan parçalar üzerinde duran bir ayakkabı. **Ona bir daha bak ve hatırla...** Onu o ana getiren anneyi hatırla...

İnsanların en sevmediği, değer vermediği yerleridir ayaklar. Hiç eller gibi ustalaşmaz, ağız ve gözler gibi yalan söyleyemez, omurga gibi sağlam durma numarası yapamazlar.

en güzel “kötü” abiler

Hüseyin PEYDA (1920 - 1990)

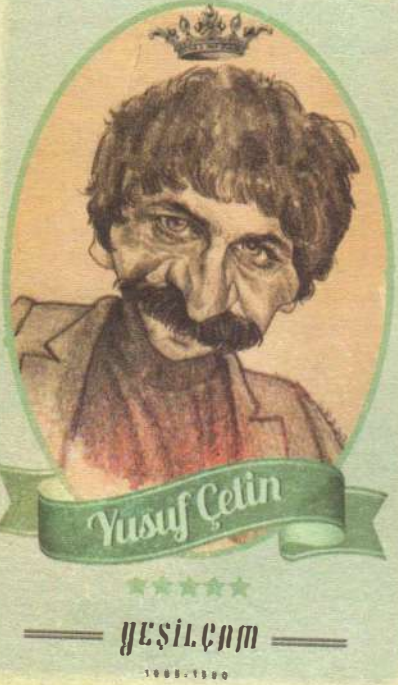
Keskin bakışları, kendisiyle özdeşleşmiş sakal kesimi, serçe parmağı arasına sıkıştırdığı sigarası ve elinde şatafatlı asasıyla hatırladığım bol depo sahibi uyuşturucu baronu kötü karakter... Film çevrelerinde, oynadığı filmlerden elde ettiği kazancını kendi yönettiği filmlere yatıran gerçek bir sinema sevdalısı olarak tanınırdı. **Sinemadan kazandığı paralarla Şehremini’de lahmacun salonu açtı.** 31 Temmuz 1990 tarihinde, İstanbul’da, akciğer kanseri nedeniyle vefat etti.

Kudret KARADAĞ (1928 - 2004)

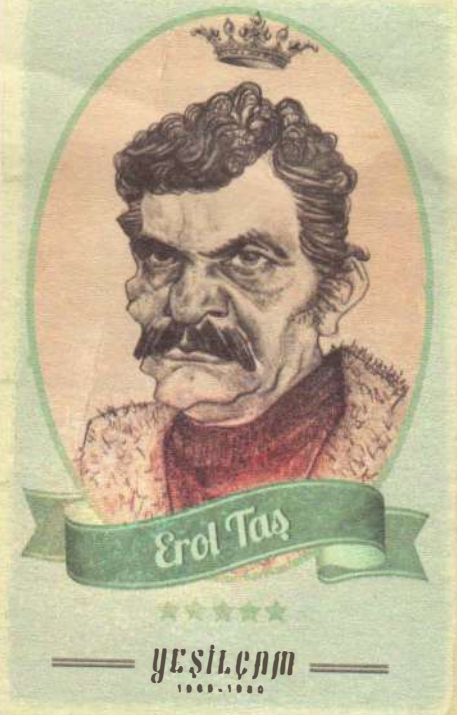
Mafya elemanlığı dışında mahallenin kötü abisi olmuşluğu da çoktur. Bkz. Yüz Numaralı Adam - Kasap Hayri. Bir röportajında: “Biz ömrümüzü Yeşilçam’a verdik. Bugün Taksim’den evimize gidebilmek için cebimizde kalan tek otobüs biletiyle duraklarda beklemekteyiz.

Günümüzde ise birkaç dizide oynayıp milyarları kaldıran toy çocukları gördükçe benim gibi ömrünü Yeşilçam’a verip, sonunda sürünenler adına kahroluyorum” diyerek sitem etmişti. 23 Şubat 2004 tarihinde İstanbul’da hayatını kaybetti.

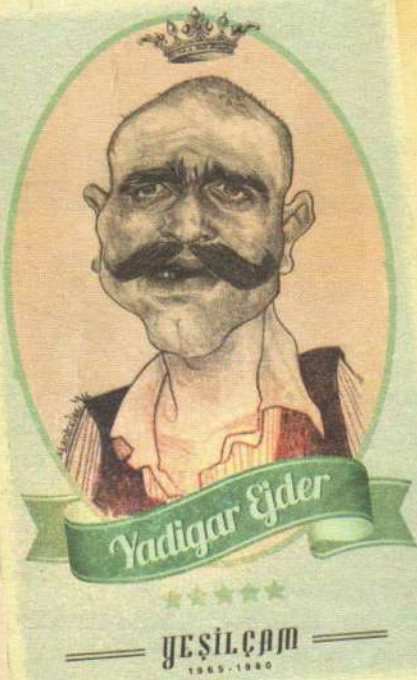
Yusuf ÇETİN (1946 -)

Çoğunlukla Kara Murat - Battal Gazi - Malkoçoğlu serilerinde yüzüne aldığı kılıç darbeleriyle kameraya haykırarak “tamam şimdi öldü” dediğim ama beni devamlı olarak yanıltıp tekrar tekrar dirilebilen kötü karakter. Ayrıca **siyah deri ceketi ve boğazlı kazağıyla pis dövüşürdü.** 1971’de Lale Tiyatrosu’nda sahne alarak tiyatro ve sinema dünyasına giriş yaptı. Tam üç dönem Sine-Sen (Sinema Emekçileri Sendikası) Genel Başkanlığı görevinde bulundu. Aynı zamanda İnsan Hakları Derneği’nde yöneticilik görevini sürdürüyor. 2011 Mart ayında ise, Qirej (Kir) adlı filmin hem oyunculuğunu hem yönetmenliğini yaptı.

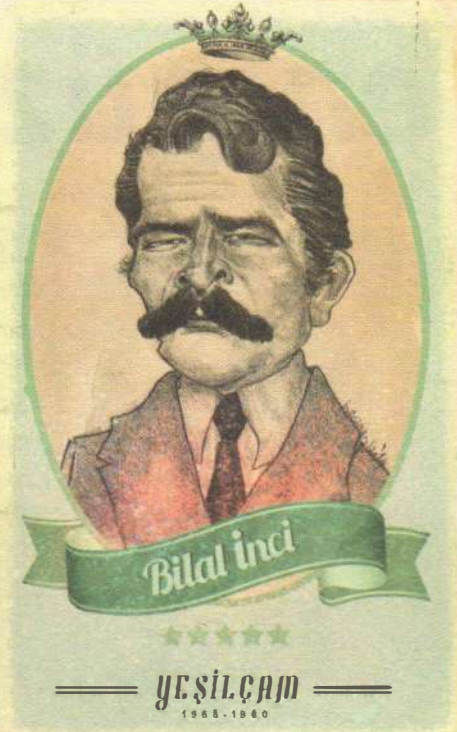
Erol TAŞ (1926 - 1998)

Yeşilçam’ın iyi kalpli “kötü adam”ı... Tavuk budunu tek ısırmakta götürürken aynı anda zalim kahkahalar atabilen Erol Taş’ın en son rol aldığı film kürtaj karşıtı, “Yaşama Hakkı” olmuştu. Uzun süre kalp yetmezliği ve şeker hastalığı sebebiyle SSK’da tedavi gören Taş’ın daha önce de kangren teşhisiyle sol ayak parmakları kesilmiş ve ardından sol ayağı bileğine kadar alınmıştı. Yeşilçam’ın yarım asırlık emektar sanatçısı Erol Taş, sağlık problemlerinin yanı sıra özel hayatında da kendisini hastalığa sürükleyen ciddi sorunlar yaşıyordu. Damadı Ferit Çiçek’in, torununu almak için verdiği savaşa karşı var gücüyle direnen ve bir dönem torunu kaçırılan sanatçı, son günlerini eşi Elmas Hanım ve kızı Müjgan’la birlikte geçirdi. 8 Kasım 1998 tarihinde gece geç saatlerde fenalaştı, kalp krizi geçirerek sabaha karşı kaldırıldığı Samatya SSK Hastanesi’nde, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

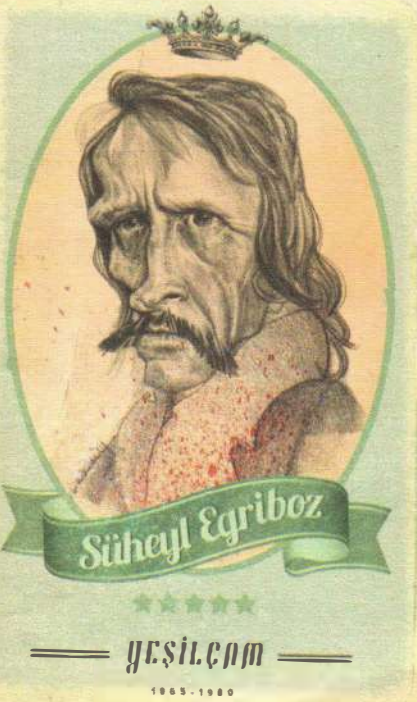
Yedigir EJDER (1947 - 1991)

Şaban filmlerinin kadrolu kötü adamı. Gerçek adı Adnan Ayberk'tir. Ölümüyle ilgili bir sürü rivayet vardır. Bunlardan birine göre Taksim'de bir bankta donarak öldü. Fakat Erhan Tuncer'in "Bir Yedigir Ejder Kitabı" isimli kitabında anlatıldığına göre yüksek tansiyon ve şeker hastası olan Yedigir Ejder, beyin kanaması geçirerek hayatını kaybetti. Yeşilçam'ın efsanelerinden biri olan Süheyl Eğriboz da bir röportajında şunları söylemiştir; **"Yedigir içki içmezdi, gittiği bir açılıştaki limonatasına votka koyuyorlar. Bilmeden içiyor. Sonra Galatasaray Kulübü'nün karşısında kaldığı otele gidiyor. Alaturka tuvalette ayağı kayıyor ve düşerek kafasını vuruyor. Yani ölüm sebebi beyin kanaması..."** Şu an kabri Beyoğlu-Kulaksız Mezarlığı'ndadır.

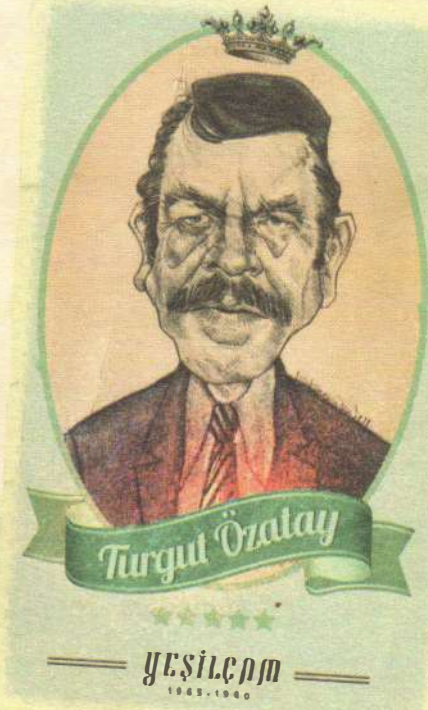
Bilal İNCİ (1936 - 2005)

Genelde oynadığı filmlerde hem zengin, hem kötü adam rollerinde karşımıza çıkardı. Adana'da doğdu. En bilinen filmleri; **Alageyik, Büyük Yemin, Babanın Oğlu, Tarkan filmleri ve Battal Gazi**. Ölümü konusunda pek çok söylenti çıktı. Bunlardan biri de sefalet içinde öldüğüydü. Fakat kendisi gibi oyuncu olan torunu Ayça İnci, dedesinin öldüğü dönemde parayla ilgili bir sıkıntısı olmadığını, iki restoran sahibi olduğunu, dizi çektiğini ve bir de film teklifi aldığını söyledi. Dedesinin evi Kuşadası'nda olduğu için dizi çekimleri sırasında İstanbul'da yanlarında kalmasını isteseler de Bilal İnci arkadaşının otelinde kalmak konusunda ısrar etti. Şeker hastası olan Bilal İnci son set çalışmasından bir gün sonra şeker komasına girerek hayatını kaybetti. 16 Ekim 2005 tarihinde Şişli Camii'nde düzenlenen cenaze töreninin ardından Zincirlikuyu Mezarlığı'na defnedilmiştir.

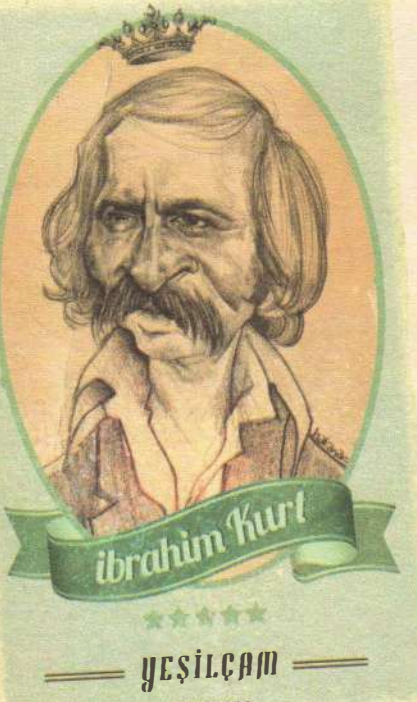
Süheyl EĞRİBOZ (1927 - 2014)

Genellikle açık renk kıyafetler giyip dönemin belki de tüm jönlerinden yumruk yiyen her zaman ilk gözden çıkarılan mafya karakteri. Kasım 2013'te Aksaray'daki evinde bulunduğu sırada beynine giden iki damardaki tıkanıklık nedeniyle Samatya İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılıp yoğun bakıma alındı. İki ay boyunca tedavi gören Süheyl Eğriboz, 10 Ocak 2014 tarihinde sabaha karşı hayatını kaybetti.

Turgut ÖZATAY (1927 - 2002)

Türk sinemasının emektar kötü adamı Turgut Özatay, **en çok filmde oynayan 3. kişi** olarak bilinir (497 film). 1950'li ve 1960'lı yıllardaki jön rollerinin ardından gerek Cüneyt Arkın gerekse Kemal Sunal filmlerinin önde gelen kötü adamlarından biri olmuştur. Kötüdür, zengindir, birçok fedaisi vardır ama her zaman kaybeden taraftır. Özatay'ın bilinen filmleri arasında "Ateşten Damla", "Kırık Çanaklar", "Yangın Var" ve "Hızlı Yaşayanlar" yer alıyor. Özatay, 26 Haziran 2002'de akciğer kanseri teşhisiyle kaldırıldığı Okmeydanı SSK Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde vefat etti.

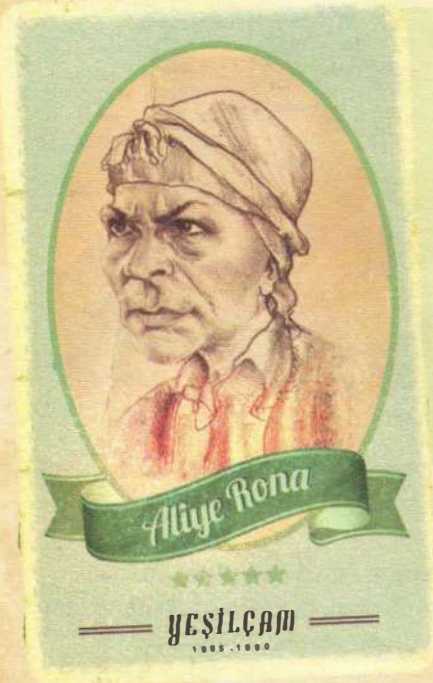

İbrahim KURT (1940 - 2001)

Belki de en çok dayak yiyen mafya fedaisi. **Dağınık sarı uzun saçlı, bağı açık gömlek giyen ve hep Cüneyt Arkın'dan dayak yiyen adam olarak da bilinir.** Yardımcı oyunculuk kariyeri boyunca 56 filmde oynamıştır. En uzun sahnesi Şovale Petro karakteriyleydi. 15 Ocak 2001'de İstanbul'da hayata gözlerini yumdu.

en güzel “kötü” kadınlar

Aliye RONA (1921 - 1996)

Aliye Rona 1921'de Suriye'nin Dera kentinde dünyaya geldi. Sayısız karakter rolünde oynamış, özellikle sert Anadolu kadınlarını başarıyla canlandırmıştır. **Otoriter ve sert anne tiplemesini başarıyla canlandıran ve kendisinden sonra bu boşluğun doldurulamadığı oyuncudur. Sevimli ve fedakâr anne rollerinin ustası olan Adile Naşit'in tam zıttı karakterleri canlandırmıştır.** Ömrünün son yıllarında sağ tarafına felç inen ve tekerlekli sandalyeye mahkum olan Rona, Pendik'te bulunan bir huzurevinde kalıyordu. Yine bu huzurevinde yaşanan sağlık ve şiddet olayları televizyon haberlerinde gündeme gelmiş ve Aliye Rona bu huzurevinde çok kötü bir halde bulunmuştu. O dönemlerde son isteğinin “Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım'ı oynamak” olduğunu belirtmişti. 29 Ağustos 1996 tarihinde kaldığı huzurevinde geçirdiği beyin kanaması nedeniyle vefat eden sanatçı Karacaahmet Mezarlığı'nda aile kabristanına defnedildi.

Diclehan BABAN (1934 - 1978)

Yeşilçam'ın kötü sarışın kadınlarından olan Diclehan Baban, 1950'li yıllarda İstanbul Radyosu'nda şarkı söyledi. 1960 yılında Şoför Nebahat filmiyle sinema hayatına başlayan Baban, vamp üvey anne, şarkıcı gibi rollerde oynadı. **Gözlerine çektiği kalın kalemle bakışlarına sertlik vererek kötü sarışın imajını pekiştirdi.** 1978 yılında kanser hastalığına yakalanan Baban, dönemin Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar tarafından tedavi amacıyla Londra'ya gönderildi ancak hayatını kaybetti.

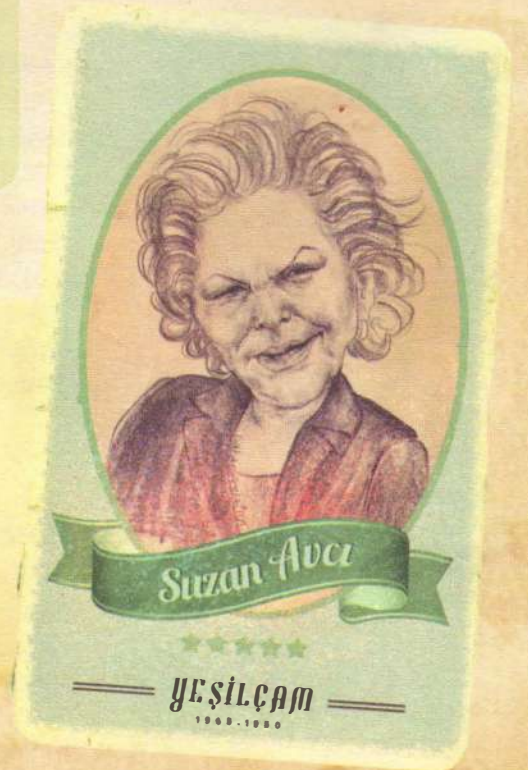

Lale BELKIS (1938 -)

Sarıya boyalı saçları, elinden hiç düşürmediği sigarası ve içki bardağıyla özellikle 70'li yıllardaki Yeşilçam filmlerinin en ünlü “kötü kadını” Lale Belkis. Gerçek adı Belkis Durmaz olan oyuncu İstanbul'da dünyaya geldi. Sanat hayatına 1953 yılında manken olarak başladı. Oynadığı filmlerde yüzlerce yuva yıktı, yüzlerce çocuğu yetim ve öksüz bıraktı. Türk sinemasındaki sarışın kötü kadın ekolünün önde gelen temsilcisidir.

Suzan AVCI (1937 -)

Gerçek ismi Suzan Bizavcı olan sinema sanatçısı, 1937'de Bursa'ya göç eden bir ailenin kızı olarak dünyaya geldi. Sinema kariyerinde ağırlıklı Yeşilçam'da kötü kadın karakteri canlandırdı. Filmlerinde iyi kadınlar kadar önemli rollere sahip olan Avcı, vamp kadın imajıyla bütünleşti. O güldüğü zaman bilirdik ki hep bir kötülük planı hazırdı. Bir söyleşisinde, filmlerinde neden iyi kadınları oynamadığı sorulduğunda, “Aman iyi kadını hiç sevmedim. Ağla, ağla nereye kadar... Gözüne bir damla damlatıyorlar, saatlerce gözünden yaş akıyor. Oysa ben bir bakış atıyorum, bir kadeh tutuyorum, bir sigara dumanı üflüyorum, herkesin ağzı açık kalıyor,” demişti.

Neriman KÖKSAL (1928 - 1999)

22 yaşında İstiklal Caddesi'nde yürürken Metin Erksan tarafından keşfedilen Neriman Köksal, **Türk sinemasının ilk ve en uzun süreli "Vamp Kadını" olarak kabul edilmektedir.** Gerçek adı Hatice Kökçü'dür. "Esas kızın" yuvasını yıkan kötü kadın rollerinde, özellikle de karakteristik kahkasıyla hatırlanan Köksal ilerleyen yaşlarında anne rollerinde de oynadı. Türk sinemasının en uzun süreli Vamp Kadını olan Köksal, 24 Ekim 1999'da hayata gözlerini yumdu. Lakabı: Afet-i Devran Neriman idi.

Bedia MUVAHHİT (1897 - 1994)

Yeşilçam'ın kendine özgü kötülüğüyle en orijinal kadınıydı. Genelde insanları sözleriyle ezer, ne sille tokat atar ne de kötü yola düşürmeye çalışırdı. Mükemmel alaycı bir ses tonu ve tavrı vardı. 1923'te, Ceza Kanunu adlı oyunla sahneye çıkmasıyla tiyatro yaşamı da başlamış, 200'ün üzerinde oyunda ve sayısız sinema filminde rol almıştı. 1987 yılında Devlet Sanatçısı unvanını aldı. 1993 yılı aralık ayında sağlık durumu kötüleşen Muvahhit, 20 Ocak 1994 tarihinde 97 yaşında hayatını kaybetti.

Hikmet GÜL (1926 - 2008)

Nevşehir'de dünyaya gelen Hikmet Gül, Yeşilçam'ın en iyi karakter oyuncularından biri. Sürekli fettan rollerde oynayan oyuncu isim olarak akıllarda kalmasa da yüzüyle en çok hatırlanan oyuncular arasında. **Dedikoducu, "kenar mahalle" kadını, kokoş, içten pazarlıklı rolleri başarıyla oynayan Gül, Kül Kedisi filminde üvey anne rolüyle "kötü kadın" karakterini iyice pekiştirdi.** "O kurnadan bu kurnaya çirkef sıçratan" Tosun Paşa'nın Seferoğulları'ndan Rukiye'yi canlandıran oyuncunun hamamda Adile Naşit'le atışma sahnesi unutulmaz sahneler arasında...

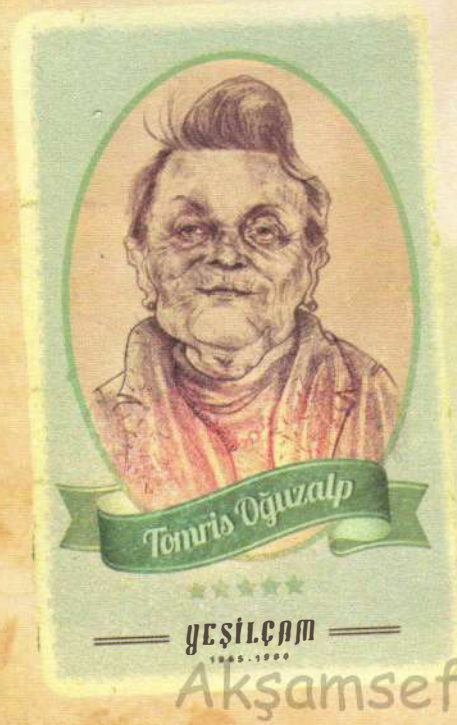
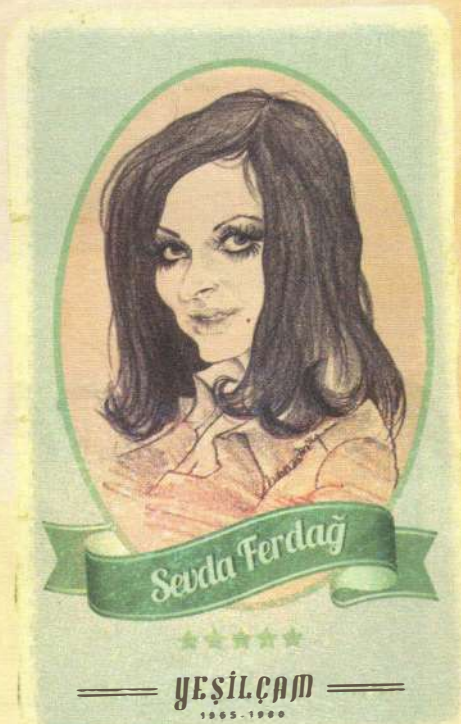
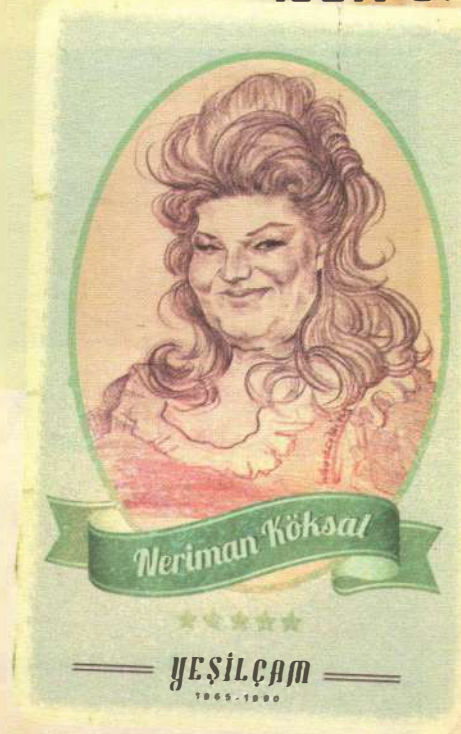
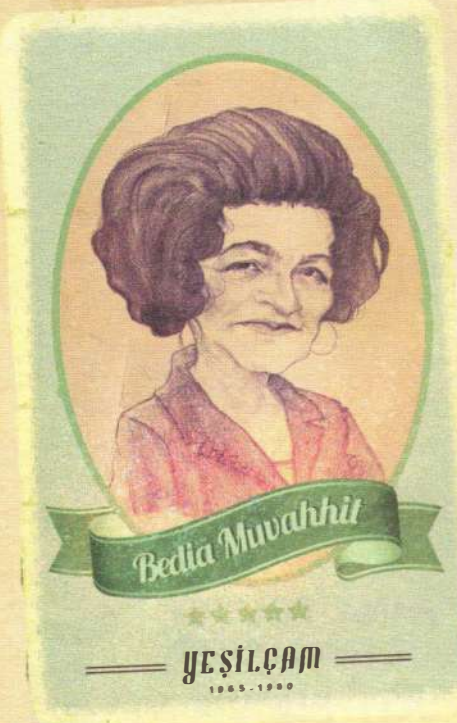
Sevda FERDAĞ (1942 -)

Yönetmenlerin "Artist olmak ister misin?" diye önünü kesmesine rağmen o hep "hayır" yanıtını verdi. Ablasının "Okumuyorsun, çalışmıyorsun, evlenmiyorsun. Boş boş oturacağına git oyna bari," demesiyle Yeşilçam'a adım atan oyuncunun gerçek adı Lütfiye Dumrul. Daha çok vamp rolleriyle tanınan Ferdağ, 150'yi aşkın sinema filminde rol aldı. **Türk sinemasının en güzel bakışlara sahip kadın oyuncularından olan Ferdağ, kurationsız oyuncular arasında yer aldı.** Yeşilçam'ın striptiz yapan kadın oyuncusu olan Sevda Ferdağ, öpüştü, sevişti, soyundu, hatta göğüs ucu görünen (Gurbet Kuşları filmi) ilk kadın oyuncu oldu.

Tomris OĞUZALP (1932 - 2013)

Küçük Besleme'deki "Gaddar Hayriye" rolüyle bir zamanlar aklımızda uzun süre yer eden Tomris Oğuzalp, Ankara Devlet Tiyatroları'nda yetişti. **Kötü kadın rolleriyle son derece bütünleşmiş bir surat ifadesi vardı. Bu yüzden de Yeşilçam'da hiç cefakar anne rolünde oynamadı. Oynadığı rollerde genellikle kötü bir yönü ve bir arzusu mutlak vardı.** Çalıkuşu, Üvey Anne gibi dizilerle hafızalara kazınan ve son olarak da "Beyaz Melek" filmiyle ustalığını sergileyen Tomris Oğuzalp'in sanat yaşamı ödüller ve başarılarla doluydu. Hayatının geri kalan kısmında evinin tek göz bir odasında yaşlılık, hastalık ve geçim sıkıntısından kaynaklanan sorunlarla hayat mücadelesi veren usta tiyatrocu, son röportajında, "Dürüst olmak gerekirse artık kendimi iyi hissetmiyorum. Bu dünyadan göçme vakti geldi," diyerek yürekleri burkmuştu. Oğuzalp, 81 yaşında hayatını kaybetti.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Gülşen Bubikoğlu

yazamıyorum...

Seyirci bizi birlikte çok sevdi, en sevilen sinema çifti olduk. Bu satırları yazarken aşırı duygu yüklüyüm...

Tarık Akan'la tanışmamız romantik komedi filmleri dönemi idi. Herkesin zaman zaman sevdiği, dalga geçtiği, Tarık Akan'ın bile söyleşilerinde o filmleri yok saydığı, şimdi ise insanların özlemle sarıldığı romantik komediler... Şimdi o günleri o kadar özleyorum ki... Bence Tarık'ın da ara sıra o naif filmleri özlediği olmuştur dönüp bu günlere baktığımda.

Onunla ortak noktalarımız, sinemayla Ses Dergisi'yle tanışmamız, işe başrol oynayarak başlamamız ve hiç durmadan film çekerek başarıyı çok çabuk yakalamamız oldu sanırım. Önümüz açık ve çok parlaktı. Bizimle film çekmek isteyen yapımcılar sıradaydı ve filmlerimiz gişe rekorları kırıyordu. İlk karşılaşmamız 1974'te "Mahçup Delikanlı" filmiyle oldu.

Tarık sinemayla benden 4 yıl önce tanışmış, daha deneyimli... Tanımaya başlıyoruz birbirimizi. Daha sonraları onun sıcak gülüşü, güzel bakan ışıltılı gözleri, güzel fiziği, sevecenliği, mütevazılığı, yardımseverliği, neşeli hali ve muzipliği bizi iki iyi arkadaş yaptı. Benim toyluk dönemimdi...

Bazı sahneleri çekerken gülme krizine giriyordum ve çekim bozuluyordu. O da bana katılıyor, ortamı yumuşatmaya çalışıyordu.

Benim için mükemmel bir partnerdi; güzel bir uyum yakalamıştık ve bu böyle devam etti. Seyirci bizi birlikte çok sevdi, en sevilen sinema çifti olduk. Bu satırları yazarken aşırı duygu yüklüyüm... Anlatacak öyle çok anı var ki, hepsi birbirine karışıyor, yazamıyorum. Ardından Yaz Bekarı (1974), Ah Nerede (1975), Evcilik Oyunu (1975), Kader Bağlayınca (1976) ve Bizim Kız (1977) geldi. Huzurlu ve çok güzel setlerdi. Hiçbir problem çıkmıyordu, çok güzel yıllardı.

Derken sinemanın kriz yılları geldi çattı. Sansürler nedeniyle pek film yapılamıyordu. Farklı filmler türemiştii, biz de biraz kenara çekildik. Sonra sevgili Halit Refiği'li yıllarımız başladı. Onu da sevgiyle ve özlemle yâd ediyorum. Tarık'la yine bir araya geldik. Alev Alev (1984), Paramparça (1985), Kiskıvrak (1986)... Güzel işlerdi.

Tarık Akan'ın yol ayrımı Yılmaz Güney'le, gerçeklik ve toplumsal sorunlara eğildiği Maden (1978), Sürü (1978), Yol (1982), Ses (1986), Çark (1987) ve Karartma Geceleri (1990) gibi filmlerle geldi. **Çileli filmlerdi... Bence ona çok yakıştı ve daha güçlü bir kimlik oluşturdu. Dik duruşu, çizgilerinin olduğu ve hassasiyetlerini korumak üzere yaptığı mücadele onu güçlü kıldı ama çok da yordu.** Yılmadı, devam etti... Saygıyla takip ettik.

80'lerde, bir gazete her yıl Almanya'da, Sila'nın Sesi adıyla oradaki Türk vatandaşların belirlediği Yılın Sanatçıları geceleri düzenliyordu. Konserler veriliyor, sinema sanatçıları halkla bir araya gelme fırsatı buluyordu. Yılı tam olarak hatırlamıyorum, o yıl Tarık'la ben seçilmiştik. Programın ilk yarısında ben sahne alacaktım, ikinci yarısında da Tarık. Ben işim bittiğinde salondan ayrıldım. Türkiye'ye dönüşümüzde Tarık'ı havalimanında Emniyet'e aldılar. Birkaç gün sonra da bizi ifade için çağırdılar. Tarık'ın Almanya'da yaptığı bir konuşmadan dolayı sorular sordular. Biz bir şey duymamıştık. Siyasi şubede Türker'le birlikte komiserle konuşurken kapı açılıp kapanıyor ve dışarıdan sürekli kadın-erkek bağırışları ve sesler geliyordu. Son derece tedirgindim. Tarık'ı görmek istediğimizi, bunun bizi rahatlatacağını söyleyerek ricada bulunduk. Komiser bunun uygun olmayacağını bize izah etmeye çalıştı ama ben daha fazla dayanamayıp ağlamaya başladım. Kendimi tutamıyordum. Komiserse beni teselli etmeye uğraşıyordu. Neticede Tarık 2,5 ay boyunca orada tutuldu. Dertlerinin başlangıcı ne yazık ki bu olaydı sanırım... Son söz niyetine...

CANIM ARKADAŞIM, seni tanıdığım ve birlikte bu güzel çalışmaları yapabildiğim için çok şanslıyım ve gururluyum. Seni her zaman sevgiyle hatırlayacağım. Bunca zorlu yılın ardından yorgun düştün; seni bizden ve hayattan erken koparan her şeyden uzaktasın şimdi. Huzurla uyu... Dinlen dostum.

Saygımla,
Gülşen Bubikoğlu

Rutkay Aziz

bakmayın uzun boyuna, alçakgönüllüdür tarık

Tarık'la Bakırköy Lisesi'nde tanıştım. İkimiz de Bakırköylüyüz. O zamanın Bakırköy'ü çok başkaydı. Herkes birbirini tanır, yazlık bahçelerde zaman geçirilirdi. Biz gençlerin vakit geçirdiği yerler hiç değişmezdi. Akşamları Faik Baba'ya gidilirdi. Gündüzleri Ataköy Plajı'na... Tarık orada cankurtaranlık da yapmıştı bir sezon. Cankurtaranlık ona yakışıyordu. Tarık Akan can kurtarıyor düşünsenize...

1971 yılında Ses Mecmuası'nın kapağı oldu en yakışıklı haliyle.

Tarık'la asıl dost olduğumuz dönemlerde ben Ankara'da tiyatro yapıyordum. Sık sık görüşme şansımız pek yoktu. Ne zaman ki Çağdaş Sinema Oyuncular Derneği dönemi oldu, 12 Eylül sonrası dönemi oldu; yakınlığımız daha da arttı. Barış Davası'nda 8 yıla yargılandık, Aydınlar Dilekçesi'nden sorgulandık. Hem siyasi hem duygusal hem de düşünce anlamında dostluğumuz daha da kuvvetlendi. Çağdaş Sinema Oyuncular Derneği'nin kurucusuyduk. Asıl büyük birlikteliğimiz Nazım Hikmet Vakfı'nda başladı. Ben orada başkanken o başkan yardımcılığını sürdürüyordu. Her dönem yönetim kurulunda adeta bir militan gibi çalışırdı. Belgeseller çekti kameraman Korel'le. Bütün maddi manevi gücünü harcadı bu belgeselleri çekerken. İki kişi dağları bayırları dolaşarak çok anlamlı belgeseller kazandırdılar. En ufak bir maddi kazanç beklemeden.

O benim Bakırköylü, canımın içi dediğim devrimci bir arkadaşım. Hep öyle oldu ve içimde de hep öyle kalacak. Ona "canımın içi" demek benim için boş bir laf değil. Sanki canımın bir parçası onunla beraber gömüldü. Gidişinin şokunu atlatmış değilim. Pazartesi ve perşembe günleri Çiçek Bar'da buluşurduk. Şimdi gelmiyor. Saat iki gibi telefonlaştık buluşmadan önce ben ona "Tarık'ım" derdim, o bana "Rutkay'ım." Artık bu telefonlar da bitti benim için. Çok acı geliyor olmaması. O benden daha gençti. Belli bir yaşa gelince ve artık "kardeş" dediğiniz insanları yitirmeye başlayınca acılar daha da derinleşiyor.

Hastalığının ciddiyetini sadece iki kişi biliyorduk, ondan sakladık. Kendimizden saklayamadık ama. Gözümüzün önünde gitti Tarık. Ama inanın o hastalık sürecinde bile Tarık coşkusunu, neşesini, kavgacı halini, alaycı halini, çocuksuluğunu yitirmiyordu. Kaybetmiş sayılmazdı.

Tarık zaten hem duygu hem düşünce olarak çok sağlam, ilkeli, onurlu bir insandı. Çok şeffaf, açık yürekli bir adamdı. Kimseden gizlisi saklısı yoktu. Ne kadın oyuncular ne erkek oyuncular çektiğine tanık oldum. Çünkü kendisiyle barışıklı ve özgüveni vardı. Üç kişiye hayrandı: Mustafa Kemal, Nazım Hikmet ve İlhan Selçuk. Laf söyletmezdi. Sonra tabii sinemada da Yılmaz Güney ve Vasıf Öngören vardı onun için. Vasıf Öngören'in onun toplumsal sinemaya ve o içerikteki filmlere yönelmesinde çok önemli katkısı olmuştur, hep söylerdi.

O anlamda da Tarık hiç nankör olmayan vefalı bir adamdı. Adam olmak; vefalı olmak ve nankör olmamakla başlıyor. İstedığınız kadar Marksizm'i Leninizm'i yutun. Adam olmadıktan sonra hiçbir şeyin önemi yok. Star olmuş yakışıklı bir çocuk, parası pulu var. Bunlar onun alçakgönüllü olmasına engel değildi. Hissettirmezdi o tarafını hiç. Sanki o, Tarık Akan değil. **Bu kadar halkın içinde, en ufak gösteriştan uzak, son derecede içten ve duyarlı bir çocuktuk Tarık. İnanın. Onun yerinde bir başkası olsaydı yanına yaklaşamayabilirdiniz.** Günümüz sanatçılarına bakınca bunları göremiyorum. Bizler başka bir kültürle yetiştik. Cenazede de biraz söylemeye çalıştık aslında. Biz "En yüce değer emektir" diye büyüdük. Emeğe inandık. Her ne koşulda olursa olsun tek yol paradır anlamında bir yetiştirme, bir terbiye, bir üslup içinde büyüdük. Ve bizim en büyük şansımız tabii ki Aziz Nesin'i tanımak oldu. İlhan Abi'yi tanıdık, Yaşar Kemal'i tanıdık, Ruhi Su'yu tanıdık, Halit Çelenk'le büyüdük. Onlardan aldık biz bu terbiyeyi. Onları hayata geçirdik. O, çocuklarına da geçirdi bunu. Üç evladını çok iyi yetiştirdi. Son derece saygılı, son derece doğru bakan çocuklar.

Kavgacı ama bir o kadar da güzel bir arkadaş. Onu hiç tanımayan birine anlatsam şunu söylerdim sadece: "Bakmayın onun uzun boyuna, son derece alçakgönüllüdür Tarık."

Fotoğraf: Yıldırım Çelik
www.yildirimcelik.org

Kartal Tibet

ilk göz ağrım

Kemal Sunal'ın Tosun Paşa kılığını ilk kez giyip aynada selam verdiği sahnenin çekimini unutamam. Bu, bütün filmin can damarı olan sahneydi belki de.

Seyircisinden emekçisine, sinemaya gönül vermiş herkes, beyazperdenin tılsımlı bir yolculuk olduğunu bilir. Bu öyle bir yolculuktur ki kimi zaman geçmişe uzanır, kimi zaman geleceğe, kimi zaman bilinmeze. Ama en çok da yüreklerden gelir ve yüreklerle uzanır...

Hayatımı adadığım bu yolculukta, Tosun Paşa filmi eski ama eskimeyen yoldaşım gibi sanki. Yönetmen olarak ilk imza attığım yapım. İlk göz ağrım, kıymetlim...

Daha öncesinde de Arzu Film bünyesinde birçok işte çalışmıştım. O zamanlar asistanlığını yaptığım rahmetli Ertem Eğilmez hocam, kendi yönettiği birçok yapımda, Süt Kardeşler'de mesela, bana birçok sahneyi çekme imkanı vermişti, veriyordu. Bu meslek, oldukça ağır tempolu bir meslek. İlerleyen yaşlarda devam ettirmek çok da kolay değil. Belki bu sebepten... Ama herhalde en çok da bana güvendiği için, mesleki anlamda el vereceğini samimiyetle hissettiriyordu.

Artık yavaş yavaş, bir yapıyı baştan sona yönetip imzamı atacağım belli gibiydi. Sıra bana gelmişti... Film, daha fikir aşamasında iken belirli oyuncular üzerine kuruldu. Değerli oyuncular

Kemal Sunal ve Şener Şen'den hareketle çok zengin, renkli ve kıymetli bir kadro bir araya getirildi. Oldukça farklı ve özel bir durumdu bu: **Hikaye, oyunculara yola çıkılarak oluşturulmuştu. İsimlerin her biri çok başarılı, sevilen ve değerli oyunculardı.**

Halkın ilgisini çekebilecek bir hikaye olduğu düşüncesiyle, Ertem Eğilmez, Yavuz Turgul gibi kıymetli isimlerin içinde olduğu senaryo heyeti Tosun Paşa üzerinde çalışmaya başladı. Senaryo aşamasından itibaren ben de işin içindeydim. Hikaye, dramatik unsurları içinde barındıran sağlam bir yapıydı.

Ertem hocam, çekimler boyunca sete hiç gelmedi ve bana müdahale etmedi. "Set arkasında neyse ama sette iki yönetmen birden olmaz," derdi. Meslek hayatım boyunca, bana o zamanlar söylediği tek bir sözü bile unutmadım. **Her yolculuk, içinde yolu gösteren ışığını da barındırır. Benim sinema yolculuğum da büyük ölçüde onun tuttuğu ışık sayesinde başladı, nur içinde yatsın...**

Birbirini seven, tanıyan oyuncuların bir araya gelişiyle; ortaya büyüü bir çalışma ortamı çıkmıştı. Çekimleri İstanbul'da yaptık. Sait Halim Paşa Yalısı, Yeşilköy'de bir köşk, Ağaçlı çevresi, Emirgan Korusu gibi farklı yerlerde çalıştık.

Kemal Sunal'ın Tosun Paşa kılığını ilk kez giyip aynada selam verdiği sahnenin çekimini unutamam. Bu, bütün filmin can damarı olan sahneydi belki de. Kemal'in usta oyunculuğu ve rolüyle bütünleşmesinin enerjisi hepimizi sarmıştı ve O'nun o hali karşısında bütün ekip gülmeye başlamıştı. Zaten içtenlikle söyleyebilirim ki ağır tempoya rağmen her gün eğlenerek, keyif alarak çalıştık. Belki işin beğenilmesinin ana sebebi de buydu. Çok yorulduk ama tarifi imkansız bir keyif aldık.

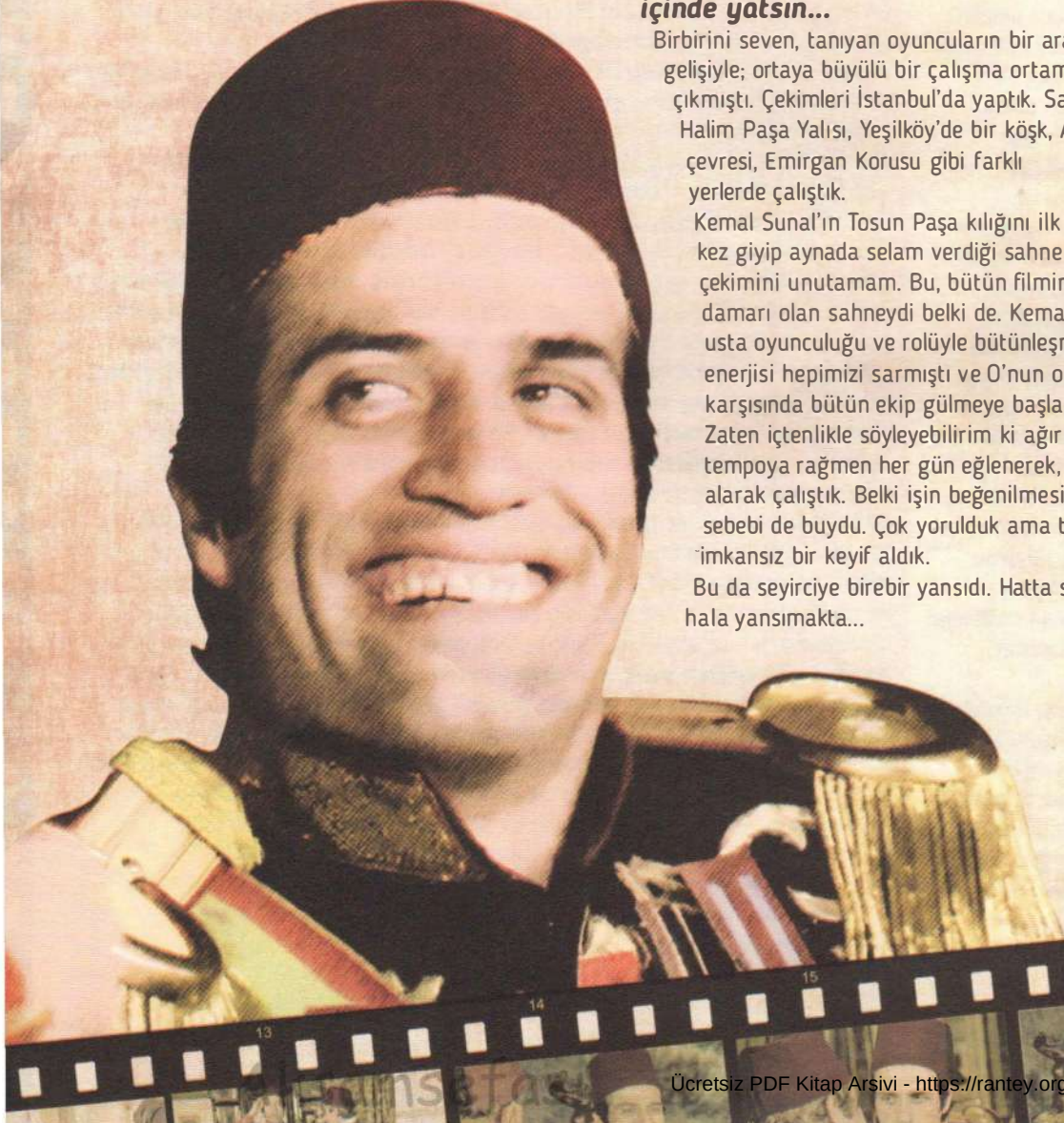
Bu da seyirciye birebir yansıdı. Hatta sanırım, hala yansımakta...

Bir hikayenin nasıl oluşup gelişeceğine, sonuçta senaryo ekibi karar verir. Bu nedenle de her yapımın ardındaki senaryo yazarı ya da yazarları çok önemlidir, yapı taşı niteliğindedir. Ama bir gerçek de var ki sonuçta seyirci istediği hikayeyi seyrederek. Bir yapım söz konusu olduğunda, o yapımdan olan beklentiler aşağı yukarı birbirine benzer. Şöyle de diyebiliriz: Seyircinin, afişte gördüğü insanlardan beklentileri vardır. İzlediğinde de hikayeye özdeşleşirse onu sever, severse daha da çok özdeşleşir. "İdentifikasyon" dediğimiz şey, beyazperdede son derece önemlidir. **Seyirci hikayeyi adım adım keşfeder, sonra da içine girer. Bu anlamda ihanetten ve kandırılmaktan çok da hoşlanmaz.**

Biz, senaryo ekibi olarak filmin seyirciyle ilk karşılaşmasını seyretmek için Ankara'ya gitmiştik. Film gösterilmeye başlandı... 2-3 sıra önümüzde bir grup oturuyordu. Film heyecanla ve adeta bütünleşerek izliyorlardı. Tahminlerde bulunuyorlardı. "Hah, şimdi kıza şunu söyleyecek adam," diyorlardı; hakikaten de bir sonraki sahnede adam kıza onu söylüyordu mesela... Bu durum bizi çok keyiflendirdi. Demek ki seyirciye beklentisini sunabilmiştik. Bir noktada, "Şimdi şurada karşılaşacaklar," dediler. Ancak bu tahmin tutmuyordu. Biz dönüp birbirimize baktık. Çünkü onların söylediği, daha doğrudu! Aslında öyle olmalıydı. O andaki bakışmamızı ve yüzlerimizdeki ifadeyi hiç unutamam. Yapım çok beğenildi. İnsanlar elbette başarılarını büyük ölçüde kendileri yaratırlar. Çalışarak, inanarak, yürüdükleri yola yüreklerini koyarak... Ama bu kadar önemli ve değerli bir kadroyla ilk resmi yönetmenlik deneyimimde bir araya gelmek, mesleki anlamda şansımı sanırım.

Tosun Paşa, beyazperdedeki yolculuğumun yapı taşlarından biri, yönetmenlik kariyerimin başlangıcı oldu.

Kemal Sunal, can dostum... Allah vergisi bir yetenekti. Seyirci O'nu ilk karşılaştıkları andan itibaren çok beğendi, sevdi. O'nu ailesinden biri olarak kabul etti. **O, kelimenin tam anlamıyla bir halk kahramanı idi.** Beraber bir filmimizin galasına gitmiştik. Sanırım Kadıköy taraflarında bir sinemadaydı. Salon tıklım tıklım doluydu... Gösterimin ardından, filmde imzası olan bizler sahneye davet edildik. Kemal büyük alkış aldı. Sonra sunucu, O'na fikirlerini sordu. Durdu, düşündü, konuşmaya başlamak üzere çok ciddi bir el hareketi yaptı ve ciddi bir yüz ifadesi takındı. Herkes sus pus olmuş, merakla ne diyeceğini bekliyordu. O, birdenbire gayet sakin bir tavırla yürüdü, sahnenin diğer tarafına geçti. Yine aynı ifadeyi takındı, konuşacak gibi yaptı, ardından yine yer değiştirdi. Bir anda büyük bir kahkaha koptu seyirci tarafında. Alkış kıyamet... On dakika kadar, Kemal konuşacakmış gibi yapıp ardından hiçbir şey söylemeden ve gülmeden, sahnenin farklı noktalarına yürüyerek bu hareketi tekrarladı. Her seferinde ciddi bir ifade ve suskunluk, seyircinin ne diyeceğini beklemesi, Kemal'in konuşmadan yürümesi ve alkışlar, kahkahalar... İşte bu anı, Kemal'in seyirci ile olan büyük yakınlığına güzel bir örnektir benim için. **Tek kelime konuşmadan, suskunluğa kahkahaları sığdırmak... Bunu kaç kişi yapabilir ki?..**

Aramızdan vakitsiz ayrılışı, Türk Sineması için hiç kuşkusuz büyük bir kayıptır. Ama varlığı ve yaptığı çalışmalar Türk Sineması için o kadar muazzam bir kazanç olmuştur ki adı asla unutulamaz.

Bana gelince, kardeşim kadar yakın, çok kıymet verdiğim bir dostumu kaybettim. Birlikte çok çalıştık, iş gereği beraber çok seyahat ettik, bunun dışında ailece de görüşürdük. O'nunla beraber, büyük bir parçam ve anılarım da gitti. Ama paylaştıklarımız, gerek meslek hayatımın, gerek özel hayatımın en büyük kazançlarından biri olarak her zaman aklımda, kalbimde...

O'nu ve O'nun nezdinde, aramızdan ayrılmış olan tüm çalışma arkadaşlarımı rahmet ve sevgiyle anıyorum. Adile Naşit mesela... Unutulmayacak bir değer. Her birinden çok şey öğrendim.

Başta söylemiştim, sinema tılsımlı bir yolculuk... Yürümesi hayli yorucu olan bu yolda alınan keyif o kadar büyük ki geriye dönüp baktığınızda gördüğünüz güzelliklere hiçbir şey gölge düşürmüyor. Çekilen cefalar, yaşanmış olan zorluklar bile tebessümle anımsanıyor.

Biz emektar sinemacıların yüzüne bu tebessümü armağan eden herkese, en içten sevgilerimle selam olsun...

Müjde Ar

“tosun paşa geliyor”

Hepimiz sıcaktan baygın bir haldeyiz ama “kamera” denince Allah tarafından bir canlandık ki işte o göbek atma sahneleri öyle çekildi.

Benim Tosun Paşa filminde çalıştığım gün bir haftayı geçmemiştir. Zaten o zaman filmler 20 günde çekiliyordu. Şimdiki gibi değil. Ama Arzu Film olduğu için, dünyanın en önemli filmlerinden birini yapıyormuş gibi hissediyorduk kendimizi. Sait Halim Paşa Yalısı'nda çekiyorduk filmi... Allah rahmet eylesin sevgili rahmetli Günfer Feray, Adile Naşit, Kemal Sunal... Ve Şener Şen... Çok sıcaktı, yazdı. Sait Halim Paşa'nın bir müdürü vardı, tabii o zaman sigara da içiyordu ekibin büyük kısmı... Adam her dakika bar bar bağırarak dolaşıyordu “sigara içmeyin” diye.

Arzu Film'in bütün setleri çok keyiflidir ve çok eğlenceli geçer. Bir gün Adile Naşit'le beraber market arıyoruz, Kartal Tibet bizden bir şey istedi. **Ayşen Gruda, ben, Adile Naşit Osmanlı kıyafetleriyle sokağa çıktık. Bütün millet hortlak görmüş gibi kaçışmaya başlamıştı.** O ara benim kırmızı bir Murat 124 arabam vardı. İşe de onunla gider gelirdik, Adile Hanım'ı ben bırakıyordum evine, benim o arabayla gidiyorduk, kostümleri de çıkarmıyorduk üstümüzden, öyle geziyorduk. Tabii hava çok sıcak olduğu için o kostümlerle çekim yapmak çok zordu. Hele o hamam sahnesi yok mu, felaketti. Cağaloğlu Hamamı orası... Hamamın birkaç gün önceden soğutulması gerekiyormuş, soğutmamışlar. Hamamı bir gün önceden söndürmüşler o da kameralara buğu yapmasın diye... Kartal Tibet çıldırmış bir halde, hepimiz sıcaktan baygın bir haldeyiz ama “kamera” denince birden bir canlandık ki işte o göbek atma sahneleri öyle çekildi. Ondan sonra “stop” dendiği anda tekrar taşların üstüne yapışıyorduk. Yani çok güzel, neşeli günlerdi. Şimdi hatırlayınca hüzün

veriyor tabii. O filmde birçok arkadaşımız artık aramızda değil. Yalnız o hamam sahnesinde Adile Naşit'in göbek atması ne tatlıydı değil mi? Çok güzel günlerdi. Çok çok güzel günlerdi. Çok gülüyorduk. Her şeyden çok eğleniyorduk. Sıkılınca aramızda bir espri vardı: “Tosun Paşa geliyor” derdik birbirimize, “Tosun Paşa gelecek hepimizi kurtaracak...”

Kemal çok sakin bir adamdı. Zannedildiği gibi her dakika espri yapmazdı. Kemal'in kendine has üslubu, beyefendiliği vardı. Çok özel bir insandı o... Gerçekten hiçbir pozu olmayan, ben starım havasında dolaşmayan biriydi. Herkes gibiydi. Herkes gibi yemek sırasına girer, o sırada bekler, yemeğini alırdı. Onu çok özleriz.

Cahit Berkay

cem'i anlat dediler bana...

Hayatı boyunca duygularını anlatmak için enstrümanların arkasına sığınmış bir adam elinde kalemle özlemi nasıl anlatabilir ki?

Çok insan tanıdım, sağ olsunlar hepsi beni sever ben de onları severim. Ama az dostum oldu. Cem, "dost" demek benim için. Hatasıyla sevabıyla kabul edersin hayatına, sahiplenirsin dostunu. Ele laf söyletmez, insan içinde sonuna kadar savunursun ama hatası varsa lafı dolandırmadan söylersin yüzüne. Zira dost acı söyler. **Dostluk nedir Cem'den öğrendim.** Siz Cem Karaca'yı şarkıcı olarak bilirsiniz. Evet, harika bir şarkıcıydı. Onun gibisi bir daha gelmez dünyaya. **O kadar büyük şarkıcıydı ki başka bir ülkede doğmuş olsa şarkıları tüm dünyada söyleniyor olurdu. Ama şarkıcılık, Cem'in özelliklerinden sadece biriydi.**

Tiyatro sahnelerinde doğup büyüdüğü için olsa gerek, sahneyi onun gibi dolduran birini görmedim. Her konseri bir müzikal gibiydi. Sahnede duruşu, mimikleri, vücut dili... Cem sahnede olmak için yaratılmıştı, sahne ona o sahneye yakışıyordu. Bazen şarkı söylerken gözlüklerini çıkarıp elinde tutar ve çok uzakta bir şeye bakar gibi yapardı. Öyle bakardı ki kafasını baktığı yöne çeviren seyirciler olurdu. Oysa biz bilirdik, gözlüksüz burnunun ucunu dahi göremezdik.

Cem sahnede olmak için yaratılmıştı, sahne ona o sahneye yakışıyordu. Bazen şarkı söylerken gözlüklerini çıkarıp elinde tutar ve çok uzakta bir şeye bakar gibi yapardı. Öyle bakardı ki kafasını baktığı yöne çeviren seyirciler olurdu.

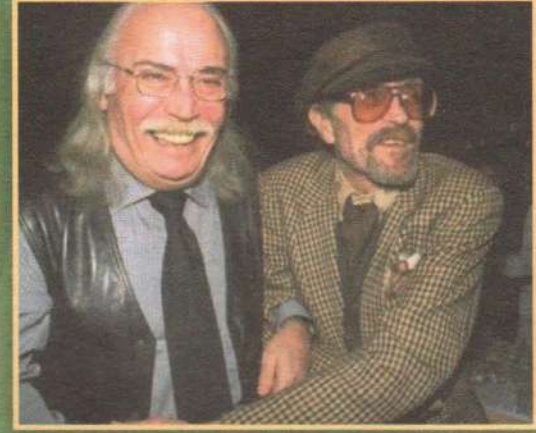
Tanıdığım en komik adamlardan biriydi Cem. İnce zekası ve hazırcevap oluşuyla dost sohbetlerinin güldüren adamıydı. Bazen sahnede iki söz arasında kulağıma bir şey fısıldar, ben gülmekten gitarımı doğru düzgün tutamaz hale gelirken o hiçbir şey olmamış gibi söylemeye devam ederdi şarkısını.

Müziyenler geceleri çalışır. Cem bir gün sabaha karşı eve dönüyor bir bakıyor ev bomboş. O zamanki karısı bütün eşyaları alıp gitmiş. Haberi alır almaz atladım gittim yanına, bomboş evde kırık sandalyede oturuyor. Kim olsa ağız dolusu küfrü basardı ama o **"Arsen Lüpen gibi hatunmuş, gayrisi kalmış menkul olan her şeyi almış gitmiş Cahit!**

Allah'tan ev prefabrik değil, yoksa onu da götürürmüştü demişti.

En kötü durumlarda bile gülmeyi, güldürmeyi başarırdı... Cem ayrıca son derece entelektüel birisiydi. Sürekli okur, kendini besler, ince zekasıyla da bütün o bilgileri işlerdi. Cem şiiri çok severdi. Ahmed Arif'in, Nazım Hikmet'in şiirlerinden şarkılar yapmasının sebebi şiire ve şaire olan sevgisidir. Niceleri, isimlerini bildiği bu şairleri Cem'in yorumlarıyla tanımış, sevmiş ve okumuştur.

Atasözlerini, deyimleri öyle güzel öyle yerinde kullanırdı ki... "Eceli gelen köpek cami duvarına işermiş" dediğinde nasıl güldüğümü hâlâ hatırlarım. Şimdi çok kullanılır oldu, hepimiz bilirsiniz tabii ama "Bizden size baklavalar börekler, sizden bize gözleme ağam gözleme" lafını o her şeyi sorduğunuz internete yazsanız gözlemeci, baklavacı adresi çıkar karşınıza. Cem'in dil bilgisi ve kullanışı o kadar güçlüydü işte. Onca şarkı başka türlü yazılmaz zaten... Cem, ozanlık geleneğinin son temsilcilerinden biriydi. Anadolu Rock diyerek onun yazdığı şarkılara burun kıvrıran gençler şunu bilsinler ki Cem, batılı müzik yapan herkesten daha iyi lisan ve kültür bilen, küçük yaşlardan itibaren batılı okullarda büyümüş hatta o yaşlarda batı müziği yapmış biridir. Müziğinin temelini bu toprakların kültürünü, melodilerini döşemişse bu onun memleket sevgisinden ve kendine biçtiği kıyafetten ötürüdür. Bütün konserlerimizde anıyoruz onu. Elbette birlikte yaptığımız şarkıları çalarak. Ne kadar güçlü bir ozan olduğunu her konserde bir kez daha anlıyorum. Kaç kuşak hâlâ onun şarkılarını biliyor söylüyor. Şarkılarını söylemek onun özlemini gidermeye yetmiyor ama... Sesinin benzersiz tınısı, özgün şarkıları ve farklı yorumuyla çok özel bir yerdedi, hâlâ orada duruyor...

Haluk Levent

cem karaca'yı anlamak

1980 darbesinin hemen sonrası. Adana'nın bir kenar mahallesinde, ortaokul yıllarım. Her meraklı çocuk gibi kim olduğumu, amacımı, Dünya'nın nasıl bir yer olduğunu heyecanla anlamaya çalıştığım çağ. İnternet yok, tek kanal televizyon, radyo askeri yönetimin

Cem Karaca, o sıralarda gerçekleri ve ezilenlerin hikâyelerini anlattığı, şarkılarında işçiyi, köylüyü yücelttiği, daha eşit yaşayabilecek bir ülke istediği için vatanından kovulmuştu...

Manço, Selda Bağcan, Zülfü Livaneli şarkıları dinletir, bazı şarkı sözlerinin derinlerindeki duyguları, mesajları anlatmayı severdi. Bir gün evde Cem Karaca'nın Tamirci Çırağı şarkısını dinliyoruz, Recai ağabeyim, kaseti durdurdu ve sordu. "Bu şarkıda neyi anlatıyor anladınız mı?" Anladığımızı düşünüyorduk. "Bir tamirci çırağının aşkını anlatıyor" dedik. "Hayır" dedi ve şarkının şu sözlerini söyledi:

Bir romanda okumuştum, buna benzer bir şeyi. Cildi parlak kâğıt kaplı, pahalı bir kitaptı...

Tamirci çırağı, bir romanda güzel ve varlıklı bir kadının da bir tamirci çırağına aşık olabileceğini okumuş ve bu hayale kapılmış, romandan cesaret almıştı. Ustası da çırağı gerçeklere davet edip "İşçisin sen işçi kal, giy tulumları" diyordu. **Roman çırağa ulaşılmaz hayaller gördürmüş, Usta, çırağın yüzüne sınıf farkını ve bu farkın sadece romanlarda aşılabileceğini tokat**

gibi çarpıyordu. O günden sonra, Cem Karaca'yı daha çok dinlemeye ve anlamaya çalıştım. Cem Karaca, o sıralarda gerçekleri ve ezilenlerin hikâyelerini anlattığı, şarkılarında işçiyi, köylüyü yücelttiği, daha eşit yaşayabilecek bir ülke istediği için, vatanından kovulmuştu... Şarkılardan ve onları söyleyenlerin hayatından da çok şey öğrenebileceğimizi anlamaya başladım.

Uzun yıllar Türkiye'ye girişi yasak, sürgünde yaşadıkdan sonra, Cem Karaca'nın affı gündeme geldi. Zamanın müktedirlerinden özür dileyecek

elinde. Olan bitene cılız seslerle itiraz edebilen birkaç gazete dışında, basın da darbe yönetiminden yana. Arada birkaç kitap elimize geçiyor ama kitaplar, şiirler yasaklı, yazarlar, şairler hapiste. Kim olduğumu, neyin doğru olduğunu, dünyayı, dünyadaki yerimin ne olduğunu nereden öğrenebilirdim? Bunları hala öğrenebildim mi bilmiyorum ama o yaşlara kadar edindiğim tecrübe büyüklerin anlattıklarının sorgulanması gerektiğini anlamama yetmişti. Tabii sözü dinlenecek, izi gözlenecek büyükleri seçmek, anlamak da kolay iş değildi.

Büyük ağabeyim Recai, ilkökul mezunuydu, şiirler yazardı. Bize Barış

ve memlekete geri dönebilecekti. Lise dönemimdeydim. Recai ağabeyim ve birkaç arkadaşıyla bir ortamda sohbet bu konuya geldi. Recai ağabeyimin arkadaşları Cem Karaca'ya kızılıyordu. Muktedirlerden her ne koşulda olursa olsun özür dilenmesi, onları kızdırmıştı. Bunca yıl şarkılarında muktedirlere karşı dik duruşu bize boş yere mi anlatmıştı? Sırf Türkiye'ye gelmek için iktidara yaranmaya mı çalışıyordu? Recai ağabeyim aniden ayağa kalktı ve "Hayır" dedi, **"Siz vatan sevgisinin ne olduğunu anlamamışsınız! Tüm sevdikleriyle, geleceğinin daha güzel olması için ömrü boyunca şarkılar söylediği memleketiyle arasına ordular, devlet, yasalar dikilmiş bir insanın ruh halini, vatanına özlemini nasıl anlayabilirsiniz ki? Hepimize çok şey öğretmiş, bedeller ödemiş bir sanatçının vataniyle arasında bir özür duruyorsa, etsin, size ne zararı var?"**

Recai ağabeyim zor yaşam koşulları nedeniyle okuyamamıştı ama güzel insanların, derin şarkıların, vicdanlı şiirlerin öğrettiklerinin hiçbir okulda öğretilmediğini biliyordu. **Hayatın karmaşık dehlizlerini okullardan daha çok şarkılardan öğrenebileceğimize o günlerde inandım ve hala inanırım.**

Gökhan Özoğuz

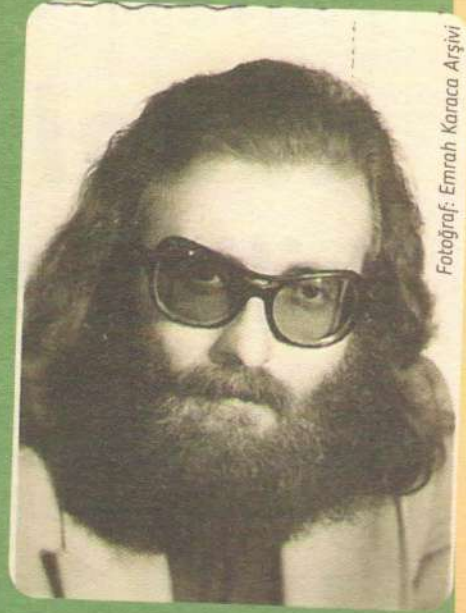
bende bir cem baba vardır

Kalender, geniş gönlü, kol kanat geren mahalle abileri. Onlar asayiş bile kendilerinde taşırlar. Saygı uyandırırılar. Ben daha hayatımda gerçek anlamda sosyalist olup, aynı anda da kötü, gaddar, hırsız, sahtekar insan görmedim. Lütfen dikkat! Gerçek anlamda sosyalist; yani halkçı olan kişilerden bahsediyorum. Ben hayatımda gerçek anlamda inançlı olup kötü, sahtekar, ırz düşmanı, hırsız da görmedim. Bu görüş ayrılıkları bu fiillerin faillerini bir sınıfta birleştiremez. Bunun özü insan olmaktan dem vurur. Bu sıfatlar iki ayrı tarafta iken, insan olabileni de görmedim. Herkesin kendi penceresinden hayat tablosu farklı yansır. Hayat hikayesinin getirdiği hediyelerle boyar resmini... Cem Baba'nın bu topraklarda filizlenen hali ile hallendiği bütün unsurlar bu kıvamin resmini çizmiştir. Taraf olmanın değil, birlikte bir olmanın, cinsiyet, dil, din, ırk ayrımı yapmadan insana saygının, ezilene el uzatmanın, anlayışın, inancın... Anadolu'nun simyasının içinde barındırdığı metaforik anlamların, sonsuzluk deryasında yüzen derviş ruhunun ve çağdaş olmanın ne demek olduğunu, hal ile veren bir Cem Baba... Gerçek olanlar, deprem dönemlerinin, bu toprakların üzerine türlü oyunların sahneye konmaya başladığı dönemlerin göbeğinde, göz göre göre yitip giderken; Gezmislerin haykırdığı bağımsızlık coşkusunu iliklerinde yaşayan, kelamı aşk olan, melamet hırkası ile gönül seyyahlığından bahsederkenki davudi sesi gelir kulağa... İftiraların ortasındaki yazılmış satırları söylerken, gözlerinde o olanları bildik bakışları... Kalıpların kırıldığı anlarda mağduriyet yoktur aslında. İnsan özünün, doğası gereği eşsiz olması ve farklı bedenlerde meydana çıkan yansımaları. Huular ve bağımsızlık şarkıları, duruşlardaki vakar... **Peşinden duyanın geldiği, bir çığ gibi büyüyen halk yumrukları. Gerçeklerin kale burçlarından farksız duruşları, onca feryada rağmen içten içe kenetlenmiş bir milletin türküsü çıkagelir ansızın.** Anadolu'da cenk meydanlarında aldığı kesiklerle parçalanmış bir bayrak ve hala dalgalanırken kucakladığı sonsuz aşk kudreti. İşte bu yüzdendir ki bu toprakların sırrından bahseden, özünü dile getirenlerin, şehre inmişlerindendir Cem Baba. Anadolu simyasının yeni günler için sunduğu meyveleri tattıranlardır. Dünya bir bütün olarak dönerken çarkın dişlisini çevirenlerdendir Cem Baba. Hem uhrevi hem dünyevi hakikatler satırlarında, notalarında sevişerek okşar ve anlatır bu hemhâl insanlara. Gelmiyor eşi benzeri deriz fakat her dem bir Cem Baba vardır, gelir, yerini boş bırakmaz. Farklı alanlarda farklı yansımalarla devam eder o yarıları ve anlatımları hayatın.

Benim bir Cem Baba'm vardır. Ne o bilir ne yanımdaki. Sadece bende ki yansısıyla bile bir alem yaratır benliğimde. Benim şarkım olur bende ki titreştiği tellerde. Devamı hep şöyle gelmiştir. **Özgürlük şarkıları aşk tutsaklarının sesiyle aynı kefeye konsa da bir dava vardır ortada; o da insan gibi insan olmak.** Olmanın naifliği, her ne şartta olursa olsun ötekileştirmenin kör cehaleti karşısında gönülden gülümseyerek

Dur, bırak kaynasın kahvenin suyu
Dur, bırak açma televizyonu
Bana İstanbul'u anlat nasıldır...

Diye anlatıyordu Cem Karaca İstanbul'a hasretini. **Ben de o yıllarda daha hiç görmediğim İstanbul'u onunla birlikte özlüyordum. Recai ağabeyim gibi ben de Cem Karaca'yı ve hasretini şarkılarından anlıyordum.** İnternette önce bilgiye ulaşmak zordu gençler! Şimdi internette hemen her kaynağa ulaşabildiğimiz bir çağa geldik. Açın okuyun Cem Karaca'nın ve diğer halka bir doğru söz taşımak için bedeller ödemiş ozanlarımızın, şairlerimizin hayatlarını, ülkenizle ilgili çok şey öğrenirsiniz. Şarkılarının derinliklerinde de kendinizi anlarsınız...

Fotoğraf: Emrah Karaca Arşivi

Anadolu'da cenk meydanlarında aldığı kesiklerle parçalanmış bir bayrak ve hala dalgalanırken kucakladığı sonsuz aşk kudreti. İşte bu yüzdendir ki bu toprakların sırrından bahseden, özünü dile getirenlerin, şehre inmişlerindendir Cem Baba.

seyreder. Birleştirmenin yanında kim varsa, doğru adımlar ayakta durur. Halkın içinde hak gören kişilerin kafalarındaki düşüncelerine ve hislerine kapılar açmaktır Cem Baba. Sırttan vuranın cezası kendine sevgisiz kalmaktır. Yarı yolda bırakanlar mahkumlardır yalnızlığa. Derin bir esintisi değmiş Ruhi Su'ların. Sen bana kardeş de ben sana baci yaranlığıdır. Her mevcudat işçidir hakikatte. Kim ayırabilir ki amelinin şeklini. Kimi toprak ekerek, kimi eğlendiğini zannederek çalışır bu alemde. Fakat sonunda herkes hizmettedir bir sebeple. **Tek farkı; kimi hak ettiğini bilerek yer lokmasını, kimi ne yapsa tadını bilmez o dünyalar güzeli bir cücük soğanın. Delikanlı romantizminin içinde kardeşlik, yoldaşlık. Yolun tek kuralı haksızlıklara karşılık...** Komşusu açken tok yatmayan Anadolu insanı, her hücremizde bizimle olduğu kadardır Cem Baba. Seçmecesiz yoktur. Meyve değil bu, kabızmal değil bu... Bu hemşehrilik kuruntusu. Şamanı, dervişanı bilir ama saklar yaradani. Riyadan saklı, ilacı hastır. Aşkır diyarı, bende bir Cem Baba vardır, hep soldan vuran kalp damarı.

Kimi sever, kimi sevmez.
Biri söver, biri demez.
Vardır onun da bir derdi yarası...
Ondan diyen de yektir, bilmez uleması.
Bende bir Cem Baba vardır ne kadar yazsam,
yine de yetmez satırlara manası.

Fotoğraf: DepoPhotos

abdal müzik geleneğinin bilimsel zemini: neşet ertaş

Sazının tellerinden 24 ayar sözden yapılmış bir kuş havalandırdı Neşet Ertaş. Beyaz bir güvercin kadar saf, bir serçe kadar ürkek ve bir bülbül kadar içli olan bu kuş uçu ve milyonlarca insanın gönül bahçesine kondu.

Türkü, bin yıldır bu coğrafyada yaşayan insanımızın Orta Asya'dan taşıyıp burada geliştirdiği köklü bir kültür birikimidir. Bu birikimin en sağlam damarlarından birini kuşkusuz, Abdal müzik geleneği oluşturur. Anadolu'nun farklı yörelerinde Teberler, Edeler ya da Kirveler gibi adlarla anılan Abdalların, iç dinamiklerini geliştirmiş ve böylece kendi karakteristiğini meydana getirmiş bir müzik geleneği vardır. Türkü kültürü içinde bu gelenek, yakın zamanlara kadar, onca renkliliğine rağmen siyah-beyaz kameralarla çekilmiş solgun bir fotoğraf gibi kaldı. İşte bu fotoğrafın gerçek renklerini, tüm canlılığıyla Neşet Ertaş koydu ortaya. Yani **Neşet Ertaş, temelleri Horasan'a kadar uzanan Abdallığın binasına aydınlık bir pencere açıp bu pencereden taşmış ve kendi yağında kavrulup giden sağlam bir müzikal mirası dışa vurmuş, gün yüzüne çıkarmıştır.** Böylece de en güçlü temsilcilerinden biri olduğu Abdal müzik geleneğiyle ilgili bir farkındalık yaratmıştır. Geniş kitlelerle birlikte sanat ve bilim camiasında da meydana gelen bu farkındalık; Abdal müzik geleneğinin yanı sıra Abdalların ve Abdallığın da sanatsal ve sosyolojik olarak mercek altına alınmasına zemin hazırlamıştır. İşte bu nedendir ki Neşet Ertaş, Abdal müzik geleneğinin sanatsal zirvesi olduğu kadar bilimsel zeminini de teşkil eder...

Neşet Ertaş, ömrü boyunca hem birey hem de sanatçı olarak her türlü yozlaşmadan uzak durdu. Abdal müzik geleneğinin vitrini olarak popülerleşme yolunda ilerlerken -işin daha çok mutfağında kalan ve altyapıyı oluşturan- **başta babası Muharrem Ertaş olmak üzere Âşık Sait, Âşık Hakverdi, Hacı Taşan ve Ekrem Aydoslu gibi, aslında omuzlarında yükseldiği ustaları hiçbir zaman incitmedi.** Böylece, saf bir hâlde kendini ve geleneğini ortaya koyarak, geçmişe ve geleceğe meydan okuyan kararlı bir kimlik mücadelesinin de içinde yer aldı. Çünkü Abdalların, Abdal olmayanlar tarafından hakir görüldüğünü ve ötekileştirildiğini; daha ilk gençlik yıllarında, sokaktan geçerken sırf Abdal olduğu için taşlanmak gibi acı deneyimleri yaşayarak bizzat gördü. Ancak tüm bunların; insanın, insanlıkla arasına set çeken koyu bir cehaletten kaynaklandığını anlayıp hoş görece kadar da engin gönüllüydü. Okuyarak değil belki ama yaşayarak geleneksel kültürden edindiği halk felsefesi gereğince bu setleri yıkıp gönüllerden gönüllere sevgi köprüleri kurmaya çalıştı. Bunu, büyük oranda başardı da...

Sazının tellerinden 24 ayar sözden yapılmış bir kuş havalandırdı Neşet Ertaş. Beyaz bir güvercin kadar saf, bir serçe kadar ürkek ve bir bülbül kadar içli olan bu kuş uçu, uçu ve milyonlarca insanın gönül bahçesine kondu. Bu anlamda erken denebilecek bir dönemden itibaren popüler olma şansını yakaladı. Ancak hiçbir zaman şark kurnazlığı ya da köylü kurnazlığı denebilecek bir akıl tutulmasıyla hareket edip ucuzculuğa kaçmadı.

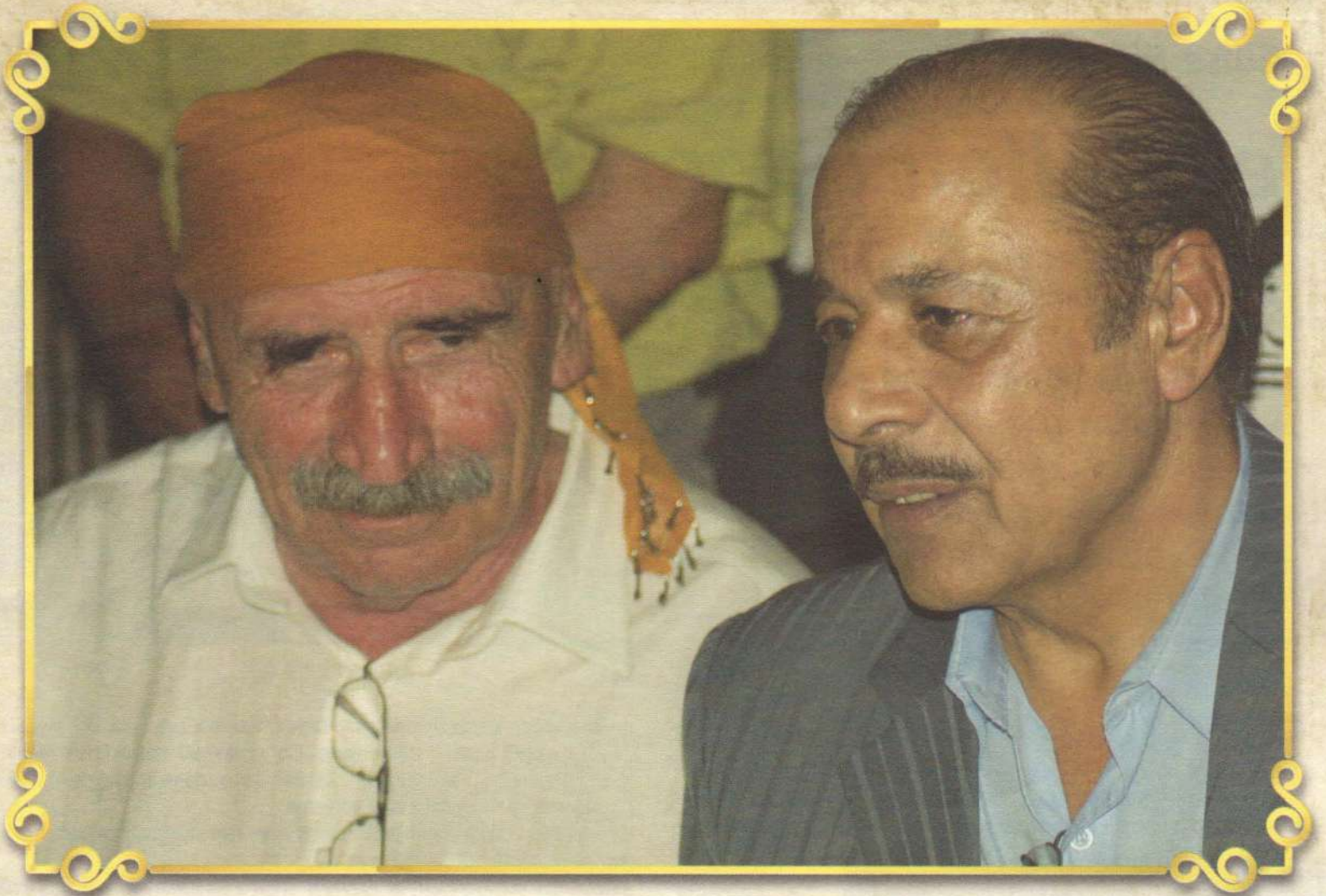
Popülerliğin basamaklarını adım adım, zirvesine kadar tırmanırken asla popülizmin tuzaklarına düşüp popülist

davranmadı. Üstelik bunu, güçlü bir danışmanın yönlendirmeleri ya da şimdilerde moda olan entelektüel derinlikli bir yaşam koçunun telkinleriyle değil; gönül yordamıyla, doğal bir refleks olarak başardı.

Bu hâliyle hilesiz, kurgusuz, samimi, tamamıyla organik bir insan ve gelenekten devralarak belirginleştirdiği çizgiden milim sapmayan otantik bir sanatçı olarak yaşadı. Ardında, her icrada yeni bir yaratma orijinallliği taşıyan; yani bir çaldığını kendisinin bile aynen çalamadığı, daha doğrusu böyle bir çabanın gözetilmediği, doğallığa ve doğaçlamaya dayalı çetin bir ekol bırakarak aramızdan ayrıldı. Halktan ayrıldı, Hakk'a yürüdü.

Tanışıklığımız 1960'lı yıllara uzanan Neşet Ertaş'la birer müzisyen ve dost olarak çok sayıda ortak anımız oldu. Bu bakımdan Neşet Ertaş'ı anılarımızla anlatmak da mümkündü. Ancak ben, Neşet Ertaş'ı anılarla değil; gelenek içindeki tartışılmaz yeriyle anmak, anlatmak, hatırlamak, hatırlatmak istedim... Ardında bıraktığı güçlü tezenesinin sevgiyle titrettiği ışıklar içinde uyusun...

Hasan Saltık

bu fotoğrafin bir hikayesi var!

2003 yılıydı... Tuncel Abi beni aradı.

Kısa süre önce Edremit'in Çamlıbel Köyü'ne yerleşmişti.

"Hasan, benim çiftliğin arkasındaki yer satılık gel bana komşu ol" dedi.

Sırf ona komşu olmak için aldım. İyi ki de almışım! Akşamları mangalımızı yapar, kafayı çekerdik. Benim bahçemin meyveleri özellikle de karadutu çok meşhurdur. İş icabı yazları ben daha çok İstanbul'da oluyordum. Tuncel Abi ise köyün tadını çıkarıyordu. Ben olmadığım zamanlarda bahçeme o bakardı.

Aradan 4 yıl geçti. Yine bir yaz akşamı bahçede otururken bana dedi ki,

"Sen artık bu köyün yerlisi sayılırsın, burada bir şenlik yapalım."

- Yapalım Abi de ne yapacağız?

Dedi ki, "Köyümüzde şanımıza yakışır bir şenlik yapacağız..."

Öyle birini getirmeliyiz ki memlekette duyulmayan kalmamalı."

- Kimi mesela?

- Koskoca Kalan Müzik'in sahibisin. Onu da bana mı soruyorsun?!

Öyle birini getirmeliydim ki yer yerinden oynamalıydı!

Bütün gece düşündüm sonunda buldum: Neşet Ertaş.

Sabahı eder etmez Neşet Ertaş'ı aradım, davet ettim. "Sen gel dersen gelirim" dedi.

Ve 2007 yılında ilk Çamlıbel Şenliği'ni yaptık. Bütün çevre köyler oraya akın etti. Tam da Tuncel Abi'nin söylediği gibi "Memlekette duyulmayan kalmadı."

Bu fotoğraf o şenlikten kalan tek hatıradır!

Tuncel Kurtiz de o şenlikte bir tiyatro oyunu oynamıştı. Şenlikten sonra köydeki karadutun altında Neşet Ertaş, Tuncel Kurtiz ve ben sabaha kadar türkü söylemiştik. Unutulmaz bir geceydi...

Neşet Ertaş'ı ölmeden bir ay önce hastanede ziyarette gittiğimde,

"Hasan o karadutu bir daha yiyebilecek miyim?" diye sormuştu.

"Gel şimdi götüreyim seni" demiştim.

"Doktor bırakmaz ki..." diye cevap vermişti. Ne yazık ki ikinci kez yemek nasip olmadı.

Hayatta öyle anlar vardır ki bir ömre bedeldir. Bir kez yaşarsın, tekrarı yoktur.

İstesen de yoktur, istemesen de...

Tuncel Kurtiz, Neşet Ertaş ve ben... Bir karadutun gölgesinde...

Gülse Birsell

evelallah yaparız gazanfer bey...

Hayatta ne yapacağıma karar veriyorum o yaz. Bir gün ben de birilerini çok güldürmek istiyorum. Gözlerinden yaş gelene dek... Çünkü galiba bundan daha şanlı şerefli, daha önemli bir meslek yok.

Fotoğraf: Ercan Akkaya

İÇ.TİYATRO.AKŞAM (KIŞ AYLARI-1975)

Oturduğum koltuktan sahneyi göremeyecek kadar küçüğüm. Abimin, ablamın, annemle babamın paltolarını katlayıp minder gibi üst üste koyuyorlar. Ama o palto dağının üzerinde bile bir şey göremiyorum.

"Ahududu" oyununa el kadar çocuk getirilir mi? Eve gelen yabancıları arsenikli ahududu likörüyle zehirleyen yaşlı teyzelerin komedisinde ne işim var? E ama abla lisede, abi üniversiteye geçmek üzere. Gazanfer Özcan

performansını kaçırmak istemeyen dört yetişkinle yaşıyorum. Mecburen evdeki sabiyi de sepet gibi yanlarında her yere taşıyorlar.

Perde açılıyor. Aklımda kalan sadece üst kısmını görebildiğim, ağzımı açık bırakan büyüğü bir resim: Renkli dekorda ışıkların altında Gazanfer Özcan ve Adile Naşit. Çok heyecanlı bir şey dönüyor sanırım fakat anaokulu için bile küçük yaştaım! Bir süre sonra anlamayıp vıdı vıdı bir şeyler sormaya başlıyorum ve abim beni apar topar salondan çıkarıp paket gibi fuayeye emanet ediyor. Oturtuyorlar bir koltuğa, elime de gofret veriyorlar. On dakikada bir aileden biri kontrole geliyor. **Gittiğim ilk tiyatro oyunu. Ustayla ilk tanışmamız...**

İÇ.YAZLIK EV.GECE (TEMMUZ 1982-SAAT 01.00)

Herkes uyumuş, biz babamla videoya,

televizyondan kaydettiğimiz siyah beyaz "Karımla Evleniyorum" piyesini koymuş, yüzüncü defa seyrediyoruz. Florya'daki 60 metre karelik yazlık evde, televizyonun sesini kısmış, kahkahalarımızla evin uyuyan ahalisini uyandırmamak için çaba sarf ediyoruz.

TRT o yıllar çok tutulan oyunları televizyon için stüdyoda kaydedip yayınlıyor. Yani TRT de TRT o zaman.

Gönül Ülkü-Gazanfer Özcan tiyatrosunun zirve yaptığı bir Fransız vodvili bu. Karı koca ayrılmış, birer sevgili bulmuş, boşanma kağıtlarını imzalamak için evde son kez buluştuklarında yaşlı teyzeleri (Gönül Ülkü) aniden yatıya misafir geliyor ve kalp hastası olduğunu söylüyor. Karı-koca, sevgililerini bir ahabap çift olarak tanıştırmış mutluymuş gibi davranıyorlar. Klasik bir fars. **Gazanfer Bey, hanımın kekeme ve arıza sevgilisini oynuyor.** Sürprizli, farklı bir kekemelik, huysuz, telaşlı ve (gayet sıradan olabilecek bir oyunda) incecik işlenmiş bir karakterle döküyor. Defalarca geri alıp alıp seyrettiğimiz, birbirinden nefret eden iki adamın tek yataklı odada "nasıl etsek de uyusak?" probleminin çözülme çalışıldığı bir sekans var. Usta zirve yapıyor. Arada gürültüden uyanıp gelen teyzeye yakalanıyorlar. Kadın elini herhangi bir jestle her uzattığında Gazanfer Bey öpüp başına koymak için yakalayıp ağzına götürme hamlesi yapıyor. Gülmekten babamın gözünden yaş geliyor.

"Gazanfer büyük adam" diyor.

Ustanın hiçbir oyunu kaçırılmıyor. Eve dönünce sahneler tekrar tekrar anlatılıyor. Sonraki yıllarda

Hüsnü Kuruntu dizisinin de müptelası olunacak.

Evde Gazanfer Özcan'dan dev hayranlıkla ama "Gazanfer" diye ismiyle bahsediliyor. Amcam falan gibi.

Hayatta ne yapacağıma karar veriyorum o yaz. Bir gün ben de birilerini çok güldürmek istiyorum. Gözlerinden yaş gelene dek... Çünkü galiba bundan daha şanlı şerefli, daha önemli bir meslek yok...

İÇ.PLATO FİLM TOPLANTI ODASI.GÜN (KASIM 2003)

Avrupa Yakası diye bir sitcom yazmışım. Oyuncu adaylarıyla görüşülüyor. Herkes senaryoyu beğenmiş falan, tamamım yani. Baba rolü için "Gazanfer Özcan olsun ne olur" demişim.

Diziyle ilgili ilk hayalim o. Gelen oyunculara projeden bahsediyorum, karakterleri anlatıyorum, espriler patlatıyorum, çığgın atıyorum. **Ve fakat bir gün Gazanfer Bey geliyor! Oturduğum yerde dizlerim titriyor.** Elim ayağım dolanmış, artık evde çözerim. Biraz hoşbeş sonrası, zalım yönetmen Hakan Algül, "Gülse, Gazanfer Bey'e biraz hikayeyi anlat" diyor! Gazanfer Bey ağır çekimle ve fonda kalp atışlarıyla bana dönüyor! **Madison Square Garden'da tek başıma sahneye çıkmış gibi buz kesiyorum!** Tükürük bezlerim grev yapmış! Aksi gibi ofis değil Kerbela sanki, görünürde bir bardak su yok. Dışarıdan duyuyorum, ince ve kısık sesli biri beni seslendiriyor ve Türkçem ancak derdimi anlatacak kadar! Gazanfer Bey halimi anlıyor. Bir noktada sözümü balla kesiyor: "Gönül senaryoyu okudu, çok beğendi, bana anlattı. Programınızı da çok seviyoruz" diyor. Son nefesimle "Ay yani... inşallah... iyi olur... umarım... kem küm..." yaparken, gözlerini hafifçe kapatıyor, başını yana eğiyor ve gülümsüyor: **"Evelallah, yaparsınız."** Hem bu telaşım onu güldürecek kadar yersizmiş, hem bana güveni öylesine tammış gibi söylüyor ki bunu... Bir anda kendi gözümde Neil Simon oluyorum! Tabii yahu, kralını yaparım! **Gazanfer Özcan "Yaparsın" diyorsa, bitti...** Ayıptır söylemesi yapıyoruz da hakikaten...

İÇ.AVRUPA YAKASI AİLE SALON DEKORU.GÜN (2004)

Çekimler başlamış. Diğer oyuncularla bazen Gazanfer Bey'i seyretmekten

kendi lafımızı söylemeyi unutuyoruz. Hiç abartmadan, mimik-jest israfı yapmadan, incecik, inandırıcı ama bir o kadar da komik... Öğrenilebilecek bir şey değil bu. Ama öğreniriz diye hepimizin gözü onda. Bazen karşılıklı oynarken özellikle kaşıyla gözüyle bir numara

yapıp insanı zorla güldürüyor, çekim kesiliyor! Onunla oynamanın tek zor tarafı. Arada, provalarda çaktırmadan bizi seyrettiğini hissediyorum. Sonra dünyanın en zarif cümlesiyle okkalkı bir eleştiri yapıyor: **"Orayı o kadar güzel yazmışsınız ki, hiç sesinizi yükseltmeden söylemeniz kafi" gibi.** İlk duyduğunda iltifat gibi algılayıp gülümsüyor, eve gidince ne dediğini kavrayıp yumruğu yiyorsun! "Sesini cırtlatacak bağırma, komik değil, lafını söyle, sahnenin önüne geçme" dedi ve ben 8 saat sonra anladım! Paha biçilmez oyunculuk dersleri. Sanırım üçüncü sezondan bir bölüm. Cem karakteriyle ilişkimi babama çaktırmamaya çalışarak kıvrandığım, saçma yalanlar söylediğim bir repliğimde kırılıyor gülmekten. Bir, üç, beş... Gazanfer Bey'in kendini tutamayıp benim oyunuma gülmesinden çekimi kesip duruyoruz. Bu, Oscar almakla eş değer bir duygu! Sokakta yürüyüşüm değişiyor.

İÇ.AVRUPA YAKASI OYUNCU ODASI.GÜN (HAZİRAN 2006)

Üçüncü sezon bitmek üzere. Ata, Evrim, Bülent diziden ayrılacaklar. Seneye devam edelim mi etmeyelim mi kararı vereceğiz. Herkes bana bakıyor. Abi-kardeş çatışmasına dayalı komedide abi giderse ne yazacağım? Ayrıca iki komik tip, Şesu ve Selin de olmayacak? **Moraller düşmüş.** Yapım devam diyor, kanal haber bekliyor. Oyuncuların çoğu bana güveniyor ama şüpheleri de var. Saatlerce konuşuyoruz, "Öyle olursa ne olur, böyle yaparsak nereye gider..." Gazanfer Bey dinliyor ve (o kör olası) ince sigaralarından içiyor sakince. Bir sessizlik... En karanlık düşüncelere daldığım an, göz göze geliyoruz. Yine gözlerini kapatıp başını indirerek gülümsüyor, "Evelallah, yaparsınız," diyor! **Usta paniğimi ti'ye aldığına göre telaşa gerek yok? Gazanfer Özcan öyle dediğine göre, yapar**

**mıyız?
Yaparız.
Ayıptır
söylemesi
hakikaten
yine
yapıyoruz
hep
beraber.**

Fotoğraf: DepoPhotos

İÇ.HASTANE ODASI.GÜN (ŞUBAT 2009)

O kör olası sigaralar var ya...

Gazanfer Özcan

"İlkokulda başladım" dediği, Gönül Ülkü'den sonra hayatının ikinci aşkı o sigaralar yüzünden, dizi devam ederken ikinci kez hastaneye yatıyor. Çok endişeli değiliz, önceki rahatsızlığında Dilber Hala'nın sözüyle **"Dipçik gibi"** sete geri dönmüş. Ama "Bu sefer öyle olmayabilir..." cümlesi doktorların yüzünde yazıyor, tedirginim. Beni görünce çok seviniyor. Birçok müdahale yapılmış, yorgun ama aklına bir hikaye gelmiş. "Tahsin Bey Dilber Hala'dan borç alsın..." diye heyecanla anlatıyor. **Onun öğrettiği oyunculuğun da yardımıyla daha büyük bir heyecanla dinliyorum.** Eklemeler yapıyorum, "Hemen yazayım, zaten iyileşmiş olursunuz, iki hafta sonra patlatırız" diyorum. Bana bakıp "İnşallah, buradan çıkarsam..." diyor. **Gözlerimi kapatıp, başımı eğiyorum ve diyorum ki: "Evelallah, yaparsınız." Gülümsüyor.** On gün sonra kötü haber geliyor... Yanımda Engin var. Dilim varmıyor mu ne, telefonu kapattıktan sonra Engin'e haberi verirken aynı cümleyi iki kere söylüyorum, ikisinde de kekeleyerek... Aklıma ustanın Karımla Evleniyorum'daki kekeme karakteri geliyor. Gazanfer Bey üzüntümü görmüş beni çekimlerdeki gibi güldürmeye çalışıyor sanki...

Altı yıldır, cenazede yakamıza ilıştirdiğimiz fotoğrafı, bilgisayarımın yanında kütüphanenin rafında duruyor.

Yalan Dünya yayına girerken, gazete yazıları başladığında, zorlandığım, cesaretimi kaybettiğim her an, kafamı çevirip "Evelallah, yaparsınız" ifadeli o fotoğrafına bakıyorum... Gazanfer Özcan yaparsın diyorsa, ohooo...

Beren Saat

her kürtaj bir uludere değildir

Gündelik, şahsi tartışmalarımızda bile hep bizi yeterince anlamadığını düşündüğümüz erkeklerin, sorunlarımızı çözmesini bekleyerek çok vakit kaybettik. Her kürtaj bir Uludere değildir; kadın rahmi dağlık bir araziye benzetilemez.

Ne zaman ülkeyi ilgilendiren önemli bir karar açıklanacak olsa dudakların üzerinde hep bodur bir bıyık... Artık iyice eminim; yanlış kapının önünde, hiç verilmemiş bir randevu için boşuna bekliyoruz. Aileye ataerkil monarşiyi yerleştirmeye ant içmiş, kadını erkeğin alt kümesi sayan yöneticilerle kadın dertlerine deva bulunamayacak. Kültür-sanat, eğitim, çevre politikalarıyla ilgili şikayetlerimiz epey lüks kaldı son zamanlarda, artık kadınlarımızın canının derdindeyiz.

Madem seçim kılıçları kuşanıldı, önemli bir ihtiyacımızı dile getirmek gerek:

Türkiye'nin siyasetinde kadının temsili konusunda çok ciddi bir delik var.

Evet bakınca siyasette kadınlar var ama güçleri bakanlığın tanımının kadından aileye dönüştürülmesine engel olmaya bile yetemedi. "Kadın lider olduğunda işler değişir mi?" diye basit bir araştırma yapıyorum: Almanya ve kadın cinayeti diye İngilizce yazıyorum arama motoruna ve utaniyorum çünkü karşıma ilk "Türk Kadın"ı haberleri çıkıyor. Biri restoran tuvaletinde tacize uğrayan iki genç kıza yardım etmeye çalışırken aldığı darbelerle bitkisel hayata giren ve Almanlar için kahramanlaşan Tuğçe Albayrak'ın talihsiz hikayesi, diğeri de otobüs durağında beklerken ve üstelik hamileyken ailesi tarafından namus sebebiyle kurşunlanan bir kadının on yıl önceki haberi. Yani Merkel'in Almanyası'nda, Türkiye'de olduğu gibi rahatça ve düzenli kadın cinayeti işlenemiyor. Haberlere baktığınızda sonsuzluğa uzanan "öldürülmüş Alman kadın isim listeleri" serilmiyor önünüze. Türkiye'de bir şeyler acilen değişmeli...

En önemli kriz günlerinden birinde bir kadının açıklama yapması gerektiğinde "Kadın cinayetleri değil görünürlüğü artmıştır" deyip yaramızı biraz daha derinleştiren transparan figürler yerine; konuyu çözmek üzere savaş verecek, 4+4+4'ün hemcinsleri için hiçbir zaman

12 etmeyeceğini öngörüp elini erkek egemen masalara vurabilecek, kadınıla erkeğin eşit olduğuna gerçekten inanan kadın liderler lazım bize...

Halka açıklama yapmadan önce bir dakikasını ayırıp, herkesin kolayca

erişebileceği "Resmi kayıtlara göre, kadın cinayetleri sayısı son 7 yılda %1400 artmıştır" bilgisine sahip olarak konuşma metnini revize edecek, bize kendimizi güvende hissettirecek liderler lazım. Gündelik, şahsi tartışmalarımızda bile hep bizi yeterince anlamadığını düşündüğümüz erkeklerin, sorunlarımızı çözmesini bekleyerek çok vakit kaybettik. Her kürtaj bir Uludere değildir; kadın rahmi dağlık bir araziye benzetilemez, yönetim kararı askere ya da devlete devredilemez. Böyle düşünen erkeklere de aksini, ülkenin eğitim hakkından nasibini görece çok almış kadınlarının, tüm kadınları temsilen anlatması gerekir. Savaşarak elde ettiğimiz alanlarımızı, haklarımızı, mesleki fırsat eşitliğimizi ve can güvenliğimizi kaybediyoruz. Kadının doğru temsili siyasette hızla yer bulmalı. Dönem dönem kitlesel olarak kanımıza dokunan bir cinayetin itici gücüyle medyada sosyalleşip, sokaklara dökülüp, lanetler yağıdırıyoruz. Sonra hızla dönüyoruz yaşam rutinlerimize. Çok üzüldük Özgecan için; yasımızda

kesinlikle riya yoktu. **Özgecan'ı kaybedeli bir ayı biraz aşan bir süre oldu; pratikte bir şey değişti mi?** Hayır. Bu bir ayda daha önce iki kere "kasten yaralama ve kişiyi hürriyetinden yoksun kılma" nedeniyle koruma talep etmiş bir kadınımızı; cezaevinde pembe odada -her ne işi varsa- bulunan meyve bıçağı sebebiyle başka bir kadınımızı ve en az 22 kadınımızı daha kaybettik. Ölümüne neden engel olmadık, onlara neden üzülmedik? İşte riya tam da burada...

müslüm baba kafası

Teoman

boşuna jiletlemiyorlar kendilerini

90'ların başı olmalı; "Haydar Haydar"ı duydum, hemen gittim Müslüm'ün kasetini aldım. Sonra benim gibi, o tarz müzikleri hiç işitmemiş arkadaşlarıma iştahla anlattım; **"Led Zeppelin gibi abi!"** diyerek... Yıllar geçti, ben de ünlü oldum. Bir gün Universal Müzik'in o zamanki genel müdürü "Paramparça"yı Müslüm Gürses'in okumasına izin verip vermeyeceğimi sordu. Havalara uçtum. Tanıştık, o yılların modası, bir sürü televizyon programına çıktık. Bana o kadar içten ve sevgiyle davrandı ki bayıldım ona. Farklı farklı yerlerde görüştük sonra. Başka türlü birisiydi. Bir aranjör arkadaşım var, Müslüm ile çalıştı bir projede... O da benim hislerimin aynısını yaşıyordu Müslüm'e karşı... Bir hikaye anlattı: Müslüm Baba stüdyoya geldiğinde bir sürü sigara içer, giderken kül tablasını alır, izmaritleri çöpe atar, temizlediği kül tablasını yerine koyarmış.

Yani, boşu boşuna jiletlemiyor insanlar kendilerini onun için...

Nur içinde yatsın.

Cahit Berkay

anarşistler

Yıl 1971...

Moğollar'ın solisti yok, Barış Manço'nun da grubu yok. Barış Manço ve Moğollar Avrupa'da birleşti. Köhne bir minibüsle çıktık yola Türkiye'ye geliyoruz. Türkiye'de konserler vereceğiz. Ama hiçbirimizin ehliyeti yok. Engin'e patates baskıyla sahte ehliyet yaptık. Cebimizde paramız yok. Peyniri, ekmeği, ıvır zıvır her şeyi yanımıza aldık. Edirne'ye kadar geleceğiz, Edirne'de Barış'ın üvey babası bizi karşılayacak. Bütün hazırlık ona göre yapıldı. Belgrad'a vardık. Gece yarısıydı... "Engin yoruldu, onu minibüsün arkasında uyutalım" dedik. Engin'i yatırdık biz gara girdik. Hava buz gibi... Gara sığınacağız derken, son tren gidince gardan da kovulduk. "Barış ne yapacağız?" dedim. "Saatleri 3 saat ileri alalım Engin'e 5 saattir uyuyorsun kalk yola çıkalım diyelim" dedi. Çıktık yola ama Engin'in saatten haberi yok. 5 saat uyudu sanıyor. Neyse çıktık tekrar yola... Bu sefer de yolda bir kamyonun taşıdığı, şoför mahallinin cam kırıldı mı? Üzerimizdeki bütün parayı verip Bulgaristanlı bir benzinciye orayı plastikle yamattık. Bu sefer de para bitti mi? Mazot alacak para yok. **Bir pazar günü sabah Sofya'da Barış Manço ve Moğollar olarak parasızlıktan Türkiye Büyükelçiliği'ne sığındık. Sefaretin kapısına dayandık.** Dan dan dan çalışıyoruz. Ama bitmiş vaziyetteyiz. Üzerimizde paltolar, montlar... 10 dakika sonra herifin biri açtı kapıyı, açmasıyla birlikte "Anarşistleeeer" diye bağırıp küt suratımıza kapattı. Biz dışarıdan bağırıyoruz, "Biz anarşist değiliz! Barış Manço-Moğollarız," adam içeriden "Anarşistler" diye bağırıyor. Neyse Allah'tan durum anlaşıldı, bize 200 dolar borç verdiler. Türkiye'ye gelebildik.

Barış unutulmaz bir adamdı. Sahnedeki şovmen yanı en önemli özelliklerinden biriydi. Müzikal anlamda sözleriyle, besteleriyle bir ekol yaratmıştır. Armoni ve aranjman anlamında müzik tarihimize bir halk ozanı olarak geçmiştir. Yaratıcı tarafı çok yüksekti. Biz iki şarkı yaptık beraber, "İşte Hendek İşte Deve" bunlardan biridir mesela...

Türkiye'de televizyon işine ilk uyanan müzisyen de Barış Manço'dur. Bu da onun ne kadar öngörüsü yüksek bir adam olduğunun göstergesidir. **Barış Manço efsanesinin ve müziğinin bugün hala dimdik ayakta olmasının en büyük sebebi, Barış'ın yıllar önce "Adam olacak çocuk" diye elinden tutup televizyona çıkardığı o çocuklardı.** Barış haklı çıktı ve o çocukların hepsi "adam" oldu. Ve bunu da en çok Barış Abi'lerini unutmuyarak gösterdiler.

Özkan Uğur

evliya çelebi gibi adamdı

Profesyonel müzik yaşıntım

Barış Manço'yla başladı.

1971-1974 yılları arasında beraber çalışmıştık Barış'la... Onunla çalışmak benim için şeref, onurdu. Barış bana "Kaptan" derdi. Grup içinde lakabım oydu. Ben daha sonra Mazhar ve Fuat'la beraber Kaygısızlar'da çalmaya başladım. Oradan da MFÖ olarak devam ettik. Benden ve Kurtalan Ekspres'ten önce; Mazhar ve Fuat, "Barış Manço ve Kaygısızlar" grubu olarak beraber çalışmışlardı. "Ağlama Değmez Hayat", "Kırpıkların Ok Ok Eyle", "Kol Düğmeleri", gibi şarkılar yapmışlardı.

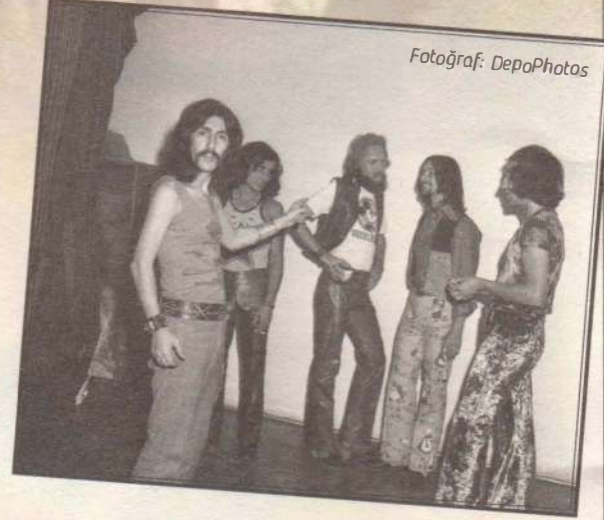
Bana ilk jazz bas gitarımı da Barış almıştı. Hala onu kullanıyorum, hiç değiştirmedim.

Barış ülkesini her zaman en iyi şekilde temsil etmişti. Fransa'da katıldığı bir televizyon programında spiker Türklere "barbar" önyargısıyla yaklaşıncı, Barış o anda kağıt paraları çıkartıp, paraların üstünde kimlerin resminin olduğunu saymıştı: "Bakın, Mehmet Akif Ersoy, Mevlana, Fatih Sultan Mehmet var paralarımızın üstünde. Ya sizin paralarınızda kimlerin fotoğrafı var?" diye sormuştu. Spiker de "General, komutan, amiral" diye saymaya başlamıştı. "Bakın bizim paralarımızın üstünde hep şairler, düşünürler, bilim adamları var. Biz barbarız ya..." demişti. İşte bu hikaye Barış'ın ülkesini ne kadar güzel bir şekilde temsil ettiğinin de önemli bir göstergesidir.

Sokakta her iki kişiden biri mutlaka Barış'ı sever. Hala... Hatta bence nerdeyse sevmeyeni hiç yoktur. O, Evliya Çelebi gibi adamdı. Yirmi birinci yüzyılın evliya çelebisiydi. Bir halk ozanıydı. Çok farklı bir müzik yapardı. Yazdığı her sözün bir anlamı vardı. Her şarkısında anlatacak hikayesi vardır. Her şarkıda mutlaka verdiği öğütler vardır. Düşündüren şarkılar yazmıştır her zaman. Ayrıca Barış Manço'nun "Lambaya Püf De" şarkısı Türkiye'de yapılan ilk rap örneğidir. Ben de orada bas çalışıyordum.

Barış, **"Ben sanatçı olduğumu iddia etmiyorum. Öldükten sonra torunlarım ansiklopedide Barış Manço'yu sanatçı diye okurlarsa, sanatçılığım tescil edilmiş olacak. Önemli olan ülkeye ve geleceğe kalıcı eserler bırakmak..."** demişti.

Kendisinin dediği gibi, kendini toplumla diyalog kuran bir iletişim aracı olarak görüyordu her zaman. Herkesin çocukluk kahramanıydı. Çocukları çok sevdi ve çocuklarla her zaman sevgisini paylaştı. Barış'ı iyilik ve güzellikle hatırlıyorum.

Fotoğraf: DepoPhotos

Ahmet Güvenç

mini mini bir kuş

Barış Manço hayatımın 25 senesini kapsıyor. Bütün o turneleri, konserleri beraber yaptığımız için pek çok anımız var. İnanılmaz çalışkan bir adamdı. Beş dakikası bile boş geçmezdi. Barış Manço'nun kendisi yoktu. O, Barış Manço diye çizdiği karakteri yaşıyordu. Mesela yürümeyi çok sevdi. İstanbul'da yürümesi mümkün değildi. Yurt dışına çıktığımız zaman gece bizi kaldırır, "Haydi Ahmet, Allah aşkına yürüyelim" derdi. Çok saygılıydı insanlara karşı... Ve hep işimizi çok büyük titizlikle yaptık senelerce. O saygı sayesinde... Barış Manço'yla yapmak istediğimiz birçok proje vardı. Konservatuvar falan açmak gibi. Elimizden geldiği kadar o zaman konuştuğumuz şeyleri ben kendimce devam ettirmeye çalışıyorum.

Barış'ı çok özlüyorum. Yaşasaydı çok daha fazla faydası olurdu, gençliği çok daha fazla etkilerdi. Benim için en önemli olan bir de şu var söylemeden edemeyeceğim: Barış Manço bir gün Bahadır'la bana dedi ki "Ahmet, 'Adam Olacak Çocuk'a siz de çıkın çalın." Biz de o zaman tabii Dönence devri ya... **"Ya Barış bizim gibi adamlar, kalkıp 'mini mini bir kuş donmuştu' mu çalacak?" dedik.** "Ahmet onu öyle düşünme, şöyle düşün" dedi, "Biz şimdi çocuklara o kadar çok değer veriyoruz ki Ahmet Abileri bile onlarla çalışıyor." Orada bana bir mesaj verdi o verdiği mesajı ben hala yaşıyorum. Çok önemli bir öğretiler benim için. İyi ki orada bulunmuşum.

Celal Güven

“barış gibi yaşa...”

Hayatım boyunca onun gibi bir adam olmak istedim. Ben onunla doğdum. Onunla yetiştim. O yüzden doğum yılıma 1970 derim. Celal Manço diye gırgır geçerlerdi. Barış askere gitti. Ben hiçbir grupta, hiçbir müzikle uğraşmadım. “Limon satarım, Barış’ı beklerim” dedim. Sirkeci’de fotoğrafçılık yaptım. Triko sattım. Ama asla ondan başka biriyle düşünmedim. Bu bir aşktı, Barış Manço aşkı... O benim için bambaşka!

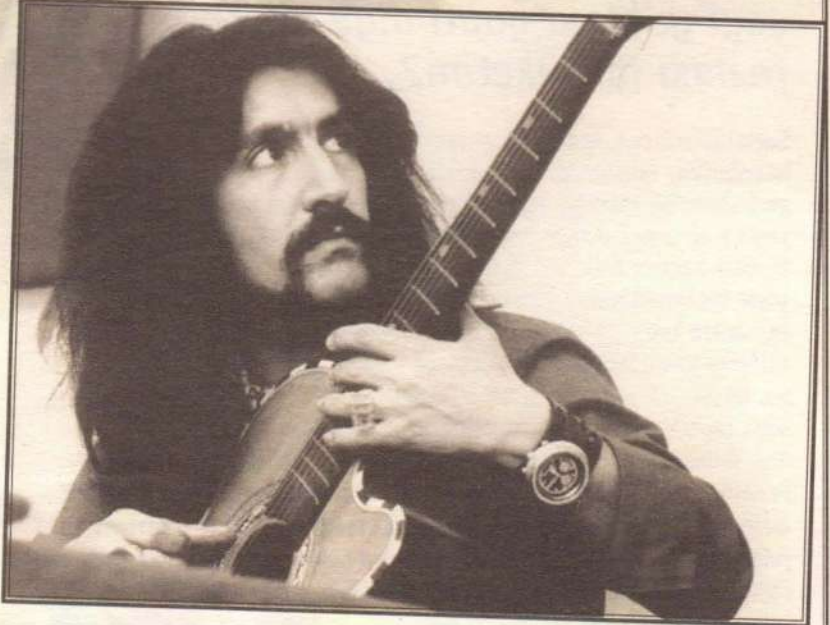
Eskiler beni bilir. Onun uğruna her şeyimi terk ettim. “Ya Barış ya ben” diyenler oldu, ben hep “Barış” dedim. Çok farklı benim onunla birlikteliğim... Öldüğü gün demeyeceğim, kaybettiğim gün de demeyeceğim, o şansız gecede eve girdiğim anda ilk iş; sigaramı söndürdüm. “İçmeyeceğim bir daha” dedim, Barış hiç istemezdi. Oturdum, sabaha karşı bir dörtlük yazdım: **“Barış gibi düşün, Barış gibi çalış, Barış gibi başla, Barış gibi bitir...”**

Barış yaşamı satranç gibi düşünürdü. Hep önde olmak isterdi yani. Ne kadar hamle önde olursan, oyunu o kadar iyi çözersin. İşte o da öyle düşünürdü. 2-3 hamle önceden düşünür, planlardı. Bir abi-kardeşten öteydik biz... Hayatımı 1970’te onunla birleştirdim, ondan sonra da hep devam ettik. Bir gün ablasının evindeyiz. 20 gün turne yaptık. Ankara’ya gittik. Belçika kadrosunu söylüyorum size, dedi. Saydı herkesi ve Celal Güven dedi. Hayatımda bu kadar mutlu olduğum başka bir an yok. Ne şans var ne şöhret... Dağlar Dağlar’ın turnesini yapıyoruz daha... “Benim aradığım adam bu işte” dedim daha onu görür görmez. İdolüm, olmak istediğim adam işte bu dedim. Ben 23 yaşındayım, o da 27. Ne yap dediyse yaptım. Hamallıkla başladım. “Işık tut,” dedi tuttum. Sonra teknisyen olduk, tommaystır. “Sonra müzisyen ol,” dedi. Bana bir tumba aldı, Özkan’a (Uğur) da bas gitar almıştı Belçika’dan... “Sen tumba çalacaksın, ritmik bir adamsın,” dedi. Hayatımda bırak tumbayı, tumba çalan görmemişim.

Müzik için yaşad her zaman. Ama resim yapardı, söz yazardı. 1979’da bir trafik kazası geçirdi. Lale ucuz yırtmıştı ama Barış baya ağır yaralanmıştı. Gittik, aldık. Okmeydanı SSK’ya getirdik. Herkes geldi tabii, karısı orada, annesi, ablası... Akrabalar orada hep. Ben zaten hiç uyumamışım. Fuara gidecektik. Barış’ı bekliyorduk. Neyse ben uykusuzum falan işte, hastaneye yatırdık, “Baba ben kaçıyorum” dedim. “Evet evet sen git, bavulunu topla da gel,” dedi. “Burada kalacaksın. Ben bir ay burada ne yapacağım, sıkılırım. Sen gel, planlar yapalım, konserler, projeler...” Bir ay boyunca hastanedeydik, hep plan projeye geçti. Hiç boş anı yoktu yani. 24 Ayar Manço’da benim bestem de vardı: Mahkum. Longplay çalışması erken bitti. Barış, Belçika’ya gidelim dedi mixleri için falan. Liège’deki evine gittik Barış’ın. Başladık, bitirdik. Mixingler, şanlar falan... Sıra geldi en son parçaya: Mahkum’a. Mahkum’un sözlerini uzattı bana Barış. Aldım, suratım düştü. Haddime değil, Barış gibi ozanın sözlerini beğenmemek ama kafamda başka şeyler kurmuştum. Biz ikimiz baş başayken her şeyi konuşuruz. Ama üçüncü bir kişi varken asla konuşmam öyle şeyleri. Ama söyledim. “Yanlış anlamazsan, bir şey söyleyeceğim” dedim. “Ben böyle düşünmemiştim, başka şeyler vardı kafamda hikayemle ilgili...” “Tamam” dedi, çekti gitti evden. Akşam gelmedi, bekledim bekledim yattım. Sabah uyandım kahvaltıda. Baktım yüzü gülüyor. Bana Mahkum’un sözlerini uzattı. Ben okur okumaz ağlamaya başladım. Zaten sulu gözlüyümdür, koptum tabii. Gittim, sarıldım, öptüm. “Sağ ol” dedim. Şöyle yazmıştı Barış kağıda:

*“Koca ekmeği paylaşmak dururken
Tek bir lokmanın kavgası uğruna
İşte sonunda yalnız baş başa
Kırık bir sazın son telleri gibi
Mahkum ettik kendimizi
Yalnız ve yan yana yaşamaya
Mahkum ettik kendimizi
Sonsuza dek böyle yaşamaya
Sevmek nedir öğrenmeden
Gençliği görmeden yaşlanmaya...”*

Yani işte demem o ki Barış gibi bir ozan asla kaprisli değildi. Makul bir şey olduğu zaman uzlaşılabilir biriydi. Zor bir insan mıydı, evet zor.

Ama Barış Manço zor, Barış değil... Barış Manço belli bir ismi taşıyordu. Onun olması, yapması gereken şeyler vardı. Ama Barış çok içimzdedi. Mesela ben, onunla bizim yanımızda üçüncü bir şahıs olduğunda mutlaka Barış Bey diye konuşurdum. Saygı başka bir şey. Barış kendi kıyafetlerini kendisi çizirdi. Ben diktirirdim onları, terzi arkadaşlarım vardı. Garip garip şeyler çizip, istediği için çok zordu

tabii dikmesi... Mesela bir kadife beğenirdi, terzi derdi “Abi bu kumaş zor” ama yok dikilirdi mutlaka. Onun istediği gibi yaptırırdım. E sonra ben de başladım çizmeye. Benim çizimim kötüydü tabii o bana yardım ederdi. Vatkalı, pullu falan bir yelegi vardı. Çok zor yaptırmıştık onu, isyan etmişti terzi. Bütün sahne kıyafetleri kendisinin çizimiydi. Benim aslanlı bir kemer tokam vardı, çok beğenip almıştı: “Ver bakim sen şunu bana,” diye... Güzelden de anlardı yani. Barış’ı blue jeanle sahnede hiç görmedim. Birisi günlük kıyafetle sahneye çıkamazdı, asla! Yasak... Sahneye saygısındandır o. Çok disiplinliydi de aynı zamanda ve sistematik çalışırdı. İlk turneme gittim Barış’la, Bursa’dayız. Titiriyorum tabii. Elimde bir tane spot ve renkler var. Müzisyen değilim ama müziğe aşına olduğum için iyi biliyorum nerede ne yapacağımı. İlk yarın bitmek üzereydi, hoop sigortalar attı. Nerede ne var bilmiyorum, fırladım. Zifiri karanlık, sinema salonundayız. Kabloyu takip ede ede gittim, sigortayı buldum. Hepsini söktük, o zaman tabii porselenler var. Neyse hallettim. Bana her şeyi çok süratli yapmışım gibi geliyordu. Ara oldu, gittim kulise. Zannediyorum ki Barış diyecek ki “Aferin Celal.” Bana bir fırça attı: “Niye attı sigortalar?” dedi. “Bilmiyorum” dedim. “Parmağını sokacaksın, benim konserimde sigorta atmayacak!” dedi. İşte benim parmağım hala orada... Bilmem, anlatabiliyor muyum? Hayatımda iki kere ölmek istedim. Bir annemin vefatında, bir de Barış’ta. Bütün hayat renklerim, her şey soldu. Ben, onu çok seven bir insan olarak, onun uğruna her şeyi yapmış, gönlüm rahat, dik bir şekilde öleceğim öldüğüm zaman...

Ozan Akbaba

10 lira

İşte o an, bir berber bir berbere müşterinin saçını iki kez şampuanlayacaksın demiş de niye demiş diye geçiriyorum içimden. Hiç sekmedi çünkü her berber aynı şeyi yıllarca yaptı diye acaba üretim fazlası mı tüketim?

Saçlarım uzamış, kestirmek gerek diyorum, gidiyorum bir berbere. İstanbul'da, Taksim'de, ara sokaklardan birinde kendi kendini zor geçindiren bir dükkân. Hayat berberi. Oturuyorum koltuğa, yanıma yaşlıca bir amca geliyor "evet delikanlı hoş geldin" diye tekrarlıyor bilmem kaçını kere, yüzünde bilmem kaç bin tane çizgisiyle. Eyvallah, şöyle bir toparlayalım yeter diyorum, birkaç tane çizgim var o zamanlar, tabiri caizse hayat bakımından köse... Amca önce çırağına seslenip havlu istiyor sonra başlıyor başımı yıkamaya.

Su, başımdan aşağı bir sıcak bir soğuk şırıl şırıl akarken ve ben yine suya taparken, önce küçücük dükkân, çirakla dip dibe olmak niye diye düşünüyorum sonra boğuk boğuk sesler duyuyorum amcadan, Fenerbahçe'den söz ediyor, sinirli. **Kime anlatıyor tam olarak bilmiyorum, bana mı yoksa kendinin haklı yanına mı?**

Bildiğim tek şey dükkâna girdiğimde sıra beklemeyeceğim için memnun olduğum. Neyse... Neden yaptığımı bilmeden, görev edinmiş gibi, sırf amca kaba olduğumu düşünmesin diye arada bir doğrudur, haklısın diyorum, sesim balık sesi.

Her berberin koktuğu gibi kokan elleri yüzümü yıkamaktan vazgeçip suyu kapatıyor. İşte o an, bir berber bir berbere müşterinin saçını iki kez şampuanlayacaksın demiş de niye demiş diye geçiriyorum içimden. Hiç sekmedi çünkü her berber aynı şeyi yıllarca yaptı diye acaba üretim fazlası mı tüketim? Aynı bir tartışma konusu, hatıra geri dönüyorum. Biri altın, diğer ikisi büyükçe gümüş yüzüklü küçük elleri başımdaki suları boyun kaslarımı muhteşem karşı koyuşuna rağmen sıyrılıyordu ki tam o sırada havluyu kafama sarmalayıp ölü bedeni gibi hüküm sürdüğü kafama alıp, hunharca koltuğa yaslıyor ve başlıyor o acımasız kurulama evresine.

Çok uzattım değil mi? Evet uzattım. Kısa kestiriyorum, alabros...

Kütürdeyen boynumun üstünde hacıyatmaz edasıyla sallanan başımın biçare saç tellerinin kurulama töreni biter. Berber amca saçımı ince makasıyla kıyım kıyım keserken daha önce sayısız kere duyduğum o sihirli cümleyi kuruyor "Saçlar da maşallah delikanlı, hem gür hem sert." Yaa öyle diye cevap veriyorum, aklımda amcadan gayri bu lafı eden 200 berberin eşkâli. Yanlış anlaşılmasın nazar edecekler güzelim saçlarıma, ondandır korkum, yoksa sevmez, istemez miyim tatlı dili?

Kars'ta bir dönem müteahhit taşeronluğu yapmış. Hafriyat, malzeme tedariki falan yaparmış, usta bulup yamuk duvarlar ördürmüştü falan filan. Sonra bir kızını evermiş, Almanya'ya gönderecekmış. Bir çocuğu daha varmış üç yaşındaymış, veledin cimboma ettiği küfürleri anlatırken ağzı kulaklarında. Büyük oğlu benden yaşça küçük, servis çalıştırıyormuş bilmem ne Kurtköy fabrikalarında. İstanbul trafiğini de bunlar felç ediyormuş zaten... Dükkânı 2-3 seneye kapatıyormuş usta, adını unuttuğum fakat fena halde küçük Onur'a benzeyen kalfasına devredecekmış. Fark etmemiş olabilir ama kalfası yeteneğinden ziyade, emo saç sitiliyle toplayacağı kitleden alacağı paralarla dükkânını bayağı

bir işlek hale getirecek. Sevinem mi, üzülem mi bilemedim...

Saç tıraşım bitmek üzereyken ya da ben öyle düşünmek istediğimden olacak ki amcanın dedikleri daha da tatlı gelmeye başladı. Hatta bir ara ooo hemşehri sayılırız, ben de Karslıyım amca diye girizgâhta

bulunacaktım ki onunkilerin yanında toy kalır cümlelerim, hiç konuşmamak konuşmamaktan iyidir diye açmadım ağzımı. **Nasılca az sonra tıraş bitecek ve ben kafama yediğim rüzgârla birlikte o amcaı hatırlamayacaktım bile. Neyse ki o da beni hatırlamayacaktı.**

Olsundu.

Anlattı, anlattı... Bir ara sustu, dikkatimi çekti de bayağı bayağı sustu. Uzun sustu. Fakat sonra yine anlattı. Hah dedim amca, kendine restart yaptı. Şöyle bir düşününce, düz hesap, günde 5 müşteri - haftada 35 - ayda 140 - yılda 1.680 müşteri. 5 yıl önce tadilat yapmış, döşemeyi de katmış dersek 5 yılda 100.800 müşteri gelip girse o dükkândan içeri, 5.000'i sıra

beklerken sıra ona gelemeden sıkılıp çıkmış olsa, kalanların yarısının yarısına bu sohbetleri layık görse de anlatsa, kaba hesapl 24.000 kurban, pardon müşteri için o dükkânda epeyce yol yapmış bizim usta.

Yani demem o ki; o kadar çok anlatmış, o kadar çok dinlenilmiş ki, saç kesmekten değil de, sanki anlatırken millet sıkılmasın diye berber koltuğu başında bir o yana bir bu yana yürümekten bastığı zemindeki muşamba yıpranmış, daire!

Gel zaman git zaman bir baktım ki tıraş bitmiş. Amca "sıhhatler olsun delikanlı."

Eline sağlık, sağ olasın diyorum ve soruyorum; borcum ne kadar? - 10 lira ver yeter.

Yarım saatin sonunda; Fenerbahçe sevgisi, kızının Almanya'ya gidecek olması, veledinin ettiği küfürler, oğlunun aylığı, kalfası, taşeronluğu, emo diye tabir edilen kitlenin uğrak yeri olacak dükkânı, gereksiz matematik hesabım, aşındırdığı muşamba zemin ve dükkândan çıkarken kapattığım kapının ardında kalan Neşet Ertaş türküleri, tamamı yalnızca 10 lira. Eyvallah...

Birkaç tane çizgim var o zamanlar, tabiri caizse hayat bakımından köse...

Çizim: Buket Akbaba

Kenan Doğulu

bugünüm sensiz geçti

Her kayan yıldızdan bir çizik kalır ister istemez yine de kalpte. Çünkü insan duygusaldır. Her şeye rağmen. Ama değişmeyen bir yalnızlık korkusu hikayede hep vardır. Kalabalıklı yalnızlık daha bir acıtır.

13 yaşında, umutlarla dolu kafasında hayaller kuran bir çocuk nasıl yıkılır babası gelmezce gittiğinde bilir misiniz? Ve kahramanını yitirmenin verdiği boşlukta kendini aniden nasıl yersiz, nasıl köksüz hisseder... Bazen bir an bile çok uzun gelir insana sevdiğini, sevenini bir bilinmeze gönderdiğinde. Çaresiz bakakalır ardından. Saniyeler ay, saatler yıl olur. Her yeni gün, kötü bir rüyadan uyanmayı dilediğin sabahıyla karşılar seni. Elbette gün gelir, bu sabahlardan birinde minicik bir iğneyle delinir göğsünün

tam ortasındaki ağırlık. Azar azar, belli bile etmeden hafiflemeye başlar acı. Geriye "keşke"leri, "belki"leri bırakır zamanın pişmanlıkları. Ama hiçbir zaman bitmez özlem. Ne mutlu ki hep güzel şeyler duydum hakkında. Şöyle iyi adamdı, böyle iyi müzisyendi. Gerçi duymasam ne fark ederdi ki. Benim babamdı o. Belki hepimiz için söylenir benzer şeyler bir gün. Keşke. Ama o özel bir insandı. Kesin bilgi. İleri görüşlüydü, mantıklıydı, titizdi. Beraber geçirdiğimiz kısacık zamanımızda bana bunları hissettirmiş ve yaşatmıştı. Onunla aynı sahnede olmak çocuk kalbimin unutamadığı anlardandı. **Gurura boyanmış gülüşü ve gözleriyle konuşurdu benimle. Cesaret verirdi. Hayata dair birçok şey öğretir ama her şeyden önce adam gibi adam olmamı nasihat ederdi.**

Her pazar çaldığı plakların sesi hala kulağımda: Charlie Parker, Chick Corea, Ella Fitzgerald, Led Zeppelin, Pink Floyd... Çeşitli müzik tarzlarından bütün efsaneleri bana ilk dinleten babamdı. Tam aklım ermeye başlamıştı ki aniden gitti. Ben de ona güzel bir pazar akşamüstü kendi müzik listemdeki favorilerimi ve yeni bestelediğim şarkılarımı dinletmek isterdim doğrusu. Etrafta tatlı bir aile koşuşturması. Güzel de bir şişe şarap...

O'nun sevdiği kullarındandı. Melekli cinslerden. Ama talihsiz bir hastalık aldı tüm enerjisini. Belki buradaki görevi bitmişti, belki başka bir yerde ona ihtiyaç vardı. Kim bilir... Oralar hep muamma. **İyiler erken gider derler. O da 46 yaşında öldü. Genlerinden kabiliyet, etiğinden itibar ve kalbinden aşk bıraktı bize miras.**

Ne gariptir ki bir zaman sonra hem doğduğu, hem öldüğü günde anılıyor insan. 2 ay önce ölüm yıl dönümün, bu ay doğum yıl dönümün. İyi ki doğmuşsun, iyi ki varmışsın. Bir dostu daha gitti yanına şimdi. Kral bir dostu. Babam tanıştırmıştı beni onunla. Beyaz deri bir takım giymişti. Kıyafetinden bile belliydi herkes gibi olmadığı. İlgi odağıydı. Yaşayan bir efsaneydi. Besteleri, filmleri ortalığı karıştırıyor, konserlerinde sinema salonlarının koltukları harap oluyordu. Elvis Presley'nin dünyada yarattığı rüzgarın bir benzeriydi onunkisi. Dünya çapında bir kariyere sahip olabilecek istidat, suret ve endama sahipti. Devrimci popçu diyenler vardı ona. Kostümleri, şovları, fırtınalı aşk hayatı hep konuşulurdu. Onun hikayelerini hep birinci ağızdan dinledim ben. Babamdan dinledim, annemden dinledim. Babam uzun yıllar boyunca

gitaristiydi Erol Büyükburç'un. En rock&roll zamanlarını beraber geçirmiş, birlikte sayısız anı biriktirmişlerdi. Şimdi gıptayla dinleyeceğimiz, "o zamanlar ne acayipmiş" diyeceğimiz binlerce anı. Olsalar da anlatsalar. Şimdilerde bir hafife alma duygusu da barındıran "Popçu" tabirinin atalarındandı Erol Büyükburç. "Popüler Müzik Sanatçısı", "Hafif Batı Müziği Solisti", "Ses Sanatçısı" olarak anılırdı o zamanlar. Bir günde 4-5 ayrı yerde konser vermeye yetecek enerjisi vardı. Besteciydi aynı zamanda. İngilizce seslendirdiği şarkıları "Little Lucy", "Kiss Me", "Lover's Wish", "Memories" çok sükse yaptı. Balkan Müzik Festivali'nde birinci oldu. Milli takım galibiyeti gibi karşılandı bu haber. Ülkemizi yurt dışında temsil edip milleti gururlandırdı. Milli orkestramızın o dönem gitaristi de babam Yurdaer Doğulu'ydu.

Fakat o dönemin ortalığı kasıp kavuran müzikleri; Anadolu rock, pop ve jazz, yaklaşmakta olan arabesk fırtınasından habersizdi. Listelerin üst sıraları yeni sahiplerini buldukça çağa ayak uydurmak güçleşecekti. Bugün genel geçer müziğin, pop arabesk diye bir tarz yaratmasının ilk kıvılcımları hissedilmeye başlanıp, o devirde "aranjman" diye tabir edilen Türkçe sözlü batı müziği de kuvvetini yitirince dönemin pop ve rock starları için zor zamanlar başladı.

90'larda popun yeniden parlamasıyla birlikte Erol Ağabey de eski şaşalı günlerine dönme hayalleri kurdu muhakkak ama oyunun kuralları ve sektörü yönetenlerin kafa yapısı tamamen değişmişti. Tabii vefasızlık da bu mesleğin, hatta belki insanlığın bir cilvesi. Kariyerinde ikinci baharını hakkıyla yaşamak nasip olamadı ona. Kadirşinas birkaç dostun dışında pek de bir ilham bulamadı belki...

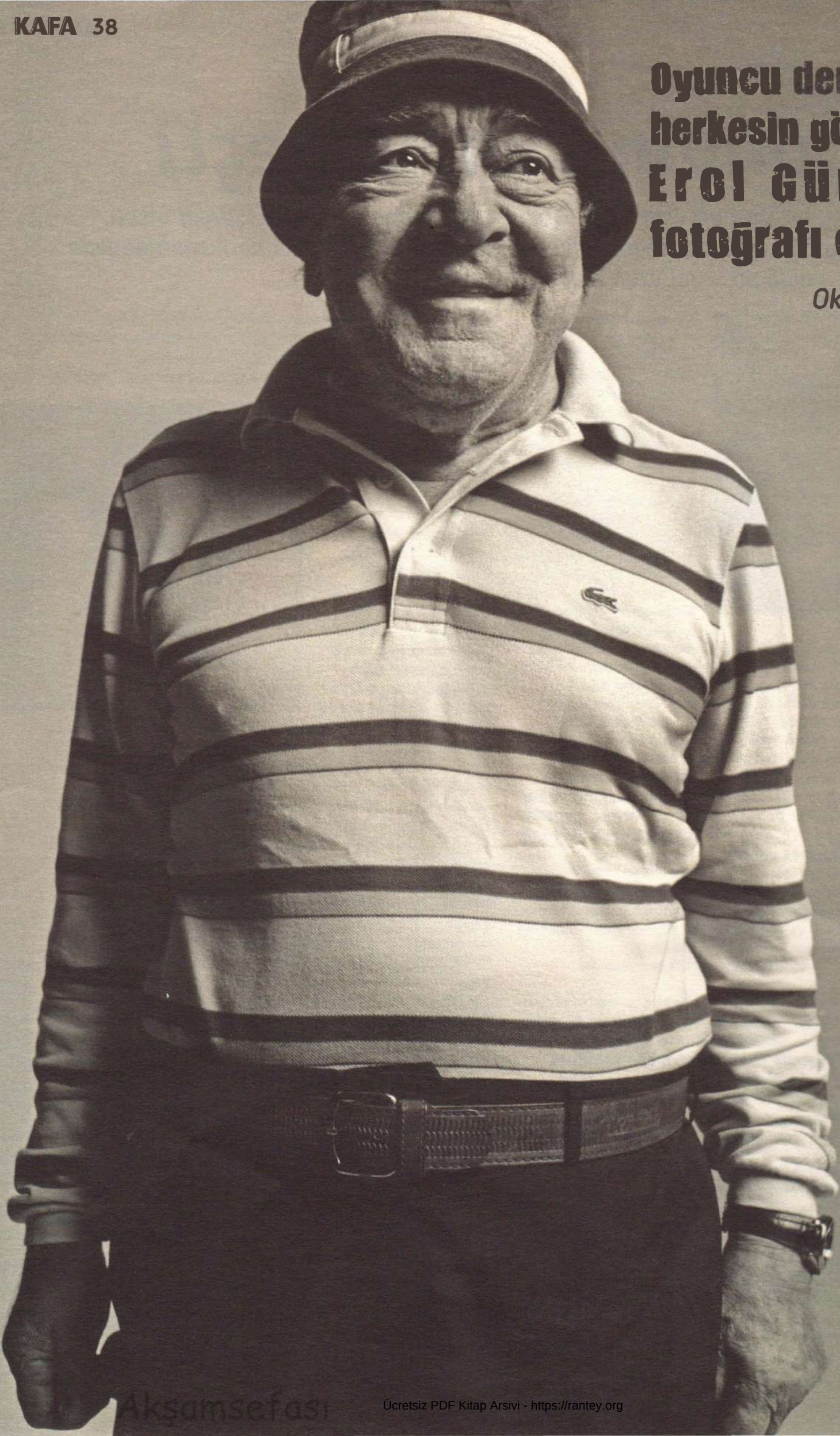
"Evinde ya da bir otel odasında ölü bulundu" haberleri çıkar bazen sanatçılar için. Hem ülkemizde hem de dünyada. Onlarla iyi kötü bir bağ kurduğumuz için tanımasak dahi üzülrüz terk-i diyar ettiklerinde. Çoğu zaman eceliyle, bazen de tercihen. Kırılırız, kızarız hatta. Değişen sadece isimlerdir ama bu duygu hep bir öncekine

benzer. Ve zamanla alıştırır kendine. Her kayan yıldızdan bir çizik kalır ister istemez yine de kalpte. Çünkü insan duygusaldır. Her şeye rağmen. Ama değişmeyen bir yalnızlık korkusu hikayede hep vardır. Kalabalıklı yalnızlık daha bir acıtır. Yıllanmış sanatçılarımıza daha özenli davranmalı, pamuklara sarıp sarmalamalıyız. Onları kalabalıklar içinde tek başına hissettirmemeliyiz. Onların zamanında bizlere yaşattığı duyguları; hayatımıza, aşklarımıza, acılarımıza, mutluluklarımıza ve yalnızlıklarımıza kattıkları tadı unutmamalıyız. Kolay kolay gelmez Yurdaer Doğulu'lar, Erol Büyükburç'lar, Müzeyyen Senar'lar, Fikret Şeneş'ler, Yaşar Kemal'ler.

**Oyuncu dendiğinde,
herkesin gözünde bir
Erol Günaydın
fotoğrafi canlanır.**

Okan Bayülgen

Ferhan Şensoy

“deliler listesine beni de yazın”

Erol Günaydın'la, 70'li yılların sonlarında tanıştım.

Ona Fransa'da çalıştığım, 25 çılgından oluşa'n

Magic Circus'u ve Jerome Savary'yi anlattım.

Öyle bir tiyatro yapmak istediğimi söyledim.

Heyecanlandı, sonra duraladı: **“Bu senin anlattığın tiyatroyu yapabilmek için 25 deli lazım. Türk tiyatrosunda 25 deli yok ki,” dedi.**

1980'de Ortaoyuncular kuruldu. 1981'de Ortaoyuncular'a

oyuncu yetiştirecek, arka bahçemiz Nöbetçi Tiyatro

açıldı. Çıraklar yetiştirmeye başladım. Çıraklar

zaman içinde profesyonel oldular, Ortaoyuncular

kalabalık bir kadroya ulaştı.

Telefon ettim Erol Ağbi'ye:

“Usta, 25 deli hazırlar. Gel onları izle,” dedim.

Ertesi akşam koşarak geldi Küçük Sahne'ye.

Heyecanla izledi oyunu.

“Tamam. Deliler listesine beni de yazın! Bir dahaki oyunda oynuyorum” dedi.

1988'de, İSTANBUL'U SATIYORUM oyunuyla

Ortaoyuncular'a katıldı, hem de ikna ettiği, tiyatroya

küskün Münir Özkul'la birlikte... Nöbetçi Tiyatro'da

yetişen çırakların artık başka ustaları da vardı.

İSTANBUL'U SATIYORUM'u 5 yıl oynadık.

Sonra yıllarca birlikte çalıştık her ikisiyle. En güzeli,

Ortaoyuncular'da artık benim de ustalarım vardı.

Selami Şahin

elbet bir gün buluşacağız...

Sadece yorumu ve güçlü sesiyle değil, sahnede ortaya koyduğu görsel şölenle de hep ilklerin sanatçısı oldu.

1975-76'lı yıllarda Beyoğlu Sıraselviler'deki "Kulüp 12," "Kulüp Reşat", "Love Story" gibi gece kulüplerinde buluşurduk. Ama ilk tanışmamız Sıraselviler'de arkadaşımı beklerken girdiğim bir kafede olmuştu.

Zeki Müren beni görmüş.

Ben tabii bunu bilmiyorum... Dediler ki, "Zeki Müren içeride, sizi masasına davet ediyor." Kalabalık bir masaydı. Kendisini gördüğüm gibi "Paşam, elinizi öpeyim," dedim. Yanağımdan öptükten sonra: "Esağfurullah Selamiciğim. Lütfen oturun. Bir şey ikram edelim," dedi. Çok heyecanlıydım... Bir kahve içmek istedim. Bana "Helal olsun sana, sesin çok güzel. Ben de senden iki beste okudum," dedi. Bestelerden biri Yaprak Yeşili Gözlüm biri ise Aç Kapıyı Gardiyan. "Sesin çok güzel, benim taklidimi yapıyorsun. Türkçen düzgün..." dedi. "Paşam," dedim, **"Siz benim için bir müzik okulusunuz. Gerçekten bunu anlatmak mümkün değil. Kelimeler yetersiz kalır. Sizinle gurur duyuyoruz. Gerek yorumunuzla gerek Türkçe'yi telaffuz edişim olarak bu benim için çok büyük bir gurur ve mutluluk,"** dedim. "Esağfurullah, asıl ben mutlu oldum," dedi. Ve tanışmamız böyle oldu.

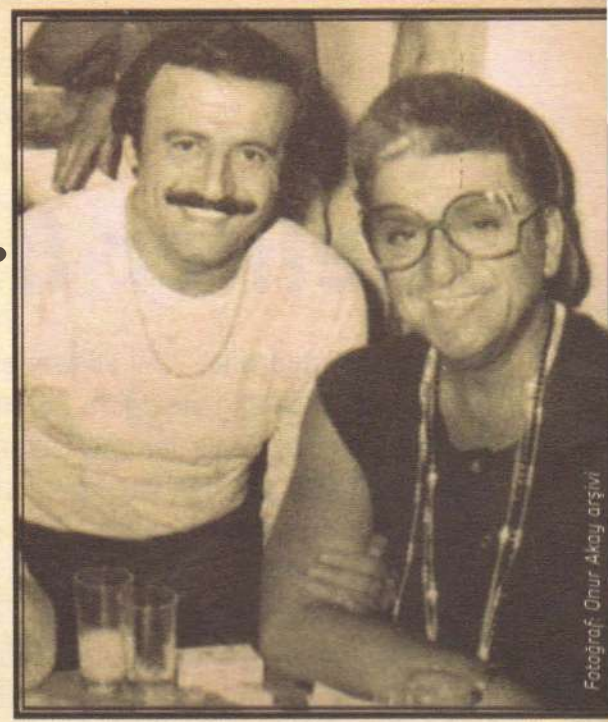
Ben Zeki Müren'i "ona erişilmez, benimle konuşmaz" diye düşünürdüm. Oysa kendisini tanıyınca o kadar samimi o kadar sıcak o kadar alçakgönüllü olduğunu gördüm ki büyük bir şaşkınlıkla "Allah Allah" dedim. Hiç beklemiyordum. Kendi kendime **"Bir sanatçı bir şarkı tutturduğunda yanına varamazsın. Alçak dağları ben yarattım havasına girer. Oysa Zeki Müren ne kadar alçakgönüllü ne kadar mütevazı,"** diye söyledim. Karakter olarak, ruh olarak örnek alınacak insandı.

Sohbetimiz çok uzun sürdü... Seneler içerisinde arkadaş olduk. Kendisi

çok duygusal, kimseyi küçük görmeyen; "hakaret etme, emir verme" gibi huyları olmayan biriydi.

10 albümünü ben yönettim. Otuza yakın şarkımı okudu. Benim için büyük bir gururdur. Orkestrayla olan ilişkisi çok iyiydi. Mesela sazlarla konuşurken, kemanlar çalarken durdurur büyük bir nezaketle, "Çocuklar burasını daha duygusal çalsak, hadi canlarım benim" diye müthiş bir nezaketle adeta rica ederdi. "Bunu ne biçim çaldınız!" gibi emirler vermezdi. Kalp kırmazdı. **Zeki Müren bir ekoldür. Sadece yorumu ve güçlü sesiyle değil, ortaya koyduğu görsel şölenle de ilklerin sanatçısı oldu. Sahne dünyasında devrim yaptı adeta.** Zeki Müren'den önce sanatçılar birkaç temel enstrümanı arkalarına alıp sahneye çıkardı. O arkasında dev bir orkestrayla çıkan ilk sanatçı oldu ve onlara tek tip kıyafet giydirip sahneye çıkarmak da onun başlattığı bir akımdı. Sahneyi sadece şarkı söylemekten ibaret görmezdi. Bir şov olduğuna inanırdı. Herkesin sahneye klasik takım elbise ya da gece kıyafetiyle çıktığı dönemlerde Zeki Müren çoğunu kendi tasarladığı çok ses getiren kostümler giyip çıkardı.

Bir sürü anımız var. Hangi birini anlatayım ki? Zeki Müren'le bir gün sohbet ederken "Tatili nerede yapıyorsun?" diye sordu. Ben başka bir şehirden bahsedince "Neden Bodrum'a gelmiyorsun? Bodrum çok

Fotoğraf: Onur Akay arşivi

Fotoğraf: "İşte Benim Zeki Müren" sergisi, Yapı Kredi Yayınları
Küratör: Derya Bengi

1963'te ABC'de Hollywood Ben'i açtım
Hayatımda sektörde bu fotoğraf daha sonra
telemontajı radyo verim kupağı için bir
yayınlanmıştır.

Akşamsefası

güzel" dedi. Bodrum'u çok seviyordu. O zamanlar orada bir evi de vardı. Şu an tabii ki Bodrum çok güzel bir yer ancak Bodrum'u Bodrum yapan sanatçıların ve birçok insanın oraya gelmesine neden olan Zeki Müren'dir. Ben de onun çağırması üzerine Bodrum'a gittim, bir otelde kaldım. Akşamları yemeğe davet ediyordu. Sayesinde sevdim Bodrum'u. Yeni besteler yapıp ona dinletince, aralarından bazılarını seçip, "Ah bu şarkı tamam. Bunu alıyorum. Sen benim albümümü yönet,"

diyerek 1980 yılında açtığım şirketim Lider Müzik Üretim'le çalışma kararı aldı. Birlikte stüdyoya girerek 3-4 albüm yaptık. Bir bakıma kendisinin patronu oldum ama biz onunla her zaman aile gibiydik. **Şarkıları ben seçerdim, o ise bana "Sana bırakıyorum. Rejisör sensin. Senaryo yazarısın... Sen yöneteceksin ben de oynayacağım, şarkıları okuyacağım," derdi.** Hakikaten bana bu konuda ilham veriyordu. Zeki Müren gibi bir sanatçı benim şarkılarımı okuyacağı için onun sesine ve duygularına göre yorumlayacağı besteler yapıp öyle giderdim yanına. O da "Selamiciğim, helal olsun sana. Bu tamamdır. Sen nasıl istersen seç şarkıları, ben okuyorum," derdi bana.

Biz albümü yaparken bazen "Seeeeni..." derken "e" harfini uzatarak okuduğum için "Selamiciğim gel buraya" deyip, yaptığım "prozodi" hatasını düzelterek doğrusunu okurdu. Özellikle bu konuda bana çok fazla katkısı oldu. Bir gün Agora Meyhanesi 45'lik albümünü ben yönetiyordum, içeri girdi "Selamiciğim, birer duble viski içelim. Hem ben daha duygulu okuyacağım hem de sen beni daha iyi anlayacaksın," dedi. Agora Meyhanesi İsmet Nedim'in bestesidir. Bakın dinleyin Zeki Müren dışında herkes girişini yanlış okumuştur. Suriye Pasajı'ndaki Grafson Stüdyosu'ndaki kaydı ben yönetiyordum... Girdi, birer duble viski koydu. Ve okumaya başladı: **"Burası Aaaaaagora..."** Dedim ki: **"Stop!"** Bana hemen **"Daha yeni başladım Selamiciğim, ne oldu?" dedi. "E hep Zeki Müren bana nasıl şarkı okuyacağımı söylerdi, öğrencisi ben olduğum için hocasına hatasını elbette söyleyeceğim,"** dedim ve durumu kendisine şöyle açıkladım: **"İsmet Nedim böyle bestelemiş ama 'Burası Aaaagora...' yanlıştır. 'Burası Agoora...' doğrusudur." Bu olaydan sonra "Helal olsun" diyerek bana sarılıp, alnımdan öptü ve "E boynuz kulağı geçer Selamiciğim," dedi. Şarkıyı dinlediğiniz zaman da Zeki Müren'in herkesten farkı söylediğini görürsünüz. Agora Meyhanesi'ni her dinlediğimde ise Zeki Müren aklıma geliyor ve tüylerim diken diken oluyor.**

Eskiden sahnelerimiz yarım "D" harfi gibi olurdu. Sahneyi "T" harfi gibi yapan ilk kişi de Zeki Müren'dir. Çünkü kendisi halkla daha iyi ilişki kurabilmek istiyordu. İnsanlarla o şekilde daha iyi bir diyalog kuruyordu. Gazinoya geldiği zaman kuliste bütün sazları yanına çağırır: "Bu ara nağme ortası iki, giriş bir veya baştan iki orta ara nağme tek. Burada vokaller girecek, bunu burada yapacağız. Ara nağmelerde çok sesli çalın ama ben okumaya girdiğimde lütfen sazların sesini kısıp," derdi. Sanki sahneye ilk kez çıkacakmış heyecanı her konserde bunu tekrarlardı. Sahnede gerçekten yapılmamış yapmak çok önemli... O kadar farklı giyim tarzı vardı ki; sanki bir kelebek, bir rüya gibiydi.

Hem kulağa hem göze hitap eder arada minik espriler de yapardı. Eşi benzeri yoktu.

1984 yılında bir gün telefonla kendisini aradım, "Yeni şarkı varsa gel Selamiciğim" dedi. "Olmaz mı! Sürprizim var" diyerek elimde bir davetiyeyle gidip yanına oturdum. "Bu davetiye ne, hayırdır inşallah?" diye sordu. "Nişanlanıyorum. En kısa zamanda da evleneceğim" cevabımla birlikte mutluluğunu, "Buna çok çok çok sevindim" diyerek dile getirdi. Fırsatı olması halinde nişana beklediğimi iletince, nişan yüzüklerini kendisinin takmak istediğini söyledi. Elmadağ'da bir gece kulübüne gittik. Nişanda altınları, yüzükleri "Allah mesut etsin" diyerek taktı. En kısa zamanda da düğünü yaptık. O anılar hala resimlerde duruyor.

Ve sonra... 1985 yılının son aylarından önce yanına giderek

"Mutluluktan uçuyorum. Baba oluyorum, oğlum olacak. Şimdi isim düşünüyoruz..." dedim. Bana, "Senin firman var: Lider Müzik. Çocuğunun isim babası olabilir miyim?" diye sordu. Ben de "tabii ki" cevabını verince "Adını 'Lider' koyacaksın," dedi ve oğlumun isim babası o oldu.

Rahatsız olduğu zamanlar birkaç kez aradığımda, "Selamiciğim iyi değilim, kendimi toparladığımda ilk işim seni arayıp bir araya gelmek olacak. Bu şekilde beni görmemi istemiyorum" dedi. Sonra bir akşamüstü eve bir telefon geldi: "Selamiciğim" dedi. "Paşam saygılar sunuyorum. Güzel bir haber var mı?" soruma "Allah'tan ümit kesilmez" diye cevap verip şöyle devam etti: "Yalnız arayışımın sebebi başka..."

Senden bir ricam olacak: İyileşir ve albüm yaparsam, eşin için yazdığın 'Özledim, teninin kokusunu özledim...' şarkısını okumama izin verir misin?" Dedim ki: "Bunu söylemenize gerek var mı? Bütün şarkılarım size feda olsun." Maalesef kısmet olmadı... Televizyonlarda vefat ettiği haberlerini gördüm.

Şoförü Mithat'ı aradım "Maalesef kaybettik," dedi. Cenazesi Bursa'daydı. Ben de kalkıp cenazeye gittim. Allah rahmet eylesin. Onun yeri dolmaz gerçekten. Zeki Müren bence Türk Sanat Müziği'nin bir efsanesi, bir örneği, bir hocasıdır... Şarkı nasıl okunur, diksiyon nedir? Ondan çok şey öğrendim ben; giyimle, yapıyla, kalbiyle, güzelliğiyle... Kendisine saygılarımı sunuyorum, O'nun yeri dolmaz.

Zeki Müren yıllar geçse de unutulmayacaktır efendim. Sonsuz saygılar...

her şey çok güzel olacak

1970'ler, komedi sinemasında efsane filmlere ev sahipliği yaptı: Hababam Sınıfı, Tosun Paşa, Mavi Boncuk, Neşeli Günler, Gülen Gözler... 80'ler, 12 Eylül'ün bizi gülmeye hasret bıraktığı yıllardı... 90'lara damgasını ise Altan ve Nuri Çamlı kardeşler vurdu. Öyle bir damga ki "Her Şey Çok Güzel Olacak" vizyona girdiğinde doğan ve bugün 18 yaşına giren neslin bile lügatında filmin replikleri taptaze: "Bilemiyorum Altan, bilemiyorum..." "Tolga Bey'e bakmıştık, komada olacaktı kendisi." 1998'de çekilen "Her Şey Çok Güzel Olacak"ı filmin iki yıldızı Mazhar Alanson ve Cem Yılmaz'la konuştuk...

Dergideki herkesin Hababam Sınıfı'ndan sonra istisnasız bütün repliklerini ezbere bildiği tek film Her Şey Çok Güzel Olacak...

Mazhar: E tamam röportaj bitti işte, bunun üstüne daha ne konuşalım?

Cem: Hayret! Vallahi hayret! Niye biliyor musun? Biz filmi çekerken Mazhar Abi aynen şunu söylemişti: Ya bu hiçbir filme benzemiyor. Bunun iyi bir şey olduğunu nasıl anlayacağız?

Mazhar: Ben biraz tembelimdir. Cem dedi ki: "Hadi Mazhar Abi, kaldır 'vücudunu' da şu filmi yapalım, 40 yıl sefasını süreceğiz." Hiç unutmam bu lafı... Gerçekten kaç yıl oldu? 98'de yaptık filmi. Hala seyrediliyor, hala oynuyor. Çok enteresan... Onun müziklerini ben yaptım ama Peter Schön diye bir adam olmasaydı yapamazdım. O zamanlar bu "Ben yaptım" meselesi yüzünden, adamın adını düzenleme diye koyduk ama çok katkısı olmuştur. Bugünkü kafayla "Mazhar Alanson & Peter Schön" yazardım.

Sizin tanışıklığınız "Her Şey Çok Güzel Olacak" mı? Vesilesi o film mi?

Cem: Hayır, onun daha öncesi... İlk defa 95'te bir araya geldik biz.

Mazhar: Stand-up diye bir şey çıktı ortaya. Kızım gitmiş Cem'i izlemeye. "Ne anlatıyor?" dedim. "Hiçbir şey anlatmıyor baba ama 2 saat güldük" dedi. "Allah Allah" dedim gittim, seyrettim. Yarım dakikada bir güldürme garantisi veriyor. Ben böyle bir şey görmedim hayatımda... Ve hayran oldum. Şimdi üzüldüğüm şey şu: Filmlerinde de yarım dakika güldürmelerini istiyorlar. Halbuki Her Şey Çok Güzel Olacak'ta o adamların zavallılığına dayanamayıp filmde çıkan var.

Cem: Onda 1,5 saatte bir güldürme garantisi vardı. (Gülüyor) Zaten ilk film macerasının öyle olması bir karardı. "Hadi sahnede ki gibi ben komiklikler yapayım, Mazhar Abi de müziklerini yapsın" değil.

Mazhar: Filmde beklenti sahnede ki gibi olmamalı... Artık Cem'in -eski tabirle- Yeşilçam'da bir yeri var. Yakındır bir şey için ödül alması falan...

Cem: Ben zaten büyük bir ihtimalle yalnızca Onur Ödülü alacağım abi! Mazhar, Fuat, Özkan üçlüsünün beni izleme hikayesi çok garip. Özkan Abi eşiyile beraber geldi, izlediler, onları gördüm. Bir gün gene başka bir gösteri, çıktım anlatıyorum. Bir blokta Fuat Abi'yi gördüm: "Aaa Fuat Güner gelmiş" oldum. Bir baktım başka blokta Mazhar Abi oturuyor. Başka başka yerlerde oturarak beni tribe sokmuşlardı.

Mazhar: Benim ilk filmim Arkadaşım Şeytan'dı. Parasız science-fiction (bilim-kurgu) filmi. O gün motosiklet kiralanan mesela, yapımcı diyor ki: "Para yok. Motosikleti kiralayamıyoruz." Ali Poyrazoğlu sonunda uçuyor. Korkunç bir blue box önünde... Senaryo çok güzel falan. Cem de o filmi seyretmiş, "Ben bu adamla film çevireceğim" demiş.

Her Şey Çok Güzel Olacak'ın yönetmeninden bahsedelim biraz...

Mazhar: Ömer Vargı'nın ilk filmi... Unutulmayan filmi de o oldu bence.

Cem: Tabii sonrasında da çok film yaptı.

Candaş Tolga Işık

HER ŞEY ÇOK GÜZEL OLACAK 2'DE CEM'İN DEDESİNİ OYNARIM

"Altan ve Nuri Çamlı kardeşler, Cem Yılmaz ve Mazhar Alanson olsun" kararını kim verdi?

Cem: Valla bizi kimse bulmadı. Bir araya getirmedi. Beni arkadaşım Kemal Kenan Ergen, Ömer Vargı'yla tanıştırdı Filma-Cass'ta... Bizden bir önceki projeleri de Eşkiya'ydı. O da çok önemli bir film, dönüm noktası. Dolayısıyla benim film maceram Ömer Abi'lerle bir film yapmak üzere tanıştırılmadı. Ben gittim; bir hikaye yapalım, nasıl bir şey yapalım diye konuşmak için. Dedim ki: Şöyle bir şey yapmak istiyorum. Abi rolünü de Mazhar Abi oynasın çünkü Arkadaşım Şeytan'da çok acayıptı. İmece usulü fikirler birleşerek oldu yani. Elde bir senaryo vardı da birileri bize teklif etti durumu değil. Sıfırdan yaratılmış bir şey. O zaman yaş farkımız da birbirine yakındı, daha uygundu. Sonra ben biraz yaşlandım tabii.

Mazhar: Sonra baba oldum ben, Hokkabaz'da.

Cem: Doğru, makyajla... Arada ben 1-2 film yapıp, yine Mazhar Abi'ye dönüyorum. Seyirci de onu bekliyor. Bazen yolda çevirip soruyorlar: Her Şey Çok Güzel Olacak 2 ne zaman olacak? diye...

Mazhar: Olur mu öyle şey ya? Deden rolünde oynarım artık. Ben çok gülerim.

Cem: Ne dedesi ya, baksana bana ne hale gelmişim...

CEM BİR SENARYO ANLATIR, SONRA GİDER BAŞKA BİR FİLM ÇEKER

Her Şey Çok Güzel Olacak 2'yi çekme ihtimaliniz var mı?

Cem: Yok, oluru yok. Yani şöyle yok; ne Mazhar Abi'nin işlerinde ne de benim işlerimde var. **Bodrum Bodrum 2 var mı mesela? Marmaris Marmaris diye şarkı yaptı mı? Ya da işte belediyeden istek geldi; Düzce Düzceeee falan oldu mu? Yok.**

Mazhar: Bütün birikimlerin aktarıldığı bir şeydir o. Benim film çevirmemin üstünden yıllar geçmiş. Cem'in ilk filminin heyecanı gibi...

Cem: Devamını yapma fikri başında öykü olarak geliyor. Diyorsun ki mesela; iki sene sonra Nuri, Çin lokantasını açmıştır. Bizimki de Antalya'da animatörlük yapmaktadır. Çok konuştuk bunları. Ben mesela G.O.R.A. gibi bir çizgi filmin devamını bile altı sene sonra yaptım. Yani hemen yanına yapıştırmak olmuyor.

Mazhar: Yüzyıllık Yalnızlık'ın yazarı Marquez'in bir hikayesi var. Marquez ve yakın bir arkadaşının her akşamüstü gittikleri bir pub var. Her gün gidiyorlar ve Marquez, arkadaşına yazdığı romanı anlatıyor. Sonra kitap çıkıyor. Arkadaşı diyor ki; bu bana anlattığı değil, başka bir roman çıktı. Cem de öyledir. Gelir bir senaryo anlatmaya başlar, anlatır, anlatır... Sonra bir bakarsın başka bir film çeker, o

"İnsanlar artık sevdiği şeylere götünü dönüyor"

senaryo yok, gitti.

FİLMDE GERÇEKTEN BENZİN DÖKÜP YAKIYORMUŞ GİBİ HÜZÜNLENİYORDUK

Her Şey Çok Güzel Olacak çok sıradan iki kardeşin hikayesi aslında...

Cem: Bugün baktığın zaman herkesin 19 yaşında yazdığı bir senaryo vardır: "Mafya gelir, bagajı bir açar, 1 milyon dolar vardır, sonra yanda bir ceset..." Aslında Her Şey Çok Güzel Olacak buna namzet bir şey. Ama biz meseleyi ele alırken, yazarken, çizerken, Ömer Abi çekerken, biz canlandırırken karikatür bir canlandırmaya gitmedik. **Mesela; İki kardeşin üzerine benzin döküp yakma tablosu...** Şimdi bunu güzel canlandırırsan Tarantinovari olur, güzel canlandırmazsan komedi, şaka olur. Bizimkinde biz gerçekten üzerimize benzin dökülüp yakılıyormuş gibi hüzünleniyorduk.

Mazhar: Yok, yok oyunculuk iyiydi. Cem için de öyleydi. Benim için de öyleydi. Diğer küçük rollerde oynayanlar için de öyleydi.

Cem: O filmde baktığın zaman herkes "no name" aslında. Yani henüz hünerini görmediğimiz isimlerdi.

Mazhar: Casting konusunda Cem bir numaradır.

Cem: Ben o konuya biraz gayret ederim. Sonra da bulduğumuz arkadaşları bırakamıyoruz işte.

Mazhar: Chaplin gibidir. Yazar, çizer, müziğini düşünür.

ALTAN'LA NURİ'Yİ SENARYOYA BAKMADAN OYNAYACAK HALE GELMİŞTİK

Cem, Nuri Çamlı karakteri için "Mazhar Abi kendini oynadı" dedin bir konserde...

Cem: Ya o işin şakası, hilesi tabii. Mazhar Abi önemli bir aktör. Biz seyirci olarak hünerini göstereceğini diye bekliyoruz işte. Çok seyrek gösteriyor ama... Bizim filmlerdeki şeyler onun için çıtır çerez şeylerdi. Çok zorlandığını sanmıyorum. Kendi gibi davrandığı meselesi şaka tabii. Mesela Hakkabaz'da olduğundan biraz daha deliydi sadece.

Bir iki tane sürpriz şeyler çıkıyor tabii. Filmde bir yerde diyor ki: "Klimayı açın ya, araba ne hale geldi?" O mesela karaktere ait bir laf değil. Biz sıcakta çekiyorduk filmi ve kamera çalışıyordu.

Mazhar: Her filmde öyle bir şey oluyor ama. Her Şey Çok Güzel Olacak'ta, Bodrum dönüşünde arabada bir sahnemiz vardı. Cem benim gıdımla oynar falan öyle bir sahne. O sahne de yoktur aslında. Kamera akarken çekilmiş.

Cem: KAFA Dergisi kıymetli bir dergi, okuyucuları da öyle... Onlara bir iki sinyal vermekte fayda var: Biz maceranın içine o kadar girdik ki; mesela Mazhar Abi o sırada Ankara'da yaşıyordu, İstanbul'da bir otelde kalıyordu. Ben de hemen yan odasını tuttum. **Öyle bir hale gelmişti ki biz senaryoyu, o adamları senaryoya**

bakıp oynayamayacak kadar iyi biliyorduk. Bize artık o noktadan sonra: "Şimdi de çorba içiyorsunuz, gelip sizi dövecekler" dedikleri zaman, o Nuri gibi cevap verecek noktaya gelmişti. Ben de Altan gibi "Ne var ya?" diyecek noktaya gelmiştim. 24 saat bununla yaşadık.

Mazhar: Bir de o ilkti, başkaydı.

Cem: Yazılı hikayeyi oyunumuzla daha gerçekçi kılmakla ilgili epey bir gayretimiz oldu. Mesela bir tulum sahnesi vardır. Ben yüzüme su vuruyorum, Mazhar Abi de tulum baya basıyor. Ben de endişeliyim. Onun o gerilimden haberi yok, peşimizde birileri var. "O kafayı attığın çocuk var ya... Onlar da bize koyacak şimdi!" deyince "Allaahhhh Allaahhhh..." geldi hemen arkadan... Hop, kestik, çektik bunu. O tepkisini verdi doğal olarak. Ben de Nuri'nin tepkisi zannediyordum. Meğerse o Mazhar Abi'nin tepkisiymiş. "Ne demek koyacak moyacak şimdi böyle küfürlü müförlü konuşmak serbest mi ya?" demek istemiş.

Mazhar: Ben o zamanlarda onun üstünde durmuşum: Küfür edilmesin. Cem de maşallah filmlerinde çıtayı yükseltti!

Cem: Yok canım şimdi neler var ya... Oradaki abi kardeş birbirinden farklı

iki karakter ya, onlarda aslında bizden de izler var. Ben filmde Altan olarak abime kendimi beğendirmeye çalışıyorum ya... E ben Cem olarak da kendimi Mazhar'a beğendirmeye çalışıyorum.

- SET HAZIR MAZHAR ABI

- GELSİNİ

Mazhar Abi seninle çalışması zor mudur? Sete gelmez, unutturuyorlar...

Mazhar: Yok yok, o kadar değil. İşimi yaptım mı eşek gibi kalkarım. Ben öğleden sonra uyanırım ama iş oldu mu kalkarım erkenden, yaparım. Sahneye çıkmadan önce gel kulise, "Bu herif mi çıkacak sahneye" dersin.

"Set hazır" dediklerinde "Gelsin" demişsin, efsane midir bu?

Cem: Efsane değil, gerçek. Hakkabaz'ın setinde...

Mazhar: Şakası tabii işin o. Ama bak Her Şey Çok Güzel Olacak şimdi Pulp-Fiction gibi oldu. Ne zaman rastlasan seyredersin.

Cem: Çok da izlenmedi o film. 1 milyon 400 bin izlendi. 97'deki sınır 2 milyon 300 bin izlenmeyle Eşkiya'ydı.

Her Şey Çok Güzel Olacak'ın en bomba karakteri sizin için hangisi?

Cem: Selim (Naşit) Abi'yi ayrı tutayım. O çok iyiydi. Mustafa Uzunyılmaz'ın Nusret karakteri çok iyiydi. Bodrum'da başımızın belaya girdiği kötü adam...

Mazhar: Bence filmin en bomba karakteri bendim.

Ne kadar sürdü çekimler? Unutmadığınız anlar var mı sette?

Cem: 45 gün sürdü. Çok var.

Mazhar: Çok var ya, hala izlerim ben filmi. Ne zaman yayınlansa izlerim.

Cem: Ben uzun zamandır izlemedim. Çok meşgul biriyim. Şaka bir yana ben de ne zaman denk gelsem bir müddet kalırım. Ama bende filmi bittikten sonra ilk gördüğümde **"Daha güzel olabilirdi" duygusu oldu.**

Saklamayayım bunu. Fakat sonra izlediğimde o his geçmişti.

Mazhar Abi, "Mazhar Olmak" isimli bir gösteri yapıyorsun bu aralar...

Cem: Evet, ben izledim. Gerçekten çok eğlenceliydi. Uzun zamandır sahneye çıkmadığım için kıskandım da biraz.

Mazhar: Cem'e "Hay Allah niye böyle yapıyor" dediğim bir şey var: Kendini filme adanmış bir adam resmi çıktı. Halbuki gösteride seyirci karşısına çıktığında korkunç bir vaka oluyor. Daha hala örneğine rastlanmadı. Ve onu azalttı. Halbuki gitmediği yer kalmadı Türkiye'de, Avrupası, Amerikası... Ama kesti.

SONBAHARDA YENİDEN GÖSTERİLERE BAŞLAYACAĞIM

Sahi, niye kestin gösterileri?

Cem: İçerik birikmesi lazım. Aynı şeyleri anlatmamak için... 1995-1999 bir paket. 2001-2007 bir paket... 2010-2012 bir paket

daha. 2013'ten beri yok işte.

Mazhar: Rolling Stones konserleri gibi...

Cem: Tarkan albümü gibi düşün. Ona bir şey birikmesi gerekiyor. O hüner insanda biraz şüphe istiyor. Fazla özgüvenle yapılacak bir meslek değil. "Ben çok acayibim, bir çıkarım" falan seyirciyi iten bir şey.

Mazhar: Hadi canım! Nereye gitsen salonlar dolup taşıyor.

Cem: Ama gerçek bu. O duyguyla çıkmamak lazım. O duyguyu biraz kendine unutturman gerek. Kaç yaşında olursan ol, 22'ye 22, 45'e 45... Sıfırdan başlamak gerek. Çıkıp "Ya bir şeyler var ama bakalım hoşunuza gidecek mi?" diye başlayıp, 2. saatin sonunda "N'oldu yaa?" diye bitirmek güzel.

Mazhar: Yalan. Cem filmlere aşık oldu bence.

E peki birikti mi bir şeyler? Ne zaman yeniden çıkacaksın sahneye?

Cem: Önümüzdeki sonbahara çıkarım. Temam var, buldum. Tema da şu: "İnsanlar artık sevdiği şeylere götünü dönüyor." Geçen İspanya'ya gittim. La Sagrada Familia var mesela değil mi? Eskiden olsa; önünde durur uzun uzun bakarsın. Ya da gittin Ortaköy Camii'ne durur bir bakarsın. Şimdi götünü dönüyorsun. Telefonu çıkarıyorsun, hoop fotoğraf. Yarın öbür gün

"Anlat abi, yediğin içtiğin senin olsun, bana ne gördüğünü anlat" dediklerinde millet artık dönüp götüne soracak. Çünkü her şeyi götümüz gördü. Ben bunu fark ettim insanlarda, beni çarptı. Kasım ya da ocak gibi başlarım sahneye çıkmaya...

Peki film?

Cem: İşte demin konuştuğumuz meseleye geldik şimdi. Ben bir yandan sahneye çıkıp bir yandan film hazırlığı yapamam, olmuyor. Ben işin başındayım çünkü. Her departmanın amiri gibi düşün beni. Sanat yönetmeniyle vakit geçiriyorum bir iş, aktörlerle vakit geçiriyorum o bir iş. Kim yaparsa yapsın öyle. Yahşi Batı'yı Ömer yönetti ama ben de Ömer'e yardım etmek zorundayım yani. İş bırakamam. Evde kovboy şapka ile oturup bekleyeyim, saat 6'da beni çağırırsınlar diyemem.

Mazhar: Ben onu bu "Mazhar Olmak" şovunda tattım işte. A'dan Z'ye kadar kendi kontrolünde olması, o sorumluluğu almak zevkli bir şeymiş. Manevi bir tatmini de var. Ben 40 yıldır üç kişi karar vermeye alışkınım. Zordur bu da.

"Mazhar Olmak" devam edecek mi? Yoksa "arada keyfim gelince yapacağım" ruh halinde misin? Ben mesela Açık Hava'da seyretmeyi çok isterim...

Mazhar: İnşallah. Çünkü yukarıdakinin de bir planı oluyor. Yapacağım, edeceğim diyemiyorsun. İnşallah yaparım.

Cem: Acaba bu James Cameron'lar falan Avatar'ı çekerken de hep İnşallah'la mı ilerliyorlar. Avatar'lar yapılıyor, kostümler, dinazorlar falan "Abi ne zaman başlarız?" "Nasip!"

"STAND-UP" SİYAH TİŞÖRT VE PANTOLONLA YAPILAN BİR ŞEY DEĞİLDİR

Bir ara stand-upçı patlaması vardı. Şimdi çoğu kayboldu...

Cem: Çok varmış ya. İsmen tanımıyorum ama varmış.

Mazhar: Bir çocuk vardı, siyah tişört giyip yapıyordu bir ara.

Cem: Ya geçen benim hep siyah tişört aldığım mağazaya gittim. Oradaki çocuk bir komedyenin adını söyleyip "Abi geldi, bundan altı tane aldı" dedi, bıraktım almadım valla tişörtü. Tişörtlerini topluyorlar.

Eskisi kadar stand-upçı yok ama değil mi?

Cem: Aslında kızdığım ve sinirlendiğim de bir durumdur o. Ben stand-up lafını hayatım boyunca bir kere bile kullanmadım. Çünkü bizim için bir anlamı yok. Stand-up'ı gider İngiltere'de Amerika'da izlersin.

Mazhar: Her şeyi de Türkçeleştirmenin anlamı yok. Stand-up stand-up'tır.

Cem: Ona tamamım, evet. Ama "stand-up" siyah tişört ve siyah pantolonla yapılan, "Hoş geldiniz teyzeciğim. Biraz geç mi kaldınız?" diye başlayan falan bir şey değildir. Bir insan "bir şey anlatmam lazım" duygusunda değilse, bu işe hiç girmemeli... "Benim başımdan komik bir şeyler geçti ve ben bunu bir hünerle anlatabiliyorum. Dolayısıyla benim sahneye çıkmam lazım!" duygusu neden gelir bir insana? Ben bunu anlamıyorum. Rolling Stones konserine gidiyorum mesela... "Ulan ben yanıma üç arkadaşı daha bulayım. Şu konstrüksiyonu da yapayım" falan diyor muyum? Bu gelmiyorsa, öbürü niye geliyor? Fiziken oraya çıkıyorum, ee? O kadar değil ki. Malzeme nerede? "Geçen gün bana taksici dedi ki." Bir laf var; "gözlemlerimi anlatıyorum." Ya gözlem dediğin nedir ki? Data. Data hiçbir şeydir. Millet datayı çok önemli bir şey sanıyor. Millet şey zannediyor: "Çiçek Pazarı var, Sarı Laleler var. E dolayısıyla şarkı da vardır." E öyle mi?! Hepimiz gittik Çiçek Pazarı'na, belki sarı lale de aldık. Ama şarkıyı Mazhar Alanson yazdı. Bu da onun gibi. Bizim işlerimizi izlerken insanlardaki duygu şudur; "Abi benim aklıma gelmişti!" Evet, aklına gelmesi kadar doğal bir şey yok ki. Sahneye çıkıp, herhangi bir şeyle ilgili bunu anlatıyor insanlar: "Benim aklıma bir şey gelmişti!" Eee? Ne bu? Yorum, yeni bir bakış açısı, bir fikir... Para eden şeyin fikir olduğunu anlamıyorlar. İnsanlar başından bir şeyin geçmesinin yettiğini zannediyor. E o zaman altı milyar stand-upçı olur.

Mazhar: Gördüğün gibi bana benzedi. Ne anlattığı belli değil.

Cem: Başından bir şey geçen kişi kendini potansiyel bu işin zanaatkarı zannetmeye başlıyor. Biz abimle 45 senedir beraberiz. Benim başımdan geçen şeylerin neredeyse yüzde 85'i onun da başından geçti. O kısmını çok atlıyorlar işte. Bir de bu işin, ne kadar şeytani olursa olsun, masum bir yerden filizlenmesi lazım. Bunu oturup, "Bu işte iyi para var, kar marjı yüksek. Çıkayım, zaten komik de bir çocuğum. E geçen gün taksici bana dedi ki... Yazlığa gitmişim geçen gün mayom düştü düşecek" diye yapmak bir şey değil ki... Mesele o değil. O farkı ayırt etmek benim 20 senemi aldı. Ben şanslıydım. Şansım şu: Ben karikatürde, bir

mesele ve bakış açısıyla ilgili içgüdümü tekniğe dönüştürdüm. Tekniği orada öğrendim. Anlatma başka bir şey. Anlatma çalakalem oldu. İzliyorum 20 sene öncesini, elimi nereye koyacağımı bilmediğim anlatmalar var. Şimdi insanlar maşallah elini, kolunu nereye koyacağını biliyor ama bir ya da iki kişiden emsal alarak... "O elini oraya koyuyordu, ben de oraya koyayım!" Ya elini istediğin yere koy. Ellerini getirme belki o gün, önemli değil. Bu kısırlık müzikal alanda da öyle. Bu kısırlık anlamsız. 90'lardaki kadar yoğun çeşitlilikte müzik üretilmiyor ya da canlı müzik yok diyorsun mesela. Sonra bu dediğini sana yediren birileri çıkıyor ortaya. Giriyorsun mesela SoundCloud'a, bu ara çok takılıyorum ben... Ulan bir adamlar var! O çocuk kıymetli işte. beş sene sonra o çocuk var olacak. Yoksa, "Hee anladım ya! Gitarını böyle boyamış, gördüm. Bak şimdi benim gitarımı seyret" demekle olmuyor.

Twitter'da geçenlerde birini pert ettin sen. Sosyal medyadaki pervasızlığa bir tepki miydi?

Cem: Birinin şahsında bir isyan değil o. Ben gülmeye teşne bir insanım. Birini pert etmek için yapmadım. Ama o neyle ilgili biliyor musun? İnsanların bilmediği şeylerle ilgili konuşmasına tahammülüm yok. Çünkü ben senelerdir hiç bilmediğim şeyden bahsetmedim. Ve bunu bazen insanlar korkaklık gibi adlandırıyor. Kaba örnek vereceğim mesela:

"Siyasetten bahsetmiyorsun!" diyor. Bilmiyorum. Zorla mı? Ben bir kahvede konuşulanı tekrar etmeyi de kendi kültürüme yediremiyorum, kusura bakma. Herkesin söylediğini söylemek benim ilgi alanıma girmiyor. "Evet ya, bu da bir tercih" demedi kimse. Şimdi bu ya da benzeri çocuklarda şöhretli bir kişi, şöhretli kişinin imajı bilmem ne gibi aptal aptal fikirler var. Bu 100 senedir konuşulan bir konu. 90'ların jenerasyonunda biz karikatür çizerken, bizim bu şöhretle ilgili alayımız vardı. Birisi benim belli imajlara bağlı bir kalıpta davranmam gerektiğini hatırlatınca; benim de ona 10 yıl öncesinden bir şey hatırlatmam gerekiyor.

TWITTER'A "HANGİ CEM?" MUHABBETİ YÜZÜNDEN GİRDİM

Sosyal medyayla araniz nasıl?

Mazhar: Instagram'da varım ben, orası daha güzel. Kendimi, küçüklük fotoğraflarımı falan paylaşıyorum.

Cem: Ben ne paylaşısam, altına "En güzel bileklikler bende" yazıyorlar. Bileklik falan satıyorum ben Instagram'da. Twitter'a da "Hangi Cem?" muhabbeti yüzünden girdim zaten. "Twitter'da ünlüler ne diyor?" diye bir gazetecilik peyda oldu 5-6 sene önce. Orası bir beyanat alanı oldu. Sahte birisi baya senin adına beyanatlar veriyor. Ben de o yüzden girdim.

Mazhar: Ben ilk girdiğimde 10 bin takipçisi olan bir Mazhar Alanson'la karşılaştım. "Biricik dolma yaptı" falan yazıyordu. İki ay uğraştık onunla. Kapattırdık sonunda.

Cem: 10 bin takipçisi olan Şener Şen var mesela, epey estiriyor.

Film yapasınız var mı Mazhar Abi? Teklifler var mı?

Mazhar: Teklifler geliyor. Ama öyle bir düşüncem yok. Cazip bir şeyle karşılaşmadım.

Cem: Ben teklif etsem oynar mısın?

Mazhar: Oynarım. Yaptıkları işten emin olan insanlarla çalışmak daha garantili.

Çok teşekkürler... Hadi Her Şey Çok Güzel Olacak seyredelim...

NE KOYDUN LAN
KAFANA?

Sevgili
seyirciler,
şimdi
huzurlarınızda
Bestami!
Ha ha ha...

Babam "Şarkı
söylersen ağzına biber
sürerim" derdi. Ben de inadına
okurdum, Dede Efendi'den,
Veli Efendi'den.. Artık ne kadar
Efendi varsa. Ben okurdum,
babam da basardı
biberi basardı biberi.

Ben ailenizin muhabiri
Hamit El Sabah ve
tam teçhizatlı kameraman
arkadaşım Cevat Kelle...

SKİ! Bak, SKİ'cim.
Vatandaşın suyunu
neden kesiyorsunuz
SKİ'cim ya?

Hihhi aneyyy,
Bill benim
babam mı aneyyy?
Hihhi...

Ben
sarhoş değilim!
Sen
sarhoşsun...

“bir kadını seversen, ötekilerin esamesi kalmaz”

Ayça Derin Karabulut

Taksim'deki Ara Kafe'ye en son lisedeyken gelmişim. Yine aynı sebepten, huysuz ve tatlı adam, usta gazeteci Ara

Güler'den röportaj istemişim. Yapmamıştı tabii, terslenip kovulmuşum. Yıllar sonra yine geldim. Yine aynı yerde oturuyordu. O biraz daha yaşlanmış daha da huysuz ve tatlı bir adam olmuş, benimse heyecanım bin kat daha artmıştı. Çünkü bu sefer kabul edilmişim...

> Sağlığınız nasıl, iyi misiniz?

Valla iyiyim. Haftanın üç günü hastanede geçiyor, diyalize giriyorum. Diğer dört günü de kendim için yapacağım işleri yapmaya çalışıyorum. Bir de şimdi müze kuruyoruz. Ara Güler Müzesi, inşaat var. Bir bok olacağı da yok, inşaat bir türlü bitmiyor. Aman neyse, çektiğim bütün fotoğraflar orada sergilenecek işte.

> Çocukluğunuzda oyun yazarı ve tiyatrocü olmak istiyormuşsunuz.

Evet, tahsilimi de öyle yaptım. Babam Muhsin Ertuğrul'un arkadaşıydı. Ben tiyatronun içinde, sahne arkasında büyüdüm. Bütün aktrisleri tanırım. Bedia Muhavvit'ten tut bilmem nesine kadar... Bedia Muhavvit ananın arkadaşıydı. Onlarla birlikte büyüdüğüm için babam da beni oraya gönderdi. Tiyatrocü olmak istedim. Tiyatro, sinema severim.

> Hayatınızda “keşke” dediğiniz bir şey var mı? Mesela başka bir meslek yapmayı düşündünüz mü?

Hiç başka bir meslek yapmayı düşünmedim. Aklıma da gelmedi. **Ben gazeteciden başka bir bok olamam.** Gazeteciyim. Foto-muhabirim. Biz olay çekeriz. Gitmediğim olay yok, ihtilal yok. Dört kere harbe gittim. **Şimdiki foto-muhabirler ellerinde makine tutuyorlar ama hiçbiri hayatlarında bir kere kurşunun patlama sesini duymamıştır.** Uydurma gazeteci işte herkes. Patronlar dahil. Kendilerini patron zanneden herifler hepsi. Dergileri de pek takip etmiyorum. Eskiden Yeditepe gibi edebiyat dergileri vardı. Ama edebiyat dediğin Orhan Veli'dir, Sait Faik'tir. Sizin dergiyi şimdi

gördüm. Bu tip dergiler iz bırakır. Edebiyata bir katkısı illaki olur. Sizin kapaklar da güzel, mesela Yaşar var. **Yaşar Kemal benim çocukluk arkadaşım.** Çalışma dönemimizde aynı zamanda ayrı ayrı Anadolu'yu geziyorduk. Çünkü ben Hayat Grubu'ndaydım, o Cumhuriyet. Sonra ben enternasyonal gazetelere çalışmaya başladım. Onlar kaldılar yerlerinde. Yaşar'ın başka güzel bir tarafı var; O enternasyonal bir romancı oldu. Yaşar'ın romancılığı korkunçtur. O kadar iyi şeyi tarif edebilmek, hayal edebilmek çok zor bir iştir. Yaşar çok büyük bir yazardır.

> Yaşar Kemal'le hiç unutamadığınız bir anınız var mı?

Yok, ne ben ona önem vermişimdir ne o bana...

> Eksik kalan bir fotoğraf, eksik kalan bir yer oldu mu gidemediğiniz ya da içinde ukte kalan?

Çekmem gereken ne kadar adam varsa çekmişim. Başkasını ne çekeceğim? Picasso'yu çektim, Dalı'yi, Ionesco'yu çektim. Daha bir sürü adam. Türkiye'nin adını hiç duymadığı adamlar var.

> Hızlı fotoğraf çekebilmek, onu hemen görebilmek fotoğrafçılığı kolaylaştırdı gibi görünüyor... Gerçekten öyle mi?

İyileştirdi tabii. Gazetecilik bakımından çok ileriye gitmiş bulunuyoruz. Çünkü eskiden bir fotoğraf çektiğin zaman onu geliştirecektin, getirecektin, gümrükte gösterecektin. İhtilal gümrüğü... Onlar korkar, birine imzalat da ben ondan sonra göndereyim, ben gümrükçüyüm, der. Ki biz akrediteyiz, bizim kanunen hakkımız da var. Ama onlar bizi yine de kontrol ederlerdi. “İhtilal oldu!” Kim yaptı ihtilali? İhtilal yapıldığı zaman, sen ihtilal yapan adamı tanımazsın, 15 gün geçer. Kime gideceksin de müsaade alacaksın? Filmi çekiyorsun, filmi yıkiyorsun, içindeki adamları kimse tanımaz. Yıkandıktan sonra görülecek. Onları yıkadıktan sonra negatiflerinin üzerinden adlarını yazıyorsun. Gümrüğe gidiyorsun, deklare ediyorsun. Fotoğrafı gönderiyorum, kime bilmem ne... Bu işlem zaten iki ya da bir gün sürüyor. E şimdi tabii kolaylaştı. Çekiyorsun bir fotoğraf makinesiyle, bilgisayardan seçiyorsun, düğmeye basıyorsun gidiyor. Daha ne olsun?

> Son dönemde çok sevdiğiniz bir fotoğraf var mı? Kimlerin fotoğraflarını beğeniyorsunuz?

Coşkun Aral çok iyidir. O benim asistanımdı zaten. Aklımda kalan hiç

fotoğraf yok. Bakmıyorum. Dış mecmualarda çıkıyorsa görüyorum ama buradaki gazetelere pek bakmıyorum.

> **Birçok fotoğrafçı var, mesela Mehmet Turgut. Beğenir misiniz?**

Onlar fotoğrafçı, muhabir değiller. Beni olay fotoğrafı ilgilendirir, manzara, herif ilgilendirmez. **İster kral, ister cumhurbaşkanı bilmem kim olsun, umurumda değil, üstüne bile işlemem.**

> **"Fotoğraf sanat değildir" cümlesini fotoğrafın tarihi belge olduğunu düşündüğünüz için mi söylediniz?**

Evet, elbette. **Fotoğraf tarihi belgedir.** Sanatı olsa ne olur olmasa ne olur. Tarihi belge, sanattan daha mühimdir.

> **"Eskiden kimse benim Ermeni olduğumu bilmezdi" demişsiniz. Şimdi ne değişti de insanlar birbirlerini tanımlamaya başladı?**

İnsanlar gittikçe aptallaşıyor da ondan... Neden olacak başka? Aptallıktır bu. Kitap okumuyorlar, tahsilleri yarım, hiçbir şeyi tamam değil. Okuduklarını da anlamıyorlar.

> **Dönüp dolaşıp İstanbul'a geldiniz. İsteseniz her yerde yaşayabilirdiniz... Nedir sizi İstanbul'a bağlayan?**

Ben İstanbulluyum. İstanbul'a gelmedim, 400 senelik İstanbul ailesindenim. Buraya beni bağlayan aile bağları değil, millet bağları. İstanbul'da eskiden kim oturuyordu? Biz.

> **Peki aşk?**

Evlidim ben, Suna'yla. Öldü Suna. Çapkındım ben, evet. Ama evlendikten sonra bıraktım... **Bir kadını seversen, ötekilerin esamesi kalmaz.** Fena mı abi? Sen öyle bir koca istemez misin?

> **İsterim tabii...**

Yaa gördün mü? Fotoğraf aşkını falan bir kenara bırakalım. Bir de özel duygular var.

Aşk yani... **Aşk, insanı mesut eder. Orada bir bakış vardır, bir şeyler hissedersin kadının yüzüne bakınca...** Onlar mühimdir. Bunu anlayan kaç kişi var? **Bunu anlamak için insan olmak lazım, kütük olmamak lazım.** Çok kütük var artık.

> **Bir çocuğunuz olsun ister miydiniz?**

Keşke olsaydı... İyi olurdu. Mirasım olsa mirasımı bırakırdım. Evlendiğimde karımın eski kocasından çocukları vardı. O yüzden bir daha yapmadık, olmadı. O öldü gitti, e yaşıma da geçti. Çok seviyordum ben Suna'yı.

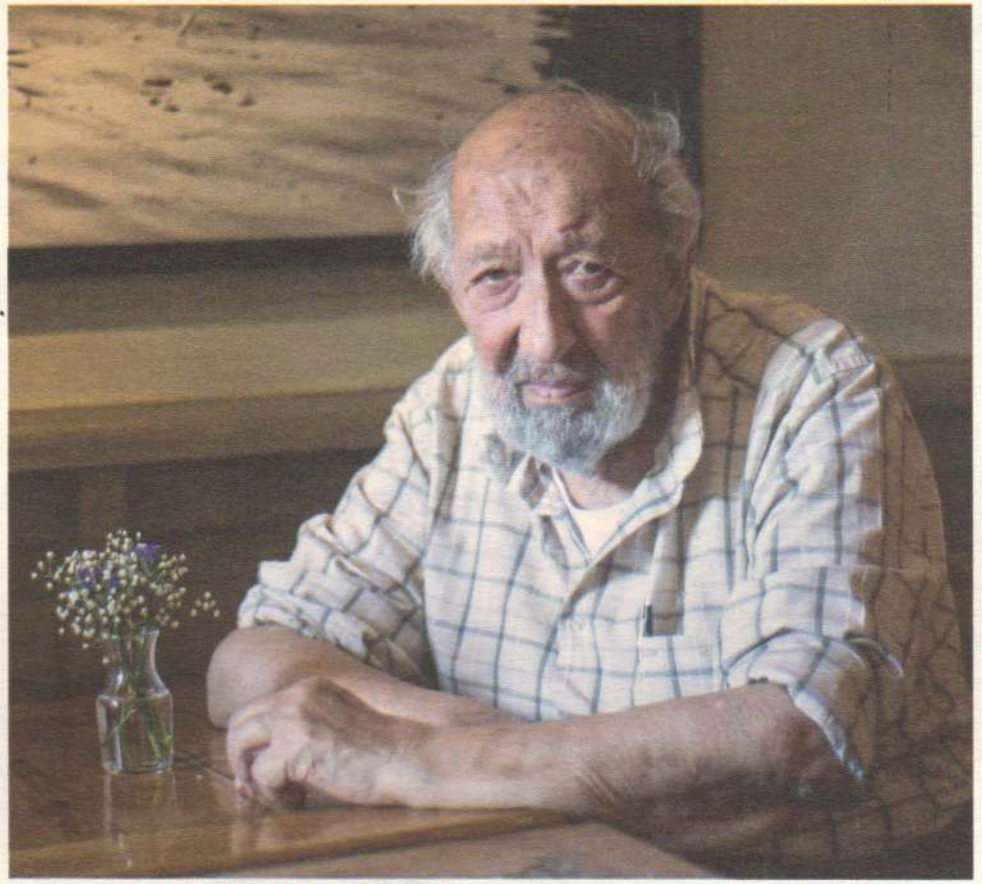
> **Başucu kitabınız var mı?**

Ben felsefe kitapları okurum. Hep gece okurum. Ama kitaplar 300-400 sayfa. Çok ağır oluyor, elimde tutamıyorum. Ağırıyor. Onun için ortasından yırtıyorum. Yarım yarım okuyorum. Öyle kalın kitap okunabilir mi ya? Okunmaz, insanın aklında kalmaz.

> **Televizyon izler misiniz?**

Yok, hiç bakmam, sıkıntı geliyor bana. Televizyon güzel değil. Eskiden güzeldi, bir şey öğreniyorduk. Şimdi ancak vakit kaybı. **Televizyon izleyeceğim vakitte, yapacak bir sürü şey var. Sevgilimle konuşurum daha iyi... Oh ne güzel...** Bak bunların hepsi (kafedekileri göstererek) futbol maçı izliyor.

Bu, Ara Güler'e son sorumdu. "Bitti mi?" dedi. "Bitti" dedim. "Oldu mu?" diye sordu, "Olmaz mı? Şahane oldu. Teşekkür ederim," deyip yanına geçtim. "Fotoğraf da çekilelim, tam olsun." "Tamam," dedi.

Fotoğraf: Dilan Bozyel

Küçük arabaları çok sevdiğini bildiğimden minik mavi renkte bir vosvos almıştım ona. Hediye ederken "Vosvos değil, Volkswagen. Nereden çıkartıyorsunuz şöyle şeyleri?" diye fırça attı. Aldığım mavi arabayı ortamıza koydu, "Bu da burada güzüksün," dedi.

Gitmeden ona en çok sevdiğim Ara Güler fotoğrafını imzalattım: "Geçenlerde İstanbul Modern'den aldım, imzalar mısınız?"

"Kaç para verdin?"

"15."

"Bir tek sana satmışlar," dedi. "Bir sen geldin..."

İmzasını attı...

"1900 kaçtayıdık?" diye sordu.

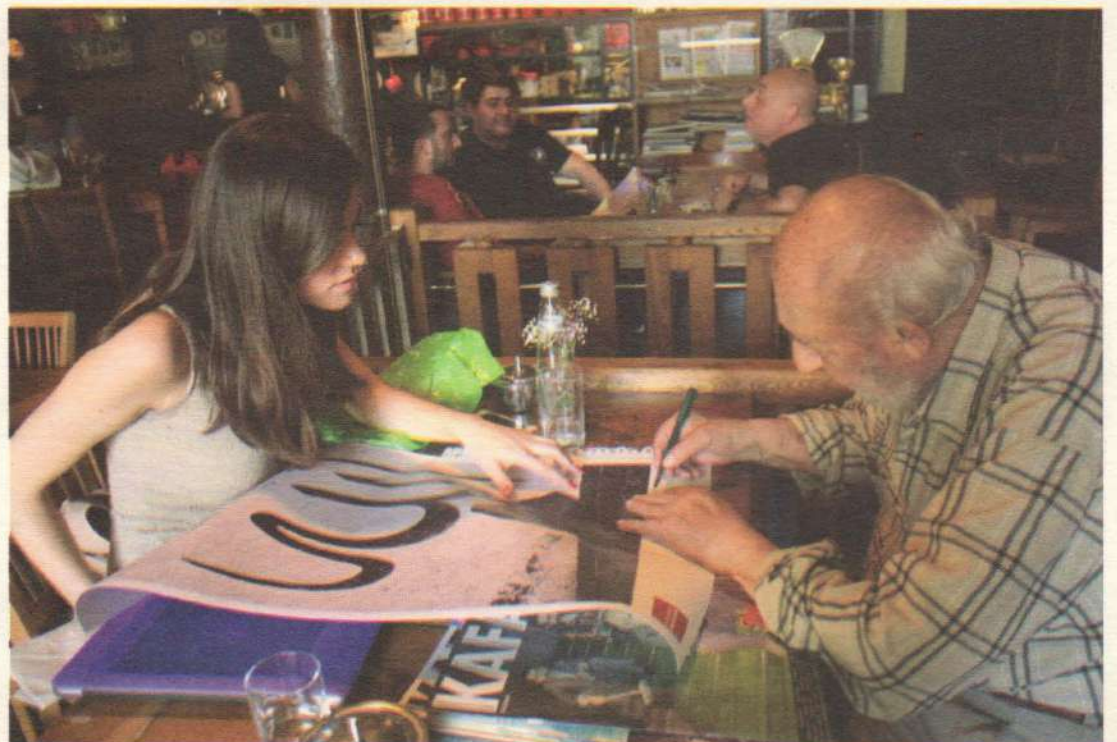
"2015" dedim...

Röportaj bitti, yanımızda getirdiğimiz dergileri hediye ettim ona. KAFA'nın 11 sayısı birden. Teker teker kapakları incelemeye koyulduk beraber. "Solcu bu dergi, olsun..." dedi. "Bu kapaktakilerin hepsi benim arkadaşım zaten."

Verdiğim KAFA dergilerini kafenin kitaplığına koydu.

"Yaşar'ı en üste koy," dedi.

Öyle yaptım.

Sezen Aksu

her insanın hayatında bir müjde ar olmalı...

Kavga dövüş tüm paramı elimden alıp, beni ev sahibi yapmasaydı, bugün bir bakım evinde kendi "Sefiller"imi yazmam işten bile değildi... Sağ olsun, var olsun... Kendisinin tek kusuru vardır; o da beni deli, kendini akıllı zannetmesidir.

Her insanın hayatında bir Müjde Ar olmalı... Hayattaki en kıymetlisini, anacığını annem bileceğim kadar paylaşımcı bir dost, bir kardeş olagelmıştır tüm cömertliğiyle Müjde'm... Ne var ki kendisi bu kadar cömertken, nasıl olur da başımda malî soruşturma memuru gibi dikiliverir hep, bilinmez...

Hoş, onun sayesinde parayı pul gören aklımın gazabına uğramadım; şükürler olsun...

Kavga dövüş tüm paramı elimden alıp, beni ev sahibi yapmasaydı, bugün bir bakım evinde kendi "Sefiller"imi yazmam işten bile değildi... Sağ olsun, var olsun... Kendisinin tek kusuru vardır; o da beni deli, kendini akıllı zannetmesidir. Yeri gelmişken bir Müjde klasliğini paylaşayım, siz karar verin... Aysel'in aramızdan ayrılmasına çok az kaldığını hepimiz hissediyorduk. İnsan yine de kabullenemiyor tabii... Aysel bu, ne yapacağı belli olmaz...

Ben de kendi annemin rahatsızlığı nedeniyle İzmir'deyim ama aklım, kalbim Müjde'de, Aysel'de... Yarım saatte bir Müjde'yle telefonda konuşuyoruz, çare düşünüyoruz...

Müjde en sonunda bana "Aysel'in mumyasını yaptırmak istiyorum Sezen" gibi son derece şuurlu ve mâkul bir teklifte bulundu. Hayatımı düzene sokan "aklın"

geldiği son noktaydı bu; tabii deli olan bendim. Hiç bozuntuya vermedim,

"Hallederiz," deyip kapattım.

Birkaç yere telefon ettim, anlatacağım hikaye için malzeme toplayıp, geri aradım. Takdir edersiniz ki bu

Fotoğraf: Emel Sayın arşivi

konuda bir "uzman" bulmak pek de kolay olmadı! Müjde'ye, Rusya'da bir "mumya profesörü" bulunduğumu, mumyalama işlemi için Aysel'i Rusya'ya götürmek zorunda olduğumuzu anlattım. Allah esirgesin uçakta Aysel'e bir terslik olursa, mumyalama işine ciddi zeval gelebileceğini, bir tarafımdan uydurduğum tıbbî terminoloji ve delillerle destekledim. Konuya olan hakimiyetim ve konuşma şeklim, Müjde'nin bu konuyla ilgili başkalarını da taciz etme ihtimalini yok edecek derecede ikna ediciydi. Bizimki vazgeçti, çok şükür! Yoksa o kapı senin, bu kapı benim nerede iyi mumya yapılıyor diye dolaşılıyor olurduk.

Bir süre sonra üst üste gelen başka üzüntülerle şaha kalkan "Sezen"liğim yüzünden anksiyete tedavisi gördüğüm bir dönemde Müjde'yi aradım. Tasını tarağını topladı, kalktı geldi, 1,5 ay postu evime serdi. Gözlerini

devire devire üstüme üstüme belirtmek, "Yazık arkadaşımın aklı gitti yerinden" alt yazısıyla moralimi çökertmek, eve gelip iki saatten fazla oturan misafirleri kovmak ve "akıllı insanlar böyle davranır" imasıyla bir takım Alman dergilerinden kendi gibi diğer çatlakların makalelerini okumak olsun, üzerimde her türlü rehabilite edici ve "akılcı" yöntemi uyguladı. Elbette sopamı sakladım, -başka bir seçenek de var mıydı bilmiyorum- süratle psikolojimi düzelttim. O da ne kadar akıllı başında bir insan olduğu konusundaki özgüvenini köpük köpük tazeleyip evine döndü.

Döndü dönmesine ama özledim. Hep özlediğim gibi... Hep yanımda dursun, varsın etmediğini komasın. Şimdi siz bu örnekleri bütün bir hayata yayın, düşünün ne tatlı hayat! Dilerim sizin hayatınız da her gün bir Müjde'yle geçsin... Müjde'min doğum günü kutlu olsun...

İyi ki doğdun Müjde Ar...

Sezen Aksu

aysel gürel için...

Aysel gibi insanlar ezber bozmak için gelir, gidişleri de öyledir. O kadar verici ve bereketlidirler ki "yokluk" kavramı yok olur.

Bazı anlarda çok sert gelse de O'nu bir daha göremeyecek olma duygusu, neyse ki sıcaklığı hemen geri gelir tüm canlılığıyla... Taşdığı o muazzam hayatiyetle hiçbir yere sığmayan bir ruh, elbette gittiği alemden de selam etmeyi bırakmaz.

Gün içinde ya bir anıda ya bir şarkıda ya da evimdeki fotoğrafında karşıma çıkıp konuşur illaki Aysel'im benimle... Ezelden böyleydik, sözlerle atılmış bir sıkı düğümdü aramızdaki. Anam olurdu, dizine yatar anlatırdım; en kafa arkadaşım, karşılıklı güler konuşurduk.

Kızım da olurdu bazen söz dinleyen, tüm safiyetiyle kalıp büyümediği için hiçbir zaman...

Hayatımdaki çoğu rolümün -ana, arkadaş, evlat, eli kalem tutan Sezen'in- ustası o...

Üstâdım işte; üstüne başka söz var mı?

O yüzden o benim kendime "söz"ümdür...

Tuttuğum bırakmamacasına; uçmasın diye kalbime yazdığım...

aşkı anlamaya çalışmak en büyük hıyarlıktır!

Servet Amca: Bahadır bu ne hal böyle? Sizinkilerin hepsi avare...

Aşk meşk meseleleri galiba?

Bahadır: Valla bende yok Servet Abi de diğerlerini bilmiyorum ki.

Servet Amca: Oğlum, hayat aslında tek kişiliktir. İnsan iki kişi olmak için sever, üç kişi olmak için sevişir. Yaşamak sonunda öldürür insanı ama insan; öleceğine inandığı halde yaşamaya devam eder.

Sen hiç aşık oldun mu hayatında yavrum?

Bahadır: Ben bir kere aşık oldum Servet Abi. Lisede... Özge'ydi adı. Öyle mavi saçlı, kıvrıcık gözlü bir kızdı. Neyse abi, ben aşkı poşet çaya benzetiyorum.

Servet Amca: Aslında aşkı yağmura benzetmek lazım, hani göğüne bir türlü dönmeyi düşünemeyen yağmura...

Aşk, kovalamaktan çok kaçmayı, görmekten çok özlemeyi,

dokunmaktan çok düşlemeyi sever.

Öyle haindir ki bu aşk; nerede imkansız varsa gider onu sever. Aşk üzerine her şey söylenmiştir ama herkes tarafından değil. Şairler ve yazarlar takımından söylenmiştir...

Onlar aşkı anlatmak için bu kelimelerden hep medet ummuşlardır. Yanlış, ters! Sözlerden çok, gözlerdedir aşk... Aşkı anlamaya çalışmak en büyük hıyarlıktır ulan! Kim anlamış ki sen anlayacaksın? Sen aşıksın bir kere, o değil ki.

Aşk var ya bu namussuz aşk; gülün dikenini var diye üzülmekten ziyade, bir diken çiçek açmış diye sevinmeye benzer.

İlk bakışta değil son bakıştadır aşk. Yani ayrılırken sana nasıl bakıyorsa, o kadar sevmiştir seni. İşte bu kadar...

Bilmem anlatabildim mi?!

CAFÉ CROWN ICE LATTE KAFASI SERİNLETİR!

YENİ

İSTER SU
SOĞUK İSTER SÜT
SOĞUK İLE

CAFÉ
CROWN

ÜLKER

KAFA

yaz

KAFA Dergisi 4. yaşını doldururken
konuk yazarlık teklifimizi kabul ederek bizi mutlu eden,
okurlarımızla aramızda oluşturduğumuz bağa
katkıda bulunarak bu derginin sayfalarına
kelimeleriyle hayat veren tüm kıymetli
dostlarımıza teşekkürlerimizle...

Büyük bir heyecanla hazırladığımız bu yaz sayısını
severek okumanız ve elinizden düşürmemeniz dileğiyle...